

DEDDF RHEOLEIDDIO AC AROLYGU
GOFAL CYMDEITHASOL (CYMRU) 2016

2016 dccc 2

Nodiadau Esboniadol

REGULATION AND INSPECTION OF
SOCIAL CARE (WALES) ACT 2016

2016 anaw 2

Explanatory Notes

£16.50

DEDDF RHEOLEIDDIO AC AROLYGU GOFAL CYMDEITHASOL (CYMRU) 2016

2016 dccc 2

Nodiadau Esboniadol

REGULATION AND INSPECTION OF SOCIAL CARE (WALES) ACT 2016

2016 anaw 2

Explanatory Notes

DEDDF RHEOLEIDDIO AC AROLYGU GOFAL CYMDEITHASOL (CYMRU) 2016

NODIADAU ESBONIADOL

CYFLWYNIAD

1. Mae'r Nodiadau Esboniadol hyn ar gyfer Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 a basiwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ar 24 Tachwedd 2015 ac a gafodd y Cydsyniad Brenhinol ar 18 Ionawr 2016. Fe'u lluniwyd gan Adran Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Llywodraeth Cymru er mwyn cynorthwyo'r sawl sy'n darllen y Ddeddf.
2. Dylid darllen y Nodiadau Esboniadol ar y cyd â'r Ddeddf ond nid ydynt yn rhan ohoni. Ni fwriedir iddynt fod yn ddisgrifiad cynhwysfawr o'r Ddeddf. Pan nad oes angen esboniad neu sylw ar adran unigol o'r Ddeddf, nis rhoddir.

CEFNDIR POLISI

3. Nododd *Gwasanaethau Cymdeithasol Cynaliadwy i Gymru: Fframwaith Gweithredu*, a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2011, gyfeiriad polisi Llywodraeth Cymru tuag at newid y system gofal cymdeithasol yng Nghymru yn llwyr. Prif nodau'r ddogfen honno oedd -
 - Darparu gwell gwasanaethau cymdeithasol drwy roi llais llawer cryfach i ddefnyddwyr a gofalwyr ynghyd â mwy o reolaeth dros y gwasanaethau y maent yn eu cael.
 - Sicrhau bod pobl yn cael y cymorth y mae ei angen arnynt i fyw bywyd llawn.
4. Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 ("Deddf 2014") oedd y darn cyntaf o ddeddfwriaeth a wnaed i gyflawni'r nodau hyn. Mae Deddf 2014 yn rhoi yn lle'r fframwaith deddfwriaethol blaenorol ar gyfer darparu gofal cymdeithasol i oedolion a phlant system gynhwysfawr newydd sy'n rhoi llesiant y rheini sy'n cael gofal a chymorth wrth wraidd y system reoleiddiol.
5. Roedd y newidiadau a gyflwynwyd fel rhan o Ddeddf 2014 yn golygu bod angen ailwampio'r system reoleiddio yng Nghymru yn llwyr mewn cysylltiad â gofal cymdeithasol. Felly, mae nodau'r Ddeddf hon wedi eu cysylltu â'r newidiadau a gyflwynwyd gan Ddeddf 2014. Y nodau yw -
 - Rhoi'r dinesydd wrth wraidd y system.
 - Creu system sy'n deall effaith gwasanaethau ar fywydau pobl.
 - Sicrhau bod darparwyr gwasanaethau yn briodol atebol.
 - Gwella rhannu gwybodaeth a chydweithredu.
 - Deall y dyfodol yn well ac osgoi methiannau annisgwyl.
 - Cefnogi datblygiad y gweithlu gorau posibl.
 - Darparu system reoleiddio ar gyfer darparwyr gwasanaethau a'r gweithlu sy'n gadarn ac yn dryloyw.

REGULATION AND INSPECTION OF SOCIAL CARE (WALES) ACT 2016

EXPLANATORY NOTES

INTRODUCTION

1. These Explanatory Notes are for the Regulation and Inspection of Social Care (Wales) Act 2016 passed by the National Assembly for Wales on 24 November 2015 and which received Royal Assent on 18 January 2016. They have been prepared by the Department for Health and Social Services of the Welsh Government to assist the reader of the Act.
2. The Explanatory Notes should be read in conjunction with the Act but are not part of it. They are not meant to be a comprehensive description of the Act. Where an individual section of the Act does not require any explanation or comment, none is given.

POLICY BACKGROUND

3. *Sustainable Social Services for Wales: A Framework for Action*, published in February 2011, set out the Welsh Government's policy direction towards a whole system change in respect of social care in Wales. The main aims of this document were to –
 - Deliver better social services by providing users and carers with a much stronger voice and greater control over the services they receive.
 - Ensure people receive the help they need to live fulfilled lives.
4. The Social Services and Well-being (Wales) Act 2014 (“the 2014 Act”) was the first piece of legislation taken forward to achieve these aims. The 2014 Act replaces the previous legislative framework for the provision of social care to adults and children with a comprehensive new system placing the well-being of those in receipt of care and support at the heart of the regulatory system.
5. The changes introduced as part of the 2014 Act necessitated a complete overhaul of the regulatory system in Wales in respect of social care. As such the aims of this Act are linked to changes introduced by the 2014 Act. They are –
 - To place the citizen at the heart of the system.
 - To create a system that understands the impact of services on the lives of people.
 - To ensure providers of services are appropriately accountable.
 - To improve information sharing and co-operation.
 - To better understand the future and avoid unexpected failures.
 - To support the development of the best workforce possible.
 - To deliver a robust and transparent system of regulation for service providers and for the workforce.

- Lleihau cymhlethdod y gyfraith a darparu hyblygrwydd ar gyfer y dyfodol.
6. Yn gryno, mae Deddf 2014 yn nodi'r system ar gyfer darparu gofal cymdeithasol ac mae'r Ddeddf hon yn nodi'r system ar gyfer rheoleiddio ac arolygu'r ddarpariaeth honno.
7. Mae nifer o ymchwiliadau ac adolygiadau sy'n ymwneud â darparu gofal cymdeithasol wedi eu cynnal yn y blynyddoedd cyn pasio'r Ddeddf hon ac sydd o'r herwydd wedi dylanwadu ar gynnwys y Ddeddf ei hun. Yr adolygiadau a'r ymchwiliadau perthnasol yw –
- Yr ymateb i Southern Cross, pan gaewyd nifer fawr o gartrefi gofal ar rybudd byr iawn oherwydd penderfyniad y darparwr i orffen darparu gwasanaethau,
 - Yr ymateb i Winterbourne View a oedd yn ymwneud â'r troseddau o gam-drin ac esgeuluso oedolion hyglwyf yn Lloegr <https://www.gov.uk/government/publications/winterbourne-view-hospital-department-of-health-review-and-response>;
 - Adroddiad Robert Francis C.F. i Ymchwiliad Cyhoeddus Ymddiriedolaeth Sefydledig GIG Canolbarth Swydd Stafford (Ymchwiliad Francis - *Report of the Mid Staffordshire NHS Foundation Trust Public Inquiry* <https://www.gov.uk/government/publications/report-of-the-mid-staffordshire-nhs-foundation-trust-public-inquiry>); ac
 - Adroddiad Margaret Flynn a gomisiynwyd gan Lywodraeth Cymru i edrych ar yr achosion o esgeuluso preswylwyr mewn nifer o gartrefi gofal yn Neddwyrain Cymru yr ymchwiliwyd iddynt gan Heddlu Gwent fel Ymgyrch Jasmine (*In Search of Accountability- A review of the neglect of older people in care homes investigated as Operation Jasmine* gan Margaret Flynn (Saesneg yn unig) <http://gov.wales/topics/health/publications/socialcare/reports/accountability/?lang=cy>).

TROSOLWG CYFFREDINOL O'R DDEDDF

8. Mae'r Ddeddf wedi ei rhannu'n 11 o Rannau a 3 Atodlen–
- Rhan 1 – Rheoleiddio gwasanaethau gofal cymdeithasol
 - Rhan 2 – Trosolwg o Rannau 3 i 8 a'u Dehongli
 - Rhan 3 – Gofal Cymdeithasol Cymru
 - Rhan 4 – Gweithwyr Gofal Cymdeithasol
 - Rhan 5 – Gweithwyr Gofal Cymdeithasol: Safonau ymddygiad, addysg etc.
 - Rhan 6 – Gweithwyr Gofal Cymdeithasol: Addasrwydd i ymarfer
 - Rhan 7 – Gorchmynion sy'n gwahardd gwaith mewn gofal cymdeithasol: Personau anghofrestredig
 - Rhan 8 – Gofal Cymdeithasol Cymru: Dyletswydd i sefydlu paneli etc.
 - Rhan 9 – Cydweithredu a chydweithio gan y cyrff rheoleiddiol etc.
 - Rhan 10 – Amrywiol a chyffredinol
 - Rhan 11 – Darpariaethau terfynol

These notes refer to the Regulation and Inspection of Social Care (Wales) Act 2016 (anaw 2) which received Royal Assent on 18 January 2016

- To reduce complexity of the law and provide future flexibility.
6. In short, the 2014 Act sets out the system for the provision of social care, this Act sets out the system for regulating and inspecting that provision.
7. There have been a number of inquiries and reviews relating to the provision of social care which were conducted in the years preceding the passing of the Act and which therefore influenced the content of the Act itself. The relevant reviews and inquiries are –
- The response to Southern Cross where a large number of care homes were closed at extremely short notice due to the decision of the provider to end its service provision.
 - The response to Winterbourne View which involved the criminal abuse and neglect of vulnerable adults in England <https://www.gov.uk/government/publications/winterbourne-view-hospital-department-of-health-review-and-response>;
 - The report by Robert Francis Q.C. of the Mid Staffordshire NHS Foundation Trust Public Inquiry (the Francis inquiry - *Report of the Mid Staffordshire NHS Foundation Trust Public Inquiry* <https://www.gov.uk/government/publications/report-of-the-mid-staffordshire-nhs-foundation-trust-public-inquiry>); and
 - The report by Margaret Flynn commissioned by the Welsh Government into the neglect of residents at several care homes in South East Wales investigated by Gwent Police as Operation Jasmine (*In Search of Accountability- A review of the neglect of older people living in care homes investigated as Operation Jasmine by Margaret Flynn* <http://gov.wales/topics/health/publications/socialcare/reports/accountability/?lang=en>).

GENERAL OVERVIEW OF THE ACT

8. The Act is split into 11 Parts and 3 Schedules –
- Part 1 – Regulation of social care services
 - Part 2 – Overview and Interpretation of Parts 3 to 8
 - Part 3 – Social Care Wales
 - Part 4 – Social Care Workers
 - Part 5 – Social Care Workers: Standards of conduct, education etc.
 - Part 6 – Social Care Workers: Fitness to practise
 - Part 7 – Orders prohibiting work in social care: Unregistered persons
 - Part 8 – Social Care Wales: Duty to establish panels etc.
 - Part 9 – Co-operation and joint working by the regulatory bodies etc.
 - Part 10 – Miscellaneous and general
 - Part 11 –Final provisions

9. Mae'r Ddeddf yn cyflwyno system newydd o reoleiddio gwasanaethau gofal a chymorth, gan ddisodli'r un a sefydlwyd o dan Ddeddf Safonau Gofal 2000 ("Deddf 2000"). Mae Rhan 1 yn nodi'r prosesau rheoleiddio sy'n gymwys i berson sy'n gwneud cais i ddarparu gwasanaeth gofal cymdeithasol yng Nghymru sy'n cael ei reoleiddio o dan y Ddeddf, ac yna'n darparu'r gwasanaeth hwnnw. Mae hefyd yn darparu manylion mewn cysylltiad â rheoleiddio swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol ac yn sefydlu'r prosesau newydd i awdurdodau lleol a Gweinidogion Cymru wneud asesiad o'r farchnad gofal a chymorth.
10. Mae Rhan 3 yn ailenwi Cyngor Gofal Cymru yn Gofal Cymdeithasol Cymru ("GCC"). GCC yw'r corff sy'n rheoleiddio'r gweithlu gofal cymdeithasol yng Nghymru. Yn ychwanegol at hyn, mae'r Rhan hon yn rhoi'r pŵer i GCC i roi cyngor a chynhorthwy ac i gynnal astudiaethau at ddibenion gwella safonau'r gofal cymdeithasol a ddarperir yng Nghymru.
11. Mae Rhannau 4 - 8 yn disodli'r darpariaethau perthnasol yn Neddf 2000 sy'n ymwneud â chofrestru gweithwyr gofal cymdeithasol, rheolau ynghylch addasrwydd gweithwyr o'r fath i ymarfer etc. Cyn hyn, roedd llawer o'r rheolau manwl yn y maes hwn i'w gweld mewn rheolau a wnaed gan Gyngor Gofal Cymru drwy ddefnyddio pwerau o dan Ddeddf 2000. Mae llawer o'r manylder hwnnw bellach yn y Ddeddf ei hun; mae pwerau GCC i wneud rheolau o dan y Ddeddf yn ymwneud yn bennaf â materion gweithdrefnol. Mae'r Rhannau hyn wedi eu llywio hefyd gan adroddiad diweddar Comisiwn y Gyfraith ar reoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol - http://www.lawcom.gov.uk/wp-content/uploads/2015/03/lc345_regulation_of_healthcare_professionals.pdf.
12. Mae Rhan 9 yn cynnwys darpariaeth ynghylch rhannu gwybodaeth a chydweithio rhwng Gweinidogion Cymru fel rheoleiddiwr gwasanaethau gofal cymdeithasol, GCC a chyrrff perthnasol eraill.
13. Mae Rhan 10 yn manylu ar bwerau Gweinidogion Cymru i gychwyn ymchwiliad i unrhyw fater sy'n ymwneud â darparu gofal a chymorth. Mae hefyd yn cynnwys darpariaeth ynghylch sut y mae dogfennau i gael eu hanfon a phryd y cânt eu trin fel rhai sydd wedi eu dosbarthu at ddibenion y Ddeddf.
14. Mae Rhan 11 yn cynnwys y darpariaethau terfynol cyffredinol, gan gynnwys darpariaethau ynghylch mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol, pwerau i wneud is-ddeddfwriaeth o dan y Ddeddf, cychwyn a dehongli.

9. The Act introduces a new system of regulation of care and support services, replacing that established under the Care Standards Act 2000 (“the 2000 Act”). Part 1 sets out the regulatory processes applying to a person who applies to, and subsequently delivers, a social care service in Wales which is regulated under the Act. It also provides detail in respect of the regulation of local authority social services functions and establishes the new processes for both local authorities and the Welsh Ministers to undertake assessment of the care and support market.
10. Part 3 renames the Care Council for Wales as Social Care Wales (“SCW”). In addition to being the body which undertakes the regulation of the social care workforce in Wales, this Part provides SCW with the power to give advice and assistance and carry out studies for the purposes of improving the standards of social care provided in Wales.
11. Parts 4 - 8 replace the relevant provisions of the 2000 Act dealing with the registration of social care workers, the rules about the fitness of such workers to practise etc. Many of the detailed rules in this area were previously contained in rules made by the Care Council for Wales using powers under the 2000 Act. Much of that detail is now contained in this Act itself; SCW’s powers to make rules under the Act are mostly related to procedural matters. These Parts have also been informed by the recent Law Commission report on the regulation of health and social care workers - http://www.lawcom.gov.uk/wp-content/uploads/2015/03/lc345_regulation_of_healthcare_professionals.pdf.
12. Part 9 contains provision about information sharing and joint working between the Welsh Ministers as the regulator of social care services, SCW and other relevant bodies.
13. Part 10 details the Welsh Ministers powers to initiate an inquiry into any matter concerned with the provision of care and support. It also contains provision about how documents are to be sent and when they are treated as delivered for the purposes of the Act.
14. Part 11 contains the general final provisions, including provisions about minor and consequential amendments, powers to make subordinate legislation under the Act, commencement and interpretation.

SYLWEBAETH AR YR ADRANNAU

RHAN 1 - RHEOLEIDDIO GWASANAETHAU GOFAL CYMDEITHASOL

Pennod 1 - Cyflwyniad

Adran 2 - Ystyr "gwasanaeth rheoleiddiedig"

15. Mae Rhan 1 (Penodau 1-5 a 7) o'r Ddeddf yn disodli'r system gofrestru a nodir yn Rhannau 1 a 2 o Ddeddf 2000 at ddiben rheoleiddio gofal cymdeithasol yng Nghymru. Sefydlodd Deddf 2000 system lle yr oedd sefydliadau ac asiantaethau yn cael eu cofrestru. Mewn gwirionedd, roedd hyn yn ei gwneud yn ofynnol i bob lleoliad y darparwyd gwasanaeth ynddo gael ei gofrestru ar wahân. O dan y Ddeddf hon, mae cofrestru yn digwydd ar sail gwasanaeth, hynny yw, bod rhaid i ddarparwr gofrestru er mwyn darparu unrhyw wasanaeth a reoleiddir gan y Ddeddf a bydd y cofrestriad hwnnw yn cynnwys holl fanylion y lleoliadau y mae'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu ynddynt (gweler Pennod 2 o'r Rhan hon).
16. Felly, mae adran 2(1) yn rhestru'r "gwasanaethau rheoleiddiedig" a fydd yn destun rheoleiddio gan Weinidogion Cymru yn unol â Rhan 1. Manylir ar ystyr pob cofnod yn y rhestr yn Atodlen 1. Mae'r gwasanaethau sy'n cael eu rhestru yn Atodlen 1 yn cyfateb yn fras i'r sefydliadau a'r asiantaethau a oedd yn cael eu rheoleiddio yn unol â darpariaeth yn Rhannau 1 a 2 o Ddeddf 2000 ac yn ymwneud â'r mathau o wasanaethau sy'n darparu gofal a chymorth i bersonau ym maes gofal cymdeithasol. Mae cynnwys "gwasanaethau eirioli" yn adran 2(1) yn eithriad gan nad oes dim byd sy'n cyfateb i hyn yn Rhannau 1 a 2 o Ddeddf 2000. Mae adran 2(1)(h) yn darparu'r pŵer i ychwanegu at y rhestr o wasanaethau rheoleiddiedig drwy reoliadau.
17. Mae'n bosibl bod rhai gwasanaethau a fyddant, ar yr wyneb, yn dod o fewn y diffiniad o wasanaeth rheoleiddiedig ond efallai fod rheswm da dros beidio â rheoleiddio'r gwasanaeth hwnnw drwy'r Ddeddf hon (er enghraifft, pan fo'r gweithgaredd o dan sylw eisoes yn cael ei reoleiddio drwy ffordd arall). Felly, mae is-adran (3) yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n nodi nad yw gwasanaethau a fyddai'n dod o fewn y rhestr yn is-adran (1) fel arall i'w trin fel gwasanaethau rheoleiddiedig. Mae adran 187(2)(a) yn pennu bod rhaid i reoliadau sy'n cael eu gwneud o dan yr adran hon gael eu gwneud drwy ddefnyddio'r weithdrefn gadarnhaol.

Atodlen 1 - Gwasanaethau rheoleiddiedig: diffiniadau

18. Mae'r diffiniad o wasanaeth cartref gofal ym mharagraff 1 yn cwmpasu cartrefi plant a chartrefi i oedolion. Nid yw ysbytai nac ysgolion wedi eu cynnwys gan eu bod yn cael eu rheoleiddio drwy'r system iechyd a'r system addysg yn y drefn honno (er ei bod yn bosibl i ysgolion penodol gael eu rheoleiddio hefyd fel cartref plant gan ddibynnu ar nifer y dyddiau o fewn cyfnod penodol y darperir llety ynghyd â nyrsio neu ofal i blant yn yr ysgol; gweler is-baragraff (3)). Mae'r eithriadau eraill yn is-baragraff (2) oll i'w trin fel mathau gwahanol o wasanaethau rheoleiddiedig.
19. Ym mharagraff 5, nid yw gwasanaethau maethu a ddarperir gan awdurdodau lleol wedi eu cynnwys gan fod gwasanaethau awdurdodau lleol i'w rheoleiddio o dan adran 94A o Ddeddf 2014 sy'n cael ei mewnosod gan adran 58 o'r Ddeddf hon.

COMMENTARY ON SECTIONS

PART 1 - REGULATION OF SOCIAL CARE SERVICES

Chapter 1 - Introduction

Section 2 - Meaning of "regulated service"

15. Part 1 (Chapters 1-5 and 7) of the Act replace the system of registration set out in Parts 1 and 2 of the 2000 Act for the purpose of social care regulation in Wales. The 2000 Act established a system where by "establishments and agencies" were registered. In effect this required a separate registration for each location where a service was provided. Under this Act registration is service-based in that a provider must register to provide any service which is regulated by the Act and that registration will contain all the details of the locations where the service is provided (see Chapter 2 of this Part).
16. Therefore, Section 2(1) lists the "regulated services" that will be the subject of regulation by the Welsh Ministers pursuant to Part 1. The meaning of each entry in the list is expanded upon in Schedule 1. The services listed in Schedule 1 broadly correspond with the establishments and agencies that were regulated pursuant to provision in Parts 1 and 2 of the 2000 Act and cover the kinds of services that provide care and support to persons within the field of social care. The inclusion of "advocacy services" in section 2(1) is an exception as there is no equivalent to this in Parts 1 and 2 of the 2000 Act. Section 2(1)(h) provides the power to add to the list of regulated services by regulations.
17. There may be some services that on the face of it would fall within the definition of a regulated service but there may be good reasons not to regulate that service through this Act (for example, the activity concerned is already regulated through another route). Subsection (3) therefore allows the Welsh Ministers to make regulations whereby services that would otherwise fall within the list in subsection (1) are not to be treated as regulated services. Section 187(2)(a) specifies that regulations made under this section must be made using the affirmative procedure.

Schedule 1 - Regulated services: definitions

18. The definition of a care home service in paragraph 1 covers both children's homes and homes for adults. Hospitals and schools are not included as they are regulated through the health and education systems respectively (although certain schools may also be regulated as a children's home depending on the number of days within a particular period that accommodation together with nursing or care is provided for children at the school; see sub-paragraph (3)). The other exceptions in sub-paragraph (2) are all treated as separate types of regulated services.
19. In paragraph 5, fostering services provided by local authorities are not included because local authority services are to be regulated under section 94A of the 2014 Act which is inserted by section 58 of this Act.

20. Mae paragraff 7 yn darparu diffiniad o wasanaeth eirioli. Bydd rheoliadau yn gwneud darpariaeth ynghylch y gwasanaethau sydd i'w rheoleiddio o dan y Ddeddf hon. Mae cyfreithwyr sy'n gweithredu felly yn rhinwedd eu swydd wedi eu heithrio rhag cael eu rhagnodi o dan y rheoliadau hynny yn unol â pharagraff (4).
21. Mae paragraff 8(2) yn nodi eithriadau i'r hyn a ystyrir yn wasanaeth cymorth cartref. Os darperir y gofal a'r cymorth gan berson (perthynas, ffrind neu gymydog o bosibl) nad yw ond yn darparu gofal a chymorth ar sail bersonol (h.y. nid yw'n rhan o fusnes neu wasanaeth ffurfiol) yna nid yw'r ddarpariaeth honno o ofal a chymorth yn cael ei rheoleiddio o dan y Ddeddf. Mae paragraff 8(3) yn darparu eithriad pellach fel na fydd y rheini nad ydynt ond yn cyflwyno person i unigolyn y mae'n ofynnol iddo gael cymorth cartref yn gymwys i'w rheoleiddio o dan y Ddeddf. Yr agwedd allweddol ar yr eithriad yma yw bod diffyg rôl barhaus mewn perthynas â chyfarwyddo neu reoli'r ddarpariaeth o ofal a chymorth.

Adran 3 - Termau allweddol eraill

22. Mae'r adran hon yn diffinio nifer o dermau pwysig sy'n cael eu defnyddio yn y Rhan hon o'r Ddeddf, gan gynnwys y termau "gofal" a "cymorth". Mae hwn yn ddull gwahanol i'r dull a welir yn Neddf 2014 pan na ddiffinnir y termau hynny fel bod y rhwymedigaethau i asesu anghenion person a darparu ar eu cyfer yn ystyried yr ystod ehangaf bosibl o ofal a chymorth y gall fod eu hangen ar berson. Yn gyferbyniol, mae'r Ddeddf hon yn gosod cyfundrefn reoleiddiol ar bersonau sy'n darparu gwasanaeth sy'n gyfystyr â darparu gofal a chymorth. Felly, mae'n bwysig bod peth sicrwydd ynghylch ystyr gofal a chymorth fel bod darparwr gwasanaeth yn ymwybodol ei fod yn darparu gwasanaeth sydd i'w reoleiddio. Yn ogystal, mae'n golygu bod unrhyw wasanaethau yn y dyfodol y caniateir iddynt gael eu rhagnodi yn unol â'r pŵer yn adran 2(1)(h) yn gyfyngedig i'r rheini sy'n darparu gofal a chymorth fel y'u diffinnir gan yr adran hon. Ni fwriedir i'r diffiniad o "gofal" ddiffinio sut y mae gofal yn cael ei ddarparu neu ei asesu. Mae adran 27(2) yn ei gwneud yn ofynnol bod rhaid i reoliadau a wneir o dan is-adran (1) gynnwys gofynion ynghylch safon y gofal a'r cymorth y mae rhaid i ddarparwr gwasanaeth eu darparu. Caiff ansawdd y gofal ei asesu drwy gyfeirio at y gofynion rheoleiddiol hyn, a hynny gan gyfeirio at ganlyniadau llesiant (gweler adran 27(3)).
23. Efallai y bydd gweithgareddau sy'n dod o fewn y diffiniadau o ofal a chymorth y mae angen iddynt gael eu heithrio fel nad yw gwneud y gweithgareddau hynny yn gyfystyr â chynnal gwasanaeth rheoleiddiedig o dan y Ddeddf ac fel bod gan bersonau sy'n ymwneud â'r pethau hynny sicrwydd bod hynny'n wir. Mae adran 3(3) felly yn darparu'r pŵer i Weinidogion Cymru drwy reoliadau i nodi'r pethau nad ydynt i'w hystyried yn "gofal" a "cymorth" (er enghraifft, gofal a ddarperir gan aelod o'r teulu mewn cyd-destun a allai fel arall arwain at drin y ddarpariaeth honno fel un o'r gwasanaethau rheoleiddiedig a restrir yn Atodlen 1).

20. Paragraph 7 provides a definition of an advocacy service. Regulations will make provision about the services that will fall to be regulated under this Act. Lawyers, acting in their capacity as such, are exempted from being prescribed under those regulations pursuant to sub paragraph (4).
21. Paragraph 8(2) sets out exceptions to what is considered to be a domiciliary support service. If the care and support is provided by a person (possibly a relative, friend or neighbour) who only provides it on a personal basis (i.e. not part of a formal business or service) then that provision of care and support is not regulated under the Act. Paragraph 8(3) provides a further exception so that those who merely introduce a person to an individual requiring domiciliary support will not fall to be regulated under the Bill. The key aspect of the exception here is the absence of any on-going role in the direction or control of the provision of care and support.

Section 3 - Other key terms

22. This section defines a number of important terms used in this Part of the Act including the terms “care” and “support” . This is different to the approach in the 2014 Act where those terms are not defined so that the obligations to assess and provide for the needs of a person take into account the broadest possible range of care and support that a person may need. In contrast, this Act imposes a regulatory regime on persons who provide a service which constitutes the provision of care and support. It is therefore important for there to be some certainty about what care and support means so that a service provider is aware that they are providing a service which is to be regulated. It also means that any future services that may be prescribed pursuant to the power in section 2(1)(h) are limited to those that provide care and support as it is defined by this section. The definition of “care” is not intended to define how care is delivered or assessed. Section 27(2) requires that regulations made under subsection (1) must include requirements as to the standard of care and support that must be provided by a service provider. It is with reference to these regulatory requirements that the quality of care will be assessed with reference to well-being outcomes (see section 27(3)).
23. There may be activities that fall within the definitions of care and support that need to be excepted so that the carrying out of those activities does not constitute the carrying on of a regulated service under the Act and so persons who are involved in those things have certainty that this is the case. Section 3(3) therefore provides the power to the Welsh Ministers through regulations to set out things that are not to be considered as “care” and “support” (for example, care provided by a family member in a context that might otherwise lead to that provision being treated as one of the regulated services listed in Schedule 1).

Pennod 2 - Cofrestru etc. darparwyr gwasanaethau

Adran 5 - Gofyniad i gofrestru

24. Dyma'r rheol sylfaenol sy'n sail i'r broses o reoleiddio gwasanaethau gofal a chymorth. Rhaid i unrhyw berson sy'n darparu un o'r gwasanaethau rheoleiddiedig a restrir yn adran 2(1) fod wedi ei gofrestru â Gweinidogion Cymru. Mae darparu un o'r gwasanaethau hynny pan nad ydych wedi eich cofrestru yn drosedd ac mae modd ei chosbi â dirwy ddiderfyn neu garchar am hyd at 2 flynedd (neu'r ddau) (gweler adran 51(1)).

Adran 6 - Cais i gofrestru fel darparwr gwasanaeth

25. Mae adran 6 yn nodi'r broses y caiff person wneud cais i Weinidogion Cymru drwyddi i ddod yn ddarparwr gwasanaeth. Mae is-adran (1)(b) yn ei gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd bennu'r "mannau hynny y mae'r gwasanaeth i'w ddarparu ynddynt, ohonynt neu mewn perthynas â hwy".
26. Bwriedir i'r ymadrodd "ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef" gwmpasu'r holl ffyrdd y gall gwasanaeth gael ei ddarparu. Bwriedir i'r ymadrodd "ynddo" gwmpasu pethau fel gwasanaeth cartref gofal pan fo'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu o fewn mangre benodol. Bwriedir i'r ymadrodd "ohono" gwmpasu'r swyddfeydd lle y mae'r rheini sy'n darparu'r gwasanaethau wedi eu lleoli o bosibl ond eu bod yn teithio oddi yno i ddarparu gwasanaeth (er enghraifft gwasanaeth maethu neu wasanaeth cymorth cartref). Gall man fel hynny hefyd fod yn fan y mae pobl yn teithio iddo o dro i dro er mwyn cael y gwasanaeth. Bwriedir i'r ymadrodd "mewn perthynas ag ef" gwmpasu'r ardaloedd daearyddol lle y mae gwasanaeth yn cael ei ddarparu, er enghraifft, yr ardal y mae darparwr gwasanaeth maethu neu wasanaeth cymorth cartref yn ei chwmpasu. Er enghraifft, caiff person wneud cais i fod yn ddarparwr gwasanaeth gofal cartref o swyddfa ym Mhen-y-bont ar Ogwr gyda'r bwriad o ddarparu'r gwasanaeth hwnnw mewn perthynas â Bwrdeistrefi Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a Chastell-nedd Port Talbot.
27. Mae is-adran (1)(c) yn ei gwneud yn ofynnol i ddarparwr gwasanaeth ddynodi unigolyn i'w gofrestru fel yr unigolyn cyfrifol mewn cysylltiad â phob man a bennir o dan is-adran (1)(b). Mae adran 21 yn cyfyngu ar y mathau o unigolion y gellir eu pennu, ac unwaith y'u pennir, bydd unigolion cyfrifol yn ddarostyngedig i ofynion penodol o dan reoliadau a wneir yn unol ag adran 28.

Adran 7 - Caniatáu neu wrthod cofrestriad fel darparwr gwasanaeth

28. Mae adran 7 yn nodi'r camau y mae rhaid i Weinidogion Cymru eu cymryd mewn cysylltiad â chais a geir yn unol ag adran 6. Rhaid caniatáu'r cais os yw'r ymgeisydd yn cyflawni'r meini prawf yn is-adran (1). Mae is-adran (1)(a)(ii) yn ei gwneud yn ofynnol bod rhaid i gais sy'n ymwneud â gwasanaeth cymorth cartref gynnwys yr ymgymeriad a nodir yn adran 8 (gweler y nodyn esboniadol i adran 8 am fanylion mewn perthynas a'r ymgymeriad hwn). Mae is-adran (1)(b) yn ei gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd fod yn berson addas a phriodol ac mae is-adran (1)(c)(ii) yn ei gwneud yn ofynnol i bob unigolyn a ddynodir yn unigolyn cyfrifol fod yn berson addas a phriodol. Mae adran 9 yn nodi'r materion y mae rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw iddynt wrth benderfynu a yw person yn addas ac yn briodol.

Chapter 2 - Registration etc. of service providers

Section 5 - Requirement to register

24. This is the fundamental rule underpinning the regulation of care and support services. Any person providing one of the regulated services listed in section 2(1) must be registered with the Welsh Ministers. Providing one of those services when not registered is a criminal offence which is punishable by an unlimited fine or imprisonment for up to 2 years (or both) (see Section 51(1)).

Section 6 - Application for registration as a service provider

25. Section 6 sets out the process by which a person may apply to the Welsh Ministers to become a service provider. Subsection (1)(b) requires the applicant to specify “the places at, from or in relation to which the service is to be provided”.
26. The expression “at, from or in relation to which” is intended to cover the whole gamut of ways in which a service may be delivered. “At” a place is intended to cover things like a care home service where the service is provided within particular premises. “From” is intended to cover offices where those providing the services may be based but where they travel out from there to provide a service (for example a fostering service or a domiciliary support service). A place like that may also be where people receiving the service travel to from time to time in order to receive it. “In relation to” is intended to cover the geographical areas where a service is delivered, for example, the area covered by a provider of a fostering service or domiciliary support service. For example, a person may apply to be a provider of a domiciliary support service from an office in Bridgend with the intention of providing that service in relation to the County Boroughs of Bridgend and Neath and Port Talbot.
27. Subsection (1)(c) requires a service provider to designate an individual to be registered as the responsible individual in respect of each place specified under subsection (1)(b). Section 21 limits the kinds of individuals who can be specified and once they are specified, responsible individuals will be subject to particular requirements under regulations made pursuant to section 28.

Section 7 - Grant or refusal of registration as a service provider

28. Section 7 sets out the actions that the Welsh Ministers must take in respect of an application received in accordance with section 6. The application must be granted if the applicant fulfils the criteria in subsection (1). Subsection (1)(a)(ii) requires that an application relating to a domiciliary support service must contain the undertaking set out in section 8 (see the explanatory note to section 8 for detail in relation to this undertaking). Subsection (1)(b) requires the applicant to be a fit and proper person and subsection (1)(c)(ii) requires each individual designated as a responsible individual to be a fit and proper person. The matters that the Welsh Ministers must have regard to when determining whether a person is fit and proper are set out in section 9.

29. O ran caniatáu'r cais, mae is-adran (3)(a)(i) yn pennu bod rhaid iddo fod yn ddarostyngedig i amod sy'n pennu'r manau y mae'r gwasanaeth i'w ddarparu "ynddynt, ohonynt neu mewn perthynas â hwy". Mae hyn yn cwmpasu achosion pan all darparwr gwasanaeth bennu bwriad i ddarparu mwy nag un gwasanaeth mewn mwy nag un man, ohono neu mewn perthynas ag ef. Mae gosod yr amod hwn yn ei gwneud yn glir mai dim ond yn y manau hynny a bennir gan Weinidogion Cymru yn yr amod hwn, ohonynt neu mewn perthynas â hwy, y mae modd darparu gwasanaeth.
30. Mewn geiriau eraill, wrth ddyfarnu ar y cais hwnnw, caiff Gweinidogion Cymru ganiatáu agwedd benodol ar y cais gan wrthod agweddau eraill. Er enghraifft, caiff darparwr wneud cais i ddarparu gwasanaeth cartref gofal a gwasanaeth cymorth cartref. Wrth ddyfarnu ar y cais efallai y bydd Gweinidogion Cymru o'r farn nad yw'r darparwr yn gallu bodloni'r gofynion rheoleiddiol yn unol ag adran 27 mewn cysylltiad â'r gwasanaeth cymorth cartref ac felly dim ond y cais i ddarparu gwasanaeth cartref gofal y byddant yn ei ganiatáu gan wrthod y cais mewn cysylltiad â darparu gwasanaeth gofal cartref.
31. Os yw darparwr yn bodloni'r gofynion mewn cysylltiad â'r ddau fath o wasanaeth rhaid i Weinidogion Cymru nodi'r rheini fel amod cofrestru. Ni ellir cofrestru darparwyr i ddarparu unrhyw wasanaeth rheoleiddiedig mewn unrhyw fan, ohono neu mewn perthynas ag ef a rhaid pennu'r manau a'r gwasanaethau fel amod i'r cofrestriad. Rhaid i unrhyw wasanaeth neu fan ychwanegol y mae'n bosibl y bydd y darparwr yn ceisio ei ychwanegu yn y dyfodol gael ei ychwanegu at gofrestriad y person hwnnw. Mae darparwr yn gwneud hyn drwy wneud cais i amrywio ei gofrestriad (gweler adran 11).
32. Fel gyda'r amod am fannau, gallai Gweinidogion Cymru fod wedi eu bodloni ynghylch yr unigolyn a ddynodir fel yr unigolyn cyfrifol mewn perthynas â rhai o'r manau ond nid mewn cysylltiad â manau eraill. Bwriad cofrestru'r darparwr gwasanaeth yw caniatáu i unigolyn fod yn unigolyn cyfrifol mewn perthynas â manau a bennir ar dystysgrif gofrestru'r darparwr hwnnw yn unig. Mae is-adran 3(a)(ii) yn pennu bod rhaid i achos o ganiatáu cais gan Weinidogion Cymru fod yn ddarostyngedig i amod sy'n pennu'r unigolyn cyfrifol ar gyfer yr holl fannau hynny y mae gwasanaeth yn cael ei ddarparu ynddynt, ohonynt neu mewn perthynas â hwy. Rhaid ychwanegu unigolyn cyfrifol newydd neu wneud unigolyn cyfrifol sydd eisoes yn unigolyn cyfrifol yn gyfrifol am fan ychwanegol drwy wneud cais i'r cofrestriad gael ei amrywio o dan adran 11.
33. Yn ychwanegol at yr amodau mandadol ynghylch manau ac unigolion cyfrifol, gall Gweinidogion Cymru osod amodau eraill ar gofrestriad. Mae'r mathau o amodau y gellid eu gosod o dan is-adran (3)(b) yn cynnwys gosod cyfyngiad ar nifer y preswylwyr sydd mewn gwasanaeth cartref gofal neu gyfyngiad ar oedran y preswylwyr hynny, gofyniad am gyfyngiadau priodol ar staffio, megis gofyniad am nifer penodol o staff nyrsio, neu yn achos gwasanaeth cymorth cartref, cyfyngu ar dderbyn unrhyw becynnau gofal newydd.

29. In granting the application, subsection (3)(a)(i) specifies that the granting of the application must be subject to a condition specifying the places “at, from or in relation to which” the service is to be provided. This covers cases where a service provider may specify an intention to provide more than one service at, from or in relation to more than one place. The imposition of this condition makes it clear that a service can only be provided at, from or in relation to the places specified by the Welsh Ministers in this condition.
30. In other words, in determining that application, the Welsh Ministers may grant a certain aspect of the application while refusing others. For example, a provider may make an application to provide both a care home service and a domiciliary support service. In determining the application the Welsh Ministers may be of the view that the provider is not able to meet the regulatory requirements in accordance with section 27 in respect of the domiciliary support service so will only grant the application to provide a care home service and refuse the application in respect of the provision of a domiciliary care service.
31. If a provider does satisfy the requirements in respect of both types of services the Welsh Ministers must set those out as a condition of registration. Providers cannot be registered to provide any regulated service at, from or in relation to any place, the services and places must be specified as a condition of registration. Any additional service or place that the provider may seek to add in the future has to be added to that person’s registration. The mechanism by which a provider does this is by making an application to vary their registration (see section 11).
32. As with the condition about places, the Welsh Ministers might be satisfied about the individual designated as the responsible individual in relation to some of the places but not others. The registration of the service provider is intended to permit an individual to be the responsible individual only in relation to places specified on that provider’s registration certificate. Subsection 3(a)(ii) specifies that the granting of an application by the Welsh Ministers must be subject to a condition that specifies the responsible individual for each place at, from or in relation to which a service is provided. Adding a new responsible individual or making an existing responsible individual responsible for an additional location must be done by applying for the registration to be varied under section 11.
33. In addition to the mandatory conditions about places and responsible individuals, the Welsh Ministers can impose other conditions on a registration. The types of conditions that might be imposed under subsection (3)(b) include placing a restriction on the number or the age of residents at a care home service, a requirement for appropriate restrictions on staffing such as a requirement for a certain number of nursing staff, or in the case of a domiciliary support service, a restriction on accepting any new packages of care.

Adran 8 - Hyd ymweliadau cymorth cartref

34. Mae adran 8 yn nodi manylion yr ymgymeriad y mae rhaid i berson sy'n ceisio ymgeisio i ddod yn ddarparwr gwasanaeth cymorth cartref ei roi pa un ai hyn yw'r gwasanaeth cyntaf a'r unig wasanaeth y mae'n yn ymgeisio i'w ddarparu neu'n wasanaeth dilynol y mae'n ceisio ei ddarparu yn rhinwedd cais i amrywio ei gofrestrriad cychwynnol.
35. Mae is-adran (1) yn nodi'r ymgymeriad sylfaenol na fydd gwasanaeth cymorth cartref yn cael ei ddarparu drwy ymweliad sy'n fyrrach na 30 munud oni bai bod unrhyw un neu ragor o amodau A, B ac C (fel y'u nodir yn is-adrannau (3), (5) a (7)) yn gymwys. Mae'r amodau hynny yn darparu eithriadau i gymhwyso'r ymgymeriad.
36. Mae is-adran (2) yn sicrhau nad yw Amod A ond yn gymwys pan fo awdurdod lleol yn darparu cymorth cartref yn uniongyrchol i berson neu fod yr awdurdod yn comisiynu darparwr cofrestredig i'w ddarparu oherwydd dyletswydd yr awdurdod lleol i ddiwallu anghenion gofal a chymorth person (neu ddyletswydd yr awdurdod i ddiwallu anghenion gofalwr person, er enghraifft, pan fo'r awdurdod yn darparu cymorth cartref er mwyn darparu seibiant ar gyfer gofalwr). Nid yw Amod A yn gymwys i drefniadau preifat rhwng person a darparwr gwasanaeth pan fo'r person yn talu'r darparwr yn uniongyrchol.
37. Mae is-adran (3) yn nodi Amod A. Effaith y ddarpariaeth hon yw na fydd yr ymgymeriad yn cael ei dorri os yw'r ymweliad cyntaf o fewn cyfnod cynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth o leiaf 30 munud (oni bai bod Amod C yn gymwys) a bod yr ymweliad cyntaf gan bob gweithiwr cymorth newydd o fewn yr un cyfnod o leiaf 30 munud. Nid yw hyn yn golygu y gall yr ail ymweliad a'r ymweliadau dilynol fod yn llai na 30 munud - byddent yn gorfod bodloni'r meini prawf a nodir yn is-baragraff (b) o hyd cyn y caniateid iddynt fod yn fyrrach. Mae'n ofynnol i awdurdodau lleol gael cynlluniau gofal a chymorth yn eu lle ar gyfer personau y maent yn ystyried bod anghenion gofal a chymorth arnynt (a chynlluniau cymorth ar gyfer gofalwyr y maent yn ystyried bod anghenion arnynt) yn rhinwedd adran 54 o Ddeddf 2014.
38. Bwriedir i is-baragraff (b)(ii) sicrhau bod tasgau sy'n cael eu cyflawni yn ystod ymweliad yn cyrraedd y safonau ansawdd a fydd yn cael eu nodi mewn rheoliadau o dan adran 27. Mae hyn yn sicrhau na all ymweliad fod yn fyr am fod y tasgau gofynnol wedi eu cyflawni i safon is na'r disgwyl.
39. Mae is-adran (4) yn golygu fod Amod B yn gymwys i achosion pan fo'r person sy'n cael y cymorth cartref wedi gwneud trefniadau'n uniongyrchol gyda'r darparwr. Nid oes gwahaniaeth pa un a yw person yn talu'n breifat neu'n talu drwy ddefnyddio taliadau uniongyrchol a wneir iddo gan awdurdod lleol o dan adrannau 50 neu 51 o Ddeddf 2014.
40. Mae is-adran (5) yn nodi Amod B. Mae is-baragraff (a) yn golygu na fydd yr ymgymeriad yn cael ei dorri os rhywbeth y cytunwyd arno rhwng y person a'r darparwr yw'r ymweliad byrrach. Mae is-baragraffau (b) ac (c) yn union yr un fath â'r rheini yn Amod A.

Section 8 - Duration of domiciliary support visits

34. Section 8 sets out the detail of the undertaking that must be given by a person seeking to apply to become a service provider of a domiciliary support service whether that is the first and only service that they apply to provide or a subsequent service that they seek to provide by virtue of an application to vary their initial registration.
35. Subsection (1) sets out the basic undertaking that a domiciliary support service will not be provided by way of a visit which is shorter than 30 minutes unless any one of conditions A, B and C (as set out in subsections (3), (5) and (7)) apply. Those conditions provide exceptions to the application of the undertaking.
36. Subsection (2) ensures that Condition A applies only where a local authority directly provides domiciliary support to a person or the authority commissions a registered provider to provide it because of the local authority's duty to meet the care and support needs of a person (or the authority's duty to meet the needs of a person's carer, for example where the authority provides domiciliary support in order to provide respite for a carer). Condition A does not apply to private arrangements between a person and a service provider where the person is paying the provider directly.
37. Subsection (3) sets out Condition A. The effect of this provision is that that the undertaking will not be breached if the first visit within the period of a care and support plan or a support plan is at least 30 minutes (unless Condition C applies) and the first visit by every new support worker within the same period is also at least 30 minutes. It does not mean that second and subsequent visits can be less than 30 minutes - they would still have to meet the criteria set out in sub paragraph (b) before they were permitted to be shorter. Local authorities are required to have care and support plans in place for persons who they consider to have needs for care and support (and support plans for carers who they consider to have needs) by virtue of section 54 of the 2014 Act.
38. Sub paragraph (b)(ii) is intended to ensure that tasks carried out during a visit meet the quality standards that will be set out in regulations under section 27. This ensures that no visit can be short because the tasks required have been completed to a substandard level.
39. Subsection (4) means that Condition B applies to cases where the person receiving the domiciliary support has directly made arrangements with the provider. It does not make a difference whether a person is paying privately or is paying using direct payments made to them by a local authority under sections 50 or 51 of the 2014 Act.
40. Subsection (5) sets out Condition B. Sub paragraph (a) means that the undertaking will not be breached if the shorter visit is something that the person and the provider have agreed between them. Sub paragraphs (b) and (c) are identical to those in Condition A.

41. Mae is-adran (6) yn golygu bod Amod C yn gymwys ym mhob achos pan fo ymweliad gwasanaeth cymorth cartref yn cael ei ddarparu.
42. Mae is-adran (7) yn nodi Amod C. Mae hyn yn golygu na fydd yr ymgymeriad yn cael ei dorri o dan amgylchiadau pan fo'r person yr ymwelir ag ef yn gofyn i'r ymweliad ddod i ben cyn i'r cyfnod o 30 munud ddirwyn i ben

Adran 9 – Person addas a phriodol: ystyriaethau perthnasol

43. Wrth wneud penderfyniad o ran a yw person sy'n gwneud cais i fod yn ddarparwr gwasanaeth, neu sy'n ddarparwr gwasanaeth ar hyn o bryd, yn berson addas a phriodol, mae is-adran (2) yn ei gwneud yn glir y caiff Gweinidogion Cymru roi sylw i'r holl faterion sy'n briodol yn eu barn hwy. Mae'r un gofyniad yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru yn gwneud penderfyniad o ran a yw person a ddynodir yn unigolyn cyfrifol, neu berson sy'n unigolyn cyfrifol ar hyn o bryd, yn berson addas a phriodol. Yn ychwanegol, mae is-adrannau (4) i (8) yn nodi'r dystiolaeth y mae rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw iddi wrth wneud eu penderfyniad. Mae'r dystiolaeth hon yn cynnwys cyflawni troseddau penodol a rhoi rhybuddiad. Ystyrir hefyd fod tystiolaeth o fod yn gysylltiedig neu'n gysylltiedig gynt â pherson sydd wedi gwneud unrhyw un neu ragor o'r pethau a nodir yn is-adran (4) yn berthnasol.
44. Bydd y pwyslais y mae Gweinidogion Cymru yn ei roi ar unrhyw fater y maent yn ystyried ei fod yn berthnasol wrth wneud penderfyniad yn fater o ffaith a gradd.
45. Mae is-adran (9) yn bŵer i wneud rheoliadau er mwyn i Weinidogion Cymru amrywio'r dystiolaeth y mae rhaid iddynt roi sylw iddi o dan yr adran hon.

Adran 10 – Datganiad blynyddol

46. Mae is-adran (1) yn ei gwneud yn ofynnol i ddarparwr gwasanaeth gyflwyno datganiad blynyddol yn dilyn diwedd pob blwyddyn ariannol ac mae is-adran (2) yn nodi rhestr o'r wybodaeth y mae rhaid ei chynnwys mewn datganiad blynyddol. Mae methu â chyflwyno datganiad blynyddol o fewn y terfyn amser rhagnodedig yn is-adran (4) yn drosedd ddiannod y gellir ei chosbi drwy ddirwy (gweler adrannau 48 a 51(2)).

Adran 11 - Cais i amrywio cofrestriad fel darparwr gwasanaeth

47. Os yw darparwr gwasanaeth am amrywio unrhyw un neu ragor o ffiniau ei gofrestriad (ee. drwy ychwanegu gwasanaeth rheoleiddiedig newydd neu fan newydd neu newid yr unigolion cyfrifol sydd wedi eu cofrestru) rhaid iddo wneud cais i amrywio ei gofrestriad o dan yr adran hon.

41. Subsection (6) means that Condition C applies in all cases where a domiciliary support service visit is provided.
42. Subsection (7) sets out Condition C. This means that the undertaking will not be breached in circumstances where the person being visited requests that the visit comes to an end before the expiry of 30 minutes.

Section 9 - Fit and proper person: relevant considerations

43. In making a decision as to whether a person applying to be a service provider, or who currently is a service provider, is a fit and proper person subsection (2) makes it clear that the Welsh Ministers may have regard to all matters that they think appropriate. The same requirement applies when the Welsh Ministers are making a decision as to whether a person designated as a responsible individual, or who is currently a responsible individual, is a fit and proper person. In addition, subsections (4) to (8) set out evidence that the Welsh Ministers must have regard to when making their decision. This evidence includes the commission of certain offences and the giving of a caution. Evidence of association or former association with a person who has done any of the things set out in subsection (4) is also considered relevant.
44. The reliance that Welsh Ministers place on any matter they consider relevant in making a decision will be a matter of fact and degree.
45. Subsection (9) is a regulation making power for Welsh Ministers to vary the evidence to which they must have regard under this section.

Section 10 - Annual return

46. Subsection (1) requires a service provider to submit an annual return following the end of each financial year and subsection (2) sets out a list of information that must be contained within an annual return. A failure to submit an annual return within the time limit prescribed in subsection (4) is a summary offence punishable by a fine (see sections 48 and 51(2)).

Section 11 - Application for variation of registration as a service provider

47. If a service provider wants to change any of the parameters of their registration (e.g. by adding a new regulated service or a new location or changing the responsible individuals that are registered) they must apply for a variation of their registration under this section.

48. Pŵer i wneud rheoliadau yw is-adran (2) sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru nodi terfyn amser ar gyfer gwneud cais gan y darparwr gwasanaeth i amrywio ei gofrestrriad i ddynodi person newydd yn unigolyn cyfrifol mewn cysylltiad â'r gwasanaeth hwnnw neu fan y darperir y gwasanaeth ynddo. Os yw unigolyn cyfrifol yn marw neu'n peidio â gallu cyflawni'r rôl, neu os caiff dynodiad yr unigolyn ei ganslo gan Weinidogion Cymru yn unol ag adran 22 gan nad yw'n bodloni'r gofynion yn adran 21 mwyach, rhaid bod gan y darparwr gwasanaeth unigolyn arall i gymryd ei le neu fel arall byddai'n cyflawni trosedd o dan adran 43. Felly, mae'n rhesymol darparu ar gyfer cyfnod penodol pan allai fod bwlch wrth gofrestru unigolyn cyfrifol newydd. Bwriad y pŵer hwn i wneud rheoliadau yw darparu ar gyfer hyn a chaiff bennu terfynau amser gwahanol o dan amgylchiadau gwahanol (er enghraifft, gallai fod yn rhesymol ei gwneud yn ofynnol i ddarparwr gwasanaeth weithredu'n gyflym i ddod o hyd i unigolyn cyfrifol arall pan fo wedi bod yn glir ers peth amser fod cofrestrriad yr unigolyn cyfrifol presennol yn mynd i gael ei ganslo. Wedi dweud hyn, efallai y caniateir bwlch hwy pan fo unigolyn cyfrifol yn marw'n annisgwyl).
49. Mae is-adran (3) yn nodi'r pethau y mae rhaid eu cynnwys o fewn cais i amrywio cofrestrriad. Os yw'r cais hwnnw i ddarparu gwasanaeth cymorth cartref, yna mae paragraff (a)(ii) yn ei gwneud yn ofynnol bod rhaid i'r cais gynnwys yr ymgymeriad a nodir yn adran 8.

Adran 12 - Caniatáu neu wrthod cais am amrywiad

50. Mewn achos pan fo darparwr gwasanaeth wedi gwneud cais i amrywio neu ddileu amod a osodir gan Weinidogion Cymru o dan adran 11(1)(b), mae is-adran (2) yn ei gwneud yn glir y gallai Gweinidogion Cymru benderfynu amrywio'r amod mewn modd sy'n wahanol i'r hyn a bennir yn y cais, neu yn wir, gallent osod amod cwbl wahanol (naill ai yn ychwanegol at yr amod a nodir yn y cais neu yn ei le). O gofio ystod eang yr amodau a allai fod yn ddarostyngedig i gais amrywio, mae gan Weinidogion Cymru felly y pŵer i gymryd pa gamau bynnag y maent yn ystyried eu bod fwyaf priodol o dan yr amgylchiadau. Fel arall, byddai Gweinidogion Cymru yn gyfyngedig i ganiatáu neu wrthod y cais ar ei delerau ac yna yn gorfod defnyddio gweithdrefn wahanol o dan adran 13 i wneud unrhyw amrywiad ychwanegol.
51. Mae is-adran (3) yn sicrhau bod rhaid i Weinidogion Cymru roi hysbysiad o'r hyn y maent yn bwriadu ei wneud mewn cysylltiad â chais o dan yr adran hon ymlaen llaw i ddarparwr. Rhaid iddynt hefyd roi hysbysiad o'r penderfyniad yn y pen draw er mwyn iddo gymryd effaith (gweler adrannau 18 i 20).

Adran 13 - Amrywio heb gais

52. Hyd yn oed os nad oes cais i amrywio cofrestrriad wedi ei wneud, efallai y bydd Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn angenrheidiol gwneud amrywiad (er enghraifft, efallai fod arolygiad o dan adran 34 wedi tynnu sylw Gweinidogion Cymru at y ffaith bod angen amrywio'r cofrestrriad).
53. Mae'r adran hon yn pennu'r amgylchiadau pan fo Gweinidogion Cymru yn gallu amrywio cofrestrriad darparwr gwasanaeth heb gael cais ganddo.

48. Subsection (2) is a regulation making power that allows the Welsh Ministers to set a time limit within which the service provider must apply to vary their registration to designate a new person as a responsible individual in respect of that service or a location at which that service is carried out. If a responsible individual dies or becomes incapable of performing the role or if the designation of the individual is cancelled by the Welsh Ministers in accordance with section 22 because they no longer satisfy the requirements set out in section 21 the service provider has to have another individual in place or else they would be committing an offence under section 43. It is therefore reasonable to provide for a certain period of time where there might be a gap in registering a new responsible individual. This regulation making power is intended to provide for this and may specify different time periods in different circumstances (for example, it might be reasonable to require a service provider to act quickly to find a replacement responsible individual when it has been clear for some time that the existing individual's registration was going to be cancelled. In contrast, a longer gap may be permissible when a responsible individual dies unexpectedly).
49. Subsection (3) sets out the things that must be contained within an application to vary registration. If that application is to provide a domiciliary support service then paragraph (a)(ii) requires that the application must contain the undertaking set out in section 8.

Section 12 - Grant or refusal for application for variation

50. In the event that a service provider has made an application to vary or remove a condition imposed by the Welsh Ministers under section 11(1)(b), subsection (2) makes it clear that the Welsh Ministers might decide to vary the condition in a manner that is different to that specified in the application or indeed they might impose another condition altogether (either in addition to or as a replacement for the condition set out in the application). Given the wide range of conditions that might be subject to a variation application the Welsh Ministers therefore have the power to take whatever action they consider is most appropriate in the circumstances. Otherwise the Welsh Ministers would be limited to simply granting or refusing the application on its terms and then would have to go through a separate procedure under section 13 to make any additional variation.
51. Subsection (3) ensures that the Welsh Ministers must give prior notice to a provider of whatever they propose to do in relation to an application under this section and must also give notice of the eventual decision for it to take effect (see sections 18 to 20).

Section 13 - Variation without application

52. Even if no application to vary a registration has been made, the Welsh Ministers may consider it necessary to make a variation (for example, an inspection under section 34 might have alerted the Welsh Ministers to the need for the registration to be varied).
53. This section specifies the circumstances under which Welsh Ministers are able to vary the registration of a service provider without having received an application from the service provider.

54. Mae'r gallu i amrywio cofrestriad yn caniatáu i Weinidogion Cymru ganslo gwasanaeth penodol tra bo darparwr yn parhau i allu darparu gwasanaethau eraill, neu i ganslo man y darperir gwasanaeth ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef gan gadw cofrestriad y manau eraill.
55. Er enghraifft, efallai fod darparwr wedi ei gofrestru i ddarparu gwasanaeth cartref gofal mewn dau fan, un yng Nghaerdydd a'r llall yn Abertawe. Efallai y bydd Gweinidogion Cymru yn ystyried nad yw'r gwasanaeth cartref gofal a ddarperir yng Nghaerdydd yn cydymffurfio â'r gofynion rheoleiddiol perthnasol ac y dylid ei ganslo. O dan y gyfundrefn reoleiddiol hon, caniateir i gofrestriad y darparwr gael ei amrywio i ddileu un man lle y darperir y gwasanaeth cartref gofal (Caerdydd) oddi ar y cofrestriad gan gadw'r man arall arni (Abertawe). Mae hyn oherwydd mai dim ond unwaith y bydd darparwr yn cael ei gofrestru mewn cysylltiad â'r holl wasanaethau a ddarperir a'r holl fannau y darperir pob un o'r gwasanaethau hynny ynddynt, ohonynt neu mewn perthynas â hwy.
56. Fel gydag amrywiadau o dan adran 11, rhaid i Weinidogion Cymru ddyroddi hysbysiad o gynnig yn gyntaf cyn gwneud unrhyw benderfyniad terfynol i amrywio cofrestriad darparwr gwasanaeth.

Adran 14 - Ceisiadau i ganslo cofrestriad fel darparwr gwasanaeth

57. Mae'r adran hon yn caniatáu i geisiadau gael eu gwneud i ganslo cofrestriad ond dim ond os nad yw Gweinidogion Cymru eisoes wedi cychwyn cymryd camau i ganslo cofrestriad darparwr o dan adran 15 neu 23. Mae'r cyfyngiad hwnnw yn atal darparwr rhag mynd y tu allan i'r gweithdrefnau canslo o dan yr adrannau hynny sy'n cynnwys nodi'r seiliau dros ganslo gan Weinidogion Cymru. Pan fo Gweinidogion Cymru wedi cymryd camau i ganslo cofrestriad efallai fod rhesymau pwysig er budd y cyhoedd dros nodi'r seiliau dros gymryd y camau hynny.

Adran 15 - Canslo heb gais

58. Mae adran 15 yn nodi pwerau Gweinidogion Cymru i ganslo cofrestriad darparwr gwasanaeth yn llwyr. Gallai hyn olygu canslo sawl gwasanaeth a ddarperir mewn sawl man, ohonynt neu mewn perthynas â hwy. Gan mai pŵer yw hwn, Gweinidogion Cymru fydd yn penderfynu, ym mhob achos, a yw canslo yn briodol ar ba sail bynnag o'r seiliau a restrir yn is-adran (1) sy'n gymwys.
59. Mae is-adran (4) yn gwahardd Gweinidogion Cymru rhag gallu canslo cofrestriad darparwr oni chydymffurfiwyd â'r weithdrefn hysbysiad gwella yn adrannau 16 a 17 (ond nid yw'r weithdrefn honno yn gymwys i unrhyw gais brys i ganslo neu amrywio cofrestriad a wneir yn unol ag adran 23 nac i benderfyniad Gweinidogion Cymru i osod amod brys yn unol ag adran 24).

54. The ability to vary a registration allows Welsh Ministers to cancel a particular service whilst a provider is still able to provide other services or to cancel a place at, from or in relation to which a service is provided while maintaining the registration of other places.
55. For example, a provider may be registered to provide a care home service at two places, one in Cardiff and one in Swansea. The Welsh Ministers may consider that the care home service provided in Cardiff is not complying with the relevant regulatory requirements and should be cancelled. Under this regulatory regime the provider's registration may be varied to remove one place at which the care home service is provided (Cardiff) from the registration whilst retaining the other place (Swansea). This is because a provider will only be registered once in respect of all the services provided and all the places at, from or in relation to which each of those services is provided.
56. As with variations under section 11, the Welsh Ministers must first issue a notice of proposal prior to making any final decision to vary a service provider's registration.

Section 14 - Applications for cancellation of registration as a service provider

57. This section allows for applications to be made to cancel a registration but not if the Welsh Ministers have already commenced action to cancel a provider's registration under section 15 or 23. That restriction prevents a provider from circumventing the cancellation procedures under those sections which include the Welsh Ministers setting out the grounds for cancellation. Where the Welsh Ministers have taken action to cancel a registration there may be important public interest reasons for setting out grounds for taking that action.

Section 15 - Cancellation without application

58. Section 15 sets out the powers of the Welsh Ministers to cancel a service provider's registration in its entirety. This could potentially mean the cancellation of several services provided at, from or in relation to several places. As this is a power, it will be for the Welsh Ministers to decide in each case whether cancellation is appropriate on whichever of the grounds listed in subsection (1) applies.
59. Subsection (4) prohibits the Welsh Ministers from being able to cancel a provider's registration unless the improvement notice procedure in sections 16 and 17 have been complied with (but that procedure does not apply to any application to urgently cancel or vary a registration made in accordance with section 23 or to a decision of the Welsh Ministers to impose urgent condition pursuant to section 24).

Adran 16 - Hysbysiadau gwella ac Adran 17 - hysbysiad o benderfyniad yn dilyn hysbysiad gwella

60. Mae adran 16 yn darparu ar gyfer hysbysiad o fwriad i amrywio neu ganslo ac yn rhoi cyfle i'r darparwr gywiro pethau. Yn unol ag adran 16(3)(c) bydd hysbysiad gwella yn pennu terfyn amser ar gyfer gwneud y camau a nodir yn angenrheidiol gan Weinidogion Cymru er mwyn osgoi canslo'r cofrestriad.
61. Os nad yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod y camau wedi eu cymryd ar ddiwedd y terfyn amser hwnnw, gall Gweinidogion Cymru wneud un o dri pheth. Efallai y byddant yn mynd ati ar unwaith i wneud penderfyniad i ganslo neu amrywio'r cofrestriad. Os yw Gweinidogion Cymru yn gwneud hyn, yna rhaid iddynt ddyroddi hysbysiad o benderfyniad i'r darparwr gan esbonio'r hawl i apelio a roddir gan adran 26. O dan amgylchiadau pan fo Gweinidogion Cymru yn penderfynu bod cydymffurfedd foddhaol wedi bod ni allant barhau i ganslo a rhaid darparu hysbysiad i'r darparwr gan roi gwybod iddo am hyn.
62. Fel arall, gall fod rhai achosion pan fo Gweinidogion Cymru o'r farn, ar ôl i'r terfyn amser ddod i ben, fod camau penodol wedi eu cymryd ond nad yw'r holl gamau wedi eu cymryd, neu fod y camau wedi eu cymryd ond nad yw Gweinidogion Cymru yn hyderus bod y darparwr wedi cydymffurfio â'r gofynion rheoleiddiol. Mae adran 17(3)(b) yn darparu pŵer i Weinidogion Cymru i bennu dyddiad, ac ar ôl y dyddiad hwnnw, maent yn bwriadu canslo neu amrywio os nad ydynt wedi eu bodloni o hyd fod y camau a bennir yn yr hysbysiad gwella wedi eu cymryd. Ar ddiwedd y cyfnod pellach hwnnw, os yw Gweinidogion Cymru o'r farn bod diffyg cydymffurfedd o hyd a'u bod yn dymuno parhau i ganslo, rhaid iddynt gynnal arolygiad (is-adran (5)). Os yw Gweinidogion Cymru yn dymuno parhau i ganslo ar ôl cynnal yr arolygiad hwnnw, yna rhaid iddynt ddyroddi hysbysiad o benderfyniad i ganslo neu amrywio.
63. Bydd gan ddarparwr hawl i apelio yn erbyn penderfyniad Gweinidogion Cymru i ganslo neu amrywio (gweler adran 26).
64. Mae'r diagram a ganlyn yn dangos y weithdrefn hysbysiad gwella:

Section 16 - Improvement notices and Section 17 - notice of decision following improvement notice

60. Section 16 provides for a notice of intention to vary or cancel and gives the provider an opportunity to rectify things. In accordance with section 16(3)(c) an improvement notice will specify a time limit within which the actions identified as being necessary by the Welsh Ministers must be undertaken in order to avoid cancellation.
61. If the Welsh Ministers are not satisfied that the action has been taken at the end of that time limit, the Welsh Ministers are able to do one of three things. They may immediately proceed to making a decision to cancel or vary the registration. If the Welsh Ministers do this then they must issue a decision notice and explain to the provider the right of appeal conferred by section 26. In circumstances where the Welsh Ministers decide that there has been satisfactory compliance they cannot proceed to cancel and must provide a notice to the provider informing them of this.
62. Alternatively, there may be cases where, after the time limit has expired, the Welsh Ministers are of the view that certain actions have been taken but not all or that the actions have been taken but they are not confident that compliance with the regulatory requirements has been achieved by the provider. Section 17(3)(b) provides the Welsh Ministers with a power to specify a date following which they propose to cancel or vary if they are still not satisfied that action specified in the improvement notice has been taken. At the end of that further period, if the Welsh Ministers are of the view that there is continued non-compliance and wish to proceed to cancel they must carry out an inspection (subsection (5)). If the Welsh Ministers wish to proceed to cancel following that inspection then they must issue a decision notice to cancel or vary.
63. A provider will have a right of appeal against a decision by the Welsh Ministers to cancel or vary (see section 26).
64. The following diagram illustrates the improvement notice procedure:

Gweithdrefn hysbysiad gwella

Mae Gweinidogion Cymru yn bwriadu canslo cofrestriad darparwr gwasanaeth yn unol ag adran 14 neu amrywio cofrestriad darparwr o dan adran 13(3) neu o dan adran 13(4).

Rhaid rhoi hysbysiad gwella i ddarparwr gwasanaeth a rhaid iddo bennu (adran 16(3)):

- y seiliau dros ganslo/amrywio
- y camau neu'r wybodaeth sy'n ofynnol gan y darparwr gwasanaeth i osgoi'r canslo/amrywio
- terfyn amser y mae rhaid cymryd y camau hyn o'i fewn.

Caiff darparwr gwasanaeth gyflwyno sylwadau i Weinidogion Cymru cyn i'r terfyn amser a bennir yn yr hysbysiad gwella ddod i ben (adran 16(4)).

Mae'r darparwr gwasanaeth yn cymryd y camau/darparu'r wybodaeth fel a bennir yn yr hysbysiad gwella.

Nid yw'r darparwr gwasanaeth yn cymryd y camau gofynnol yn unol ag adran 16(4).

Rhaid dyroddi Hysbysiad o Benderfyniad i'r darparwr gwasanaeth sy'n ei hysbysu am y penderfyniad i beidio â chanslo neu amrywio cofrestriad y darparwr (adran 17(1)).

Dyroddir Hysbysiad o Benderfyniad o dan adran 17(3)(a) sy'n rhoi gwybod am fwrriad Gweinidogion Cymru i barhau i ganslo/amrywio cofrestriad. Hysbysir y darparwr am yr hawl i apelio a roddir gan adran 26(1).

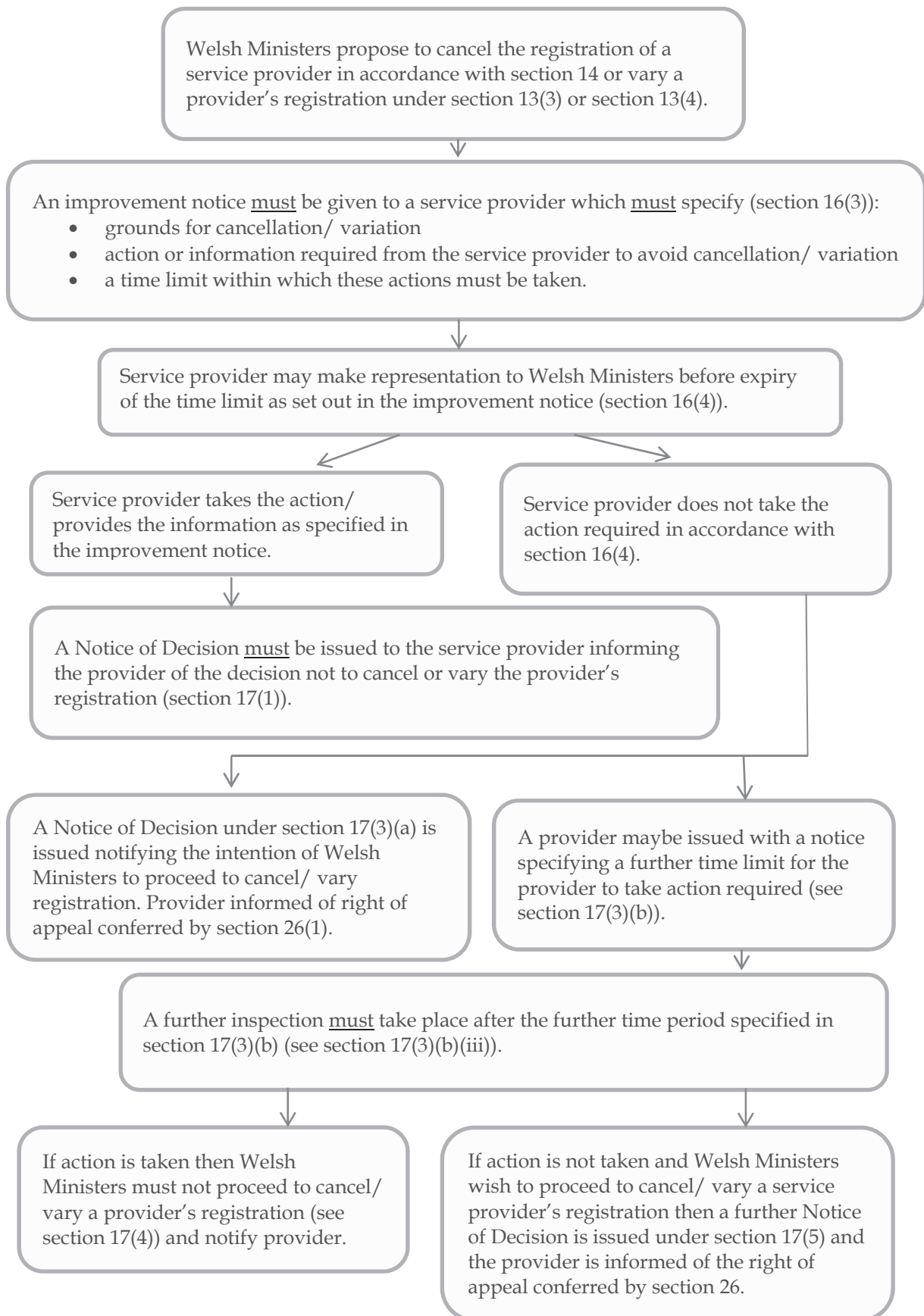
Canateir i hysbysiad gael ei ddyroddi i ddarparwr sy'n pennu terfyn amser pellach i'r darparwr gymryd y camau sy'n ofynnol (gweler adran 17(3)(b)).

Rhaid cynnal adolygiad pellach ar ôl y terfyn amser pellach a bennir yn 17(3)(b) (gweler adran 17(3)(b)(iii)).

Os cymerir y camau, yna rhaid i Weinidogion Cymru beidio â pharhau i ganslo/amrywio cofrestriad darparwr (gweler adran 17(4)) a hysbysu'r darparwr.

Os na chymerir y camau a bod Gweinidogion Cymru yn dymuno parhau i ganslo/amrywio cofrestriad darparwr gwasanaeth, yna dyroddir Hysbysiad o Benderfyniad pellach o dan adran 17(5) a hysbysir y darparwr am yr hawl i apelio a roddir gan adran 26.

Improvement notice procedure

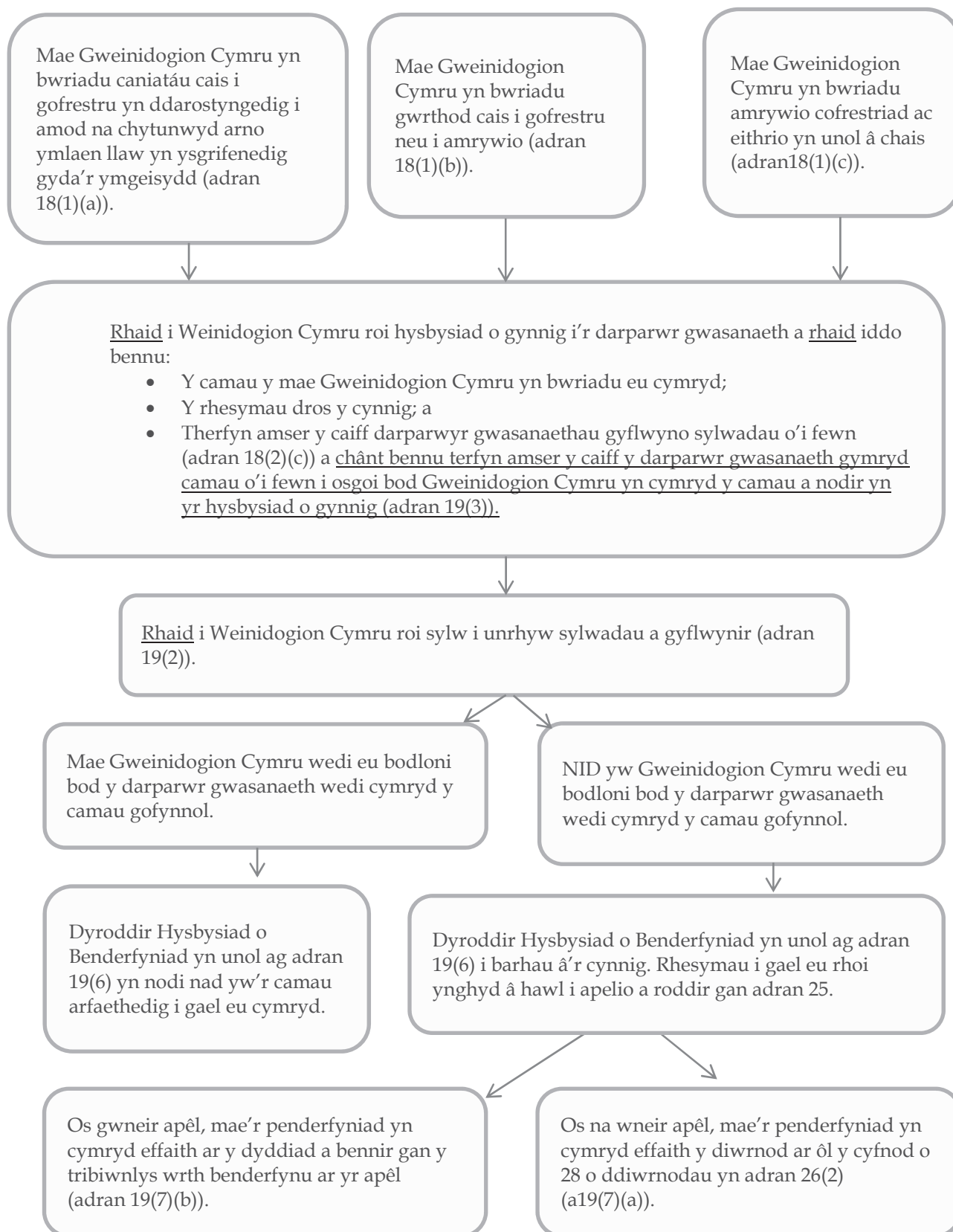
Adran 18 - Hysbysiad o gynnig ac Adran 19 - hysbysiad o benderfyniad yn dilyn hysbysiad o gynnig

65. Cyn gwneud penderfyniadau penodol, rhaid i Weinidogion Cymru ddyroddi hysbysiad sy'n rhoi gwybod i'r darparwr gwasanaeth o'r penderfyniad y maent yn bwriadu ei gymryd gan roi cyfle i'r darparwr gwasanaeth gyflwyno sylwadau ysgrifenedig o fewn cyfnod penodol o amser, a rhaid i'r cyfnod hwnnw fod yn 28 o ddiwrnodau o leiaf. Mae modd i hysbysiad o'r fath hefyd roi cyfle i'r darparwr i gywiro'r sefyllfa drwy ddarparu terfyn amser ar gyfer gwneud pethau penodol i osgoi bod y camau yn cael eu cymryd (gweler adran 18(3)).
66. Rhaid i Weinidogion Cymru ystyried unrhyw sylwadau a gyflwynir ac yn dilyn hynny rhaid iddynt wneud penderfyniad yn unol ag adran 19(6).
67. Mae'r diagram a ganlyn yn dangos y gweithdrefnau hysbysiad o gynnig:

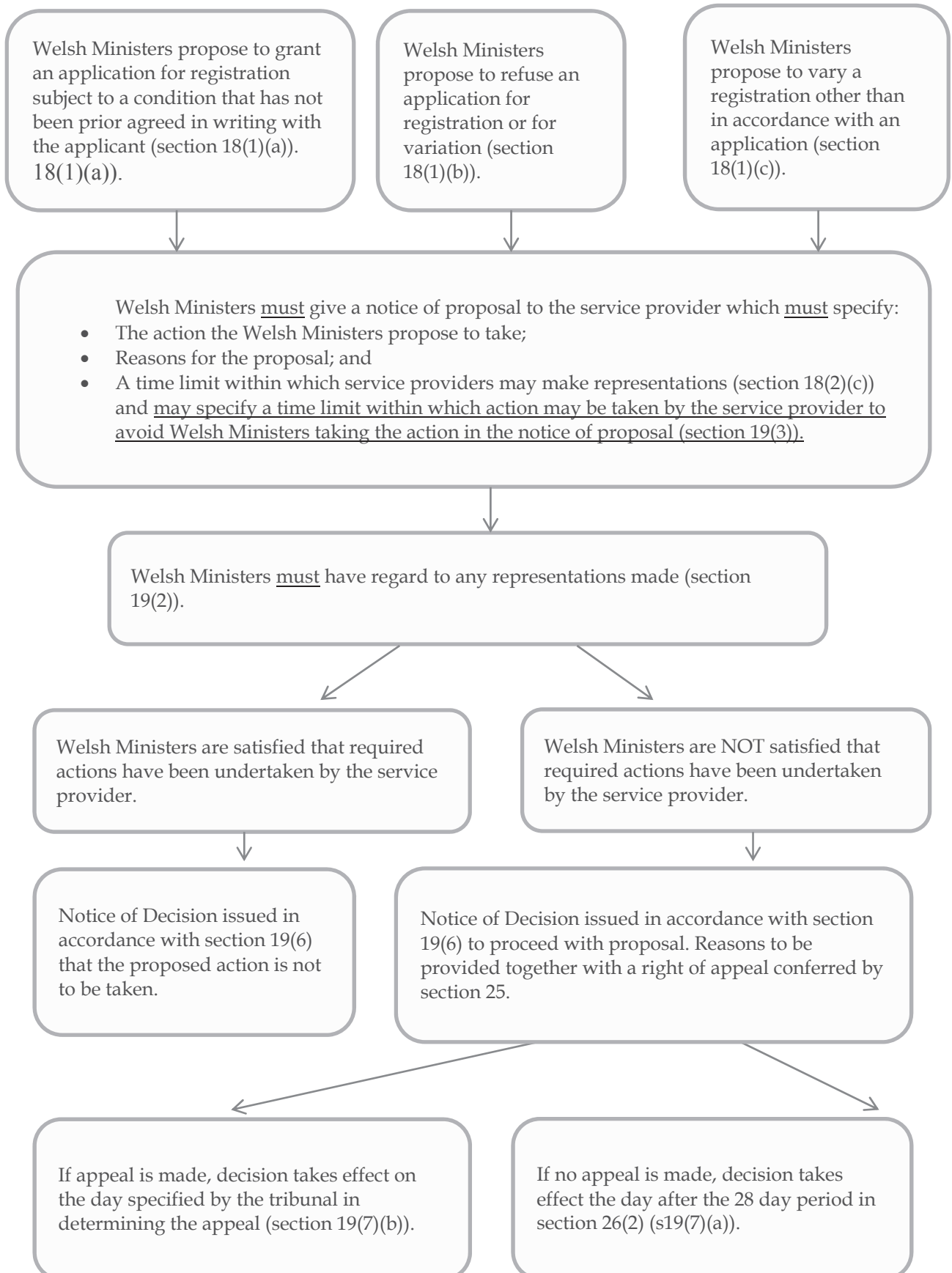
Section 18 - Notice of proposal and Section 19 - notice of decision following notice of proposal

65. Before making certain decisions, the Welsh Ministers are obliged to issue a notice informing the service provider of the decision they propose to take and giving the service provider the opportunity to make written representations within a certain time period, which must be at least 28 days. Such a notice can also give the provider to opportunity to rectify the situation by providing a time limit within which certain things must be done to avoid the action being taken (see section 18(3)).
66. The Welsh Ministers are obliged to consider any representations made and following this to make a decision in accordance with section 19(6).
67. The following diagram illustrates the notice of proposal procedures:

Gweithdrefn hysbysiad o gynnig

Notice of proposal procedure

Adran 21 - Unigolion cyfrifol ac Adran 22 - canslo dynodiad unigolyn cyfrifol

68. O'u cymryd gyda'i gilydd, mae adrannau 7 ac 21 yn ei gwneud yn ofynnol bod rhaid penodi person yn unigolyn cyfrifol sydd wedi ei ddynodi gan y darparwr fel rhan o'i gofrestrriad. Mae adran 21 yn pennu bod rhaid i'r unigolyn cyfrifol fodloni gofynion penodol. Mae is-adran (2) yn ei gwneud yn ofynnol i'r unigolyn cyfrifol fod yn rhywun mewn swydd ddigon uchel o fewn y cwmni neu'r sefydliad sy'n rhedeg y gwasanaeth.
69. Bydd rhaid i'r unigolyn cyfrifol fod yn "addas a phriodol" hefyd. Mae'r gofynion y mae rhaid i Weinidogion Cymru eu hystyried wrth wneud penderfyniad ynghylch a yw person a ddynodir yn unigolyn cyfrifol gan y darparwr gwasanaeth yn berson addas a phriodol i fod yn unigolyn cyfrifol neu a yw unigolyn cyfrifol presennol yn parhau i fod yn addas ac yn briodol wedi eu nodi yn adran 9.
70. Bydd gan yr unigolyn cyfrifol gyfrifoldebau penodol am y gwasanaeth y mae'r person hwnnw wedi ei gofrestru mewn cysylltiad ag ef. Nodir y dyletswyddau hynny mewn rheoliadau a wneir yn unol ag adran 28. Ar yr adeg pan fo'r darparwr gwasanaeth yn gwneud cais i gael ei gofrestru, bydd rhaid i Weinidogion Cymru fod wedi eu bodloni bod y person a ddynodir yn unigolyn cyfrifol yn gallu cyflawni'r dyletswyddau hynny (gweler adran 7(1)(c)). Bydd angen i unigolyn cyfrifol allu bodloni'r gofynion a osodir gan reoliadau o dan adran 28 mewn perthynas â'r math o wasanaeth y mae'r unigolyn i gael ei gofrestru yn unigolyn cyfrifol ar ei gyfer.
71. Mae adran 21(4) yn caniatáu i'r un person fod yn unigolyn cyfrifol mewn cysylltiad â mwy nag un man y darperir gwasanaeth ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef. Fodd bynnag, dim ond os yw Gweinidogion Cymru yn gallu bod wedi eu bodloni y gall y person gyflawni ei ddyletswydd fel unigolyn cyfrifol mewn cysylltiad â phob man y bydd hyn yn bosibl.
72. Os nad yw unigolyn yn bodloni'r gofynion i fod yn unigolyn cyfrifol, mae adran 22 yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru i ganslo dynodiad unigolyn cyfrifol. Rhoddir cyfle i'r unigolyn gywiro pethau yn gyntaf fel ei fod yn dangos ei fod yn addas i fod yn unigolyn cyfrifol (gweler adran 22(4)(b)).
73. Er enghraifft, caiff darparwr ddynodi'r un person i fod yn unigolyn cyfrifol mewn cysylltiad â gwasanaeth cartref gofal yng Nghaerdydd a gwasanaeth cartref gofal ym Mangor. Enghraifft o ddyletswydd y caniateir iddi gael ei gosod ar yr unigolyn cyfrifol yn y rheoliadau a wneir yn unol ag adran 28 yw gofyniad i oruchwylio'r gwaith o reoli'r gwasanaeth. Caiff Gweinidogion Cymru ystyried na fyddai'r un person yn gallu goruchwylio'r gwaith o reoli'r gwasanaeth yn y ddau fan hynny. Os nad yw'r unigolyn yn gallu gwneud hynny, ym marn Gweinidogion Cymru, yna bydd yn ofynnol i'r darparwr ddynodi unigolyn gwahanol ar gyfer y ddau fan.

Section 21 - Responsible individuals and Section 22 - cancellation of designation of a responsible individual

68. Sections 7 and 21 taken together require that there must be a person appointed as a responsible individual who is designated by the provider as part of the provider's registration. Section 21 specifies that the responsible individual must satisfy certain requirements. Subsection (2) requires the responsible individual to be someone of suitable seniority within the company or organisation that is running the service.
69. The responsible individual will also have to be "fit and proper". The requirements that must be considered by Welsh Ministers in making a decision as to whether a person designated by the service provider as responsible individual is a fit and proper person to be a responsible individual or whether an existing responsible individual continues to be fit and proper are set out in section 9.
70. The responsible individual will have specific responsibilities for the service in respect of which that person is registered. Those duties will be set out in regulations made pursuant to section 28. At the time the service provider applies to be registered, the Welsh Ministers will need to be satisfied that the person designated as responsible individual is capable of performing those duties (see section 7(1)(c)). A responsible individual will need to be able to meet the requirements imposed by regulations under section 28 in relation to the type of service that the individual is to be registered as responsible individual for.
71. Section 21(4) allows the same person to be a responsible individual in respect of more than one place at, from or in relation to which a service is provided. However, this will be possible only if the Welsh Ministers can be satisfied that the person is capable of performing their duties as responsible individual in respect of each place.
72. If an individual does not meet the requirements to be a responsible individual, section 22 gives the Welsh Ministers power to cancel the designation of a responsible individual. The individual is first given an opportunity to rectify things so as to show that he or she is fit to be a responsible individual (see section 22(4)(b)).
73. By way of example, a provider may designate the same person to be the responsible individual in respect of a care home service in Cardiff and a care home service in Bangor. An example of duty that may be placed on the responsible individual in the regulations made pursuant to section 28 is a requirement to supervise the management of the service. The Welsh Ministers may consider that the same person would not be capable of supervising the management at both of those places. If, in the opinion of the Welsh Ministers, the individual is not so capable, then the provider will be required to designate a different individual for each of the places.

74. Gan ddefnyddio'r un enghraifft, caiff Gweinidogion Cymru benderfynu ar adeg y cofrestriad cyntaf y gallai'r un unigolyn ddangos ei fod yn gallu bodloni'r gofynion yn adran 21(1) a chofrestru'r unigolyn hwnnw yn unigolyn cyfrifol mewn cysylltiad â'r gwasanaeth cartref gofal yng Nghaerdydd a Bangor. Er hynny, ar ôl cofrestru, efallai y daw tystiolaeth i'r amlwg sy'n dangos, mewn gwirionedd, nad oedd yr unigolyn yn gallu gwneud hynny. Er enghraifft, efallai fod yr oruchwyliaeth o ran rheoli'r gwasanaeth cartref gofal yng Nghaerdydd yn foddhaol ond nad yw hynny'n wir am y gwasanaeth a ddarperir ym Mangor. Gallai Gweinidogion Cymru, yn unol ag adran 22, ganslo cofrestriad yr unigolyn cyfrifol mewn cysylltiad â gwasanaeth cartref gofal Bangor, gan gadw cofrestriad yr unigolyn hwnnw fel yr unigolyn cyfrifol mewn cysylltiad â gwasanaeth cartref gofal Caerdydd, ond byddai rhaid iddynt roi hysbysiad gwella i'r unigolyn er mwyn rhoi cyfle iddo i gywiro pethau cyn i Weinidogion Cymru barhau â'r canslo.

Adran 23 - Canslo neu amrywio gwasanaethau neu fannau ar frys

75. Mewn amgylchiadau mor ddifrifol fel ei bod yn ofynnol i Weinidogion Cymru gymryd camau ar frys, mae adran 23 yn darparu'r pŵer i Weinidogion Cymru i gymryd camau drwy wneud cais i'r llys ynadon i ganslo cofrestriad cyfan yn llwyr ar frys neu, fel arall, ganslo man y darperir gwasanaeth ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef. Dim ond os oes perygl difrifol i fywyd person neu ei iechyd corfforol neu ei iechyd meddwl neu fod perygl i'r person hwnnw ddiodesdef camdriniaeth neu esgeulustod y caniateir i gamau brys gael eu cymryd.
76. Un o nodau'r system gofrestru hon, a chanlyniad iddi, yw na fyddai cais i ganslo cofrestriad darparwr yn llwyr yn methu'n llwyr o dan yr amgylchiadau pan na fo'r meini prawf yn adran 23(2) wedi eu bodloni mewn cysylltiad â phob man y darperir pob gwasanaeth ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef. Er enghraifft, gallai Gweinidogion Cymru wneud cais i ganslo cofrestriad darparwr sy'n darparu gwasanaeth cartref gofal mewn tri man. Efallai y bydd y Llys wedi ei fodloni bod y meini prawf yn adran 23(2) wedi eu bodloni mewn cysylltiad â dau o'r manau hynny ond nid mewn cysylltiad â'r trydydd man. Mae adran 23 yn darparu'r pŵer i'r Llys i amrywio cofrestriad y darparwr drwy ddileu dau o'r manau yr oedd y gwasanaeth cartref gofal yn cael ei ddarparu ynddynt gan gynnal cofrestriad y gwasanaeth cartref gofal mewn cysylltiad â'r trydydd man yn hytrach na gwrthod cais Gweinidogion Cymru yn llwyr.
77. Nid yw'r weithdrefn hysbysiad gwella yn adrannau 16 a 17 yn gymwys i geisiadau brys (gweler adran 15(4)).

Adran 25 - Amrywio cofrestriad ar frys: amodau eraill

78. Mewn achos pan all bywyd, iechyd corfforol neu iechyd meddwl person fod mewn perygl neu pan fo perygl i gamdriniaeth neu esgeulustod ddigwydd, caiff Gweinidogion Cymru, o dan yr adran hon, amrywio amod cofrestriad neu osod amod newydd ar frys. Mae hyn yn ddewis arall i'r weithdrefn ganslo o dan adran 23.
79. Mae is-adran (5) yn caniatáu i Weinidogion Cymru amrywio ymhellach amod a amrywir neu a osodir o dan yr adran hon neu ei dynnu'n ôl. Er enghraifft, gallai gwybodaeth ddod i'r amlwg wedi i'r camau brys gael eu cymryd (boed hynny o ganlyniad i sylwadau gael eu cyflwyno neu fel arall).

74. Using the same example, the Welsh Ministers may decide at the time of first registration that the same individual could demonstrate that they were able to fulfil the requirements in section 21(1) and register that individual as responsible individual in respect of the care home service provided in both Cardiff and Bangor. However, post registration, evidence may come to light that, in fact, the individual was not able to do so. For example, the supervision of the management of the care home service in Cardiff may be satisfactory but not in respect of the service provided in Bangor. The Welsh Ministers could, in accordance with section 22, cancel the registration of the responsible individual in respect of the Bangor care home service, whilst maintaining that individual's registration as the responsible individual in respect of the Cardiff care home service but they would have to give an improvement notice to the individual to give him or her the chance to rectify things before the Welsh Ministers proceed to cancellation.

Section 23 - Urgent cancellation or variation of services or places

75. In circumstances so severe that they require Welsh Ministers to take urgent action, section 23 provides the Welsh Ministers with the power to take action by making an application to the magistrates court to urgently cancel an entire registration or, alternatively, a place at, from or in relation to which a service is provided. Urgent action may be taken only if there is a serious risk to a person's life or physical or mental health or a risk of a person suffering from abuse or neglect.
76. One of the aims of this system of registration, and a consequence of it, is that an application to cancel the entirety of a provider's registration would not completely fail in circumstances where the criteria in section 23(2) was not met in respect of each place at, from, or in relation to which each service was being provided. For example, the Welsh Ministers might apply to cancel the registration of a provider who provides a care home service at three places. The Court may be satisfied that the criteria in section 23(2) are met in respect of two of those places but not the remaining place. Section 23 provides the Court with the power to vary the registration of the provider by removing two of the places at which the care home service was being provided whilst maintaining the registration of the care home service in respect of the remaining place as opposed to refusing the entirety of the Welsh Ministers application.
77. The improvement notice procedure in sections 16 and 17 do not apply to urgent applications (see section 15(4)).

Section 25 - Urgent variation of registration: other conditions

78. In a case where a person's life or physical or mental health may be at risk or where there is a risk of abuse or neglect occurring the Welsh Ministers may, under this section, urgently vary a condition of registration or impose a new condition. This is an alternative to the cancellation procedure under section 23.
79. Subsection (5) allows Welsh Ministers to further vary or withdraw a condition varied or imposed under this section. For example, information might come to light after the urgent action has been taken (whether as a result of representations made or otherwise).

80. Bydd gan ddarparwr gwasanaeth yr hawl i apelio yn erbyn penderfyniad i amrywio neu osod amod ar frys cyn gynted ag y gwneir y penderfyniad. Ar apel i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf, bydd gan y Tribiwnlys y pŵer i wneud unrhyw orchymyn interim y mae'n barnu ei fod yn briodol. Gall hyn gynnwys atal dros dro effaith y penderfyniad a wnaed gan Weinidogion Cymru. Gall hyn fod yn briodol, er enghraifft, mewn achos pan na fo gan y Tribiwnlys y gallu i restru'r mater am wrandawriad ar unwaith. Gellid atal penderfyniad dros dro hyd nes y bydd gan y Tribiwnlys y gallu i gynnal gwrandawriad ar y mater.

Adran 26 – Apelau

81. Mae adran 26 yn darparu hawliau apelio i ddarparwyr gwasanaethau mewn perthynas â phenderfyniadau a wneir gan Weinidogion Cymru i ganslo neu amrywio cofrestrriad pa un a wneir y penderfyniad hwnnw o dan amgylchiadau brys ai peidio (caiff unigolyn cyfrifol apelio hefyd yn erbyn penderfyniad i ganslo dynodiad yr unigolyn (gweler adran 22(5) a (6)). Mae gan y Tribiwnlys Haen Gyntaf bwerau eang. Darperir y pŵer i'r Tribiwnlys i gadarnhau penderfyniad gan Weinidogion Cymru, cyfarwyddo na fydd y penderfyniad yn cael effaith neu y bydd yn peidio â chael effaith os yw eisoes wedi cael effaith. Caiff y Tribiwnlys hefyd wneud gorchymynion interim neu roi ei benderfyniad ef ei hun yn lle penderfyniad arall. Drwy roi ei benderfyniad ei hun, nid oes gan y Tribiwnlys y pŵer ond i wneud rhywbeth y gallai Gweinidogion Cymru ei wneud.

Adran 27 - Rheoliadau ynghylch gwasanaethau rheoleiddiedig, Adran 28 - rheoliadau ynghylch unigolion cyfrifol ac Adran 29 - canllawiau ynghylch rheoliadau o dan adrannau 27 a 28

82. Rheoliadau a wneir yn unol ag adran 27 fydd y sail reoleiddio gan Weinidogion Cymru. Mae is-adran (2) yn ei gwneud yn ofynnol bod rhaid i reoliadau a wneir o dan is-adran (1) gynnwys gofynion o ran safon y gofal a'r cymorth y mae rhaid eu darparu gan ddarparwr gwasanaethau. Mae is-adran (3) yn ei gwneud yn ofynnol i'r safonau hynny fod yn gysylltiedig â'r datganiad ynghylch canlyniadau llesiant a ddyroddir gan Weinidogion Cymru yn unol ag adran 8 o Ddeddf 2014 a rhoi sylw i bwysigrwydd llesiant unigolion sy'n cael gofal a chymorth drwy'r gwasanaeth rheoleiddiedig o dan sylw. Caiff rheoliadau hefyd osod gofynion eraill ar ddarparwyr. Dyma rai enghreifftiau: gofyniad i gael rheolwr "addas" ynghyd â'r meini prawf ar gyfer addasrwydd y rheolwr a'r staff; gofyniad i lunio datganiad o ddiben; gofyniad i gadw cofnodion a chyfrifon a hysbysiadau o ddigwyddiadau.
83. Bydd rheoliadau a wneir yn unol ag adran 28 yn nodi'r dyletswyddau sydd i'w gosod ar yr unigolyn cyfrifol. Caiff y dyletswyddau hynny, er enghraifft, gynnwys gofyniad i benodi rheolwr priodol ac addas ac i roi gwybod am y penodiad hwnnw i ba ran bynnag o sefydliad y darparwr gwasanaeth sydd â rheolaeth gyffredinol ar y corff (h.y. bwrdd y cyfarwyddwyr neu rywbeth tebyg yn achos cwmni; y partneriaid yn achos partneriaeth neu'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol yn achos awdurdod lleol). Gallai'r rheoliadau hefyd ei gwneud yn ofynnol i unigolyn cyfrifol oruchwylio'r gwaith o reoli gwasanaeth. Enghreifftiau eraill o'r gofynion y gellir eu gosod drwy reoliadau o dan yr adran hon yw –
- gofynion i wirio cywirdeb y cofnodion a gedwir,
 - gofynion i gynnal arolygiadau rheolaidd o'r manau lle y darperir gwasanaeth,

80. A service provider will have the right to appeal a decision to urgently vary or impose a condition as soon as the decision is made. Upon appealing to the First Tier Tribunal, the Tribunal will have the power to make any interim order it deems appropriate. This may include suspending the effect of the decision made by the Welsh Ministers. This may be appropriate, for example, in a case where the Tribunal does not have capacity to list the matter for an immediate hearing. A decision could be suspended pending the Tribunal having the capacity to have a hearing on the issue.

Section 26 - Appeals

81. Section 26 provides service providers with rights of appeal in relation to decisions made by the Welsh Ministers to cancel or vary a registration whether or not that decision is made in urgent circumstances (a responsible individual may also appeal against a decision to cancel the individual's designation (see section 22(5) and (6)). The powers of the First Tier Tribunal are wide. The Tribunal is provided with the power to confirm a decision of the Welsh Ministers, direct that the decision will not have effect or will cease to have effect if it has already. The Tribunal may also make interim orders or substitute its own decision. In substituting its own decision the Tribunal only has the power to do something that the Welsh Ministers could do.

Section 27 - Regulations about regulated services, Section 28 -, regulations about responsible individuals and Section 29 - guidance about regulations under sections 27 and 28

82. Regulations made pursuant to section 27 will form the basis of regulation by the Welsh Ministers. Subsection (2) requires that regulations made under subsection (1) must include requirements as to the standard of care and support that must be provided by a service provider. Subsection (3) requires that those standards will be linked to the well being outcomes statement issued by the Welsh Ministers pursuant to section 8 of the 2014 Act and have regard to the importance of the well-being of individuals who receive care and support via the regulated service in question. Regulations may also impose other requirements on providers. Some examples are: a requirement to have a manager who is "fit" together with the criteria for fitness of both manager and staff; a requirement to prepare a statement of purpose; a requirement to keep records and accounts and notifications of incidents.
83. Regulations made pursuant to section 28 will set out the duties that are to be placed on the responsible individual. Those duties may, for example, include a requirement to appoint a suitable and fit manager and to report that appointment to whatever part of the service provider's organisation has overall control of the body (i.e. the board of directors or similar in the case of a company; to the partners in the case of a partnership or to the Director of Social Services in the case of a local authority). The regulations could also require a responsible individual to supervise the management of a service. Other examples of the requirements that may be imposed by regulations under this section are –
- requirements to check the accuracy of record keeping,
 - requirements to undertake regular inspections of places where a service is provided,

- gofyniad i gwblhau'r adran berthnasol o adroddiad blynyddol y darparwr gwasanaeth a lunnir yn unol ag adran 10 a llofnodi datganiad o wirionedd mewn cysylltiad â'r adran honno o'r adroddiad;
 - gofyniad i adrodd, mewn modd amserol, ar unrhyw bryderon a all fod gan yr unigolyn cyfrifol am y gwasanaeth rheoleiddiedig i fwrdd y cyfarwyddwyr, i'r bartneriaeth neu i'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.
84. Yn gysylltiedig â rheoliadau o dan yr adran hon yw'r pŵer a geir yn adran 46 i wneud darpariaeth bod methu â chydymffurfio â gofyniad penodol yn y rheoliadau yn drosedd.
85. Mae adran 29 o'r Ddeddf yn gosod dyletswydd ar ddarparwyr i ystyried y canllawiau a gyhoeddir gan Weinidogion Cymru o dan yr adran hon.

Pennod 3: Adrannau 32-37 - Gwybodaeth ac arolygiadau

86. Mae adran 33 yn darparu'r pŵer i Weinidogion Cymru i gael gwybodaeth mewn perthynas ag arfer eu swyddogaethau fel rheoleiddiwr gwasanaethau gofal a chymorth o dan y Ddeddf hon. Mae hyn yn ddarostyngedig i unrhyw gyfyngiad cyfreithiol sydd ar gael gwybodaeth o'r fath (is-adran (2)).
87. Mae adran 33(1) yn diffinio'r term "arolygiad" at ddibenion Rhan 1. Bydd arolygiad yn cynnwys dau beth: asesu ansawdd y gofal yn ogystal ag asesu trefniadaeth a chydgyssylltiad y gwasanaeth.
88. Mae adran 34 yn nodi pwerau mynediad ac arolygu arolygydd. Caiff yr arolygydd arolygu unrhyw fangre y mae gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros gredu ei bod (neu wedi bod) yn cael ei defnyddio fel man y darperir gwasanaeth (neu y darparwyd gwasanaeth) ynddo neu ohono, megis man lle y darperir gwasanaeth cartref gofal. Ond, caiff arolygydd hefyd arolygu mangre y mae gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros gredu ei bod (neu wedi bod) yn cael ei defnyddio mewn cysylltiad â darparu gwasanaethau rheoleiddiedig. Gallai hyn fod yn swyddfeydd neu'n gyfleuster storio ar ystad ddiwydiannol lle y cedwir dogfennau sy'n gysylltiedig â'r gwasanaeth. Gall hefyd gynnwys car a ddefnyddir mewn cysylltiad â darparu gwasanaeth cymorth cartref (gweler is-adran (6)). Pan fo arolygydd am arolygu cartref person, rhaid i'r meddiannydd gydsynio i'r arolygydd fynd i mewn i'r cartref at ddiben arolygiad.
89. Mae adran 35 yn nodi pwerau'r arolygydd i gyfweld â phersonau a chynnal archwiliad meddygol ohonynt. Mae is-adran (1) yn darparu pŵer i'r arolygydd i'w gwneud yn ofynnol cyf-weld ag unrhyw un yn breifat. Gallai hyn olygu'r darparwr gwasanaeth, rheolwr neu gyflogai gwasanaeth, ond gallai hefyd gynnwys rhiant, perthynas neu ofalwr y defnyddiwr gwasanaeth os yw'n cydsynio i gael ei gyf-weld. Dim ond os yw'r arolygydd yn feddyg cofrestredig neu'n nyrs gofrestredig, a dim ond os yw'r person yn cydsynio i gael archwiliad, y caiff gynnal archwiliad meddygol o ddefnyddiwr gwasanaeth (is-adran (4)). Mae is-adran (5) yn gwneud darpariaeth i drydydd partiön fod yn bresennol yn ystod cyfweiliadau neu archwiliadau os yw'r person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono am i drydydd parti fod yn bresennol ac nad yw'r arolygydd yn gwrthwynebu neu os yw'r arolygydd am i drydydd parti fod yn bresennol ac nad yw'r person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono yn gwrthwynebu.

- a requirement to complete the relevant section of the service providers annual report prepared in accordance with section 10 and to sign a declaration of truth in respect of that section of the report,
 - a requirement to report, in a timely manner any concerns the responsible individual may have about the regulated service to the board of directors, partnership or the Director of Social Services.
84. Linked to regulations under this section is the power in section 46 to make provision for failure to comply with a particular requirement in the regulations to be a criminal offence.
85. Section 29 of the Act places a duty on providers to have regard to guidance published by the Welsh Ministers under this section .

Chapter 3: Sections 32-37 - Information and inspections

86. Section 33 provides the Welsh Ministers with the power to obtain information in relation to the exercise of their functions as regulator of care and support services under this Act. This is subject to any legal restriction on obtaining such information (subsection (2)).
87. Section 33(1) defines the term “inspection” for the purposes of Part 1. An inspection will involve two things: an assessment of the quality of care as well as an assessment of the organisation and co-ordination of the service.
88. Section 34 sets out an inspector’s powers of entry and inspection. The inspector may inspect any premises which the inspector has reasonable grounds to believe is (or has been) used as a place at or from which a service is (or has been) provided, such as a place where a care home service is provided. But an inspector may also inspect premises which the inspector has reasonable grounds to believe is (or has been) used in connection with the provision of a regulated service. This could be offices or a storage facility on an industrial estate where documents connected with the service are kept. It may also include a car used in connection with the provision of a domiciliary support service (see subsection (6)). Where an inspector wants to inspect a person’s home, the occupier must consent to an inspector entering the home for the purpose of an inspection.
89. Section 35 sets out the inspector's powers to interview and medically examine persons. Subsection (1) provides a power to the inspector to require anyone to be interviewed in private. This could be the service provider, manager or employee of a service but it could also include a parent, relative or carer of the service user if they consent to be interviewed. An inspector may carry out a medical examination of a service user but only if the inspector is a registered doctor or nurse and the person consents to being examined (subsection (4)). Subsection (5) makes provision for third parties to be present during an interview or examination if the person being interviewed or examined wants a third party to be present and the inspector does not object or if the inspector wants a third party to be present and the person being interviewed or examined does not object.

90. Mae adran 36 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru lunio adroddiad arolygu cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl i arolygiad gael ei gynnal. Mae is-adran (2) yn nodi'r materion y mae rhaid eu cynnwys yn yr adroddiad hwnnw. Tra bo rhaid i'r adroddiad hwnnw gynnwys asesiad o ansawdd y gofal wedi ei fesur yn erbyn y safonau a nodir mewn rheoliadau a wneir o dan adran 27(1), mae gofyniad hefyd i'r arolygydd adrodd ar effaith y gofal a'r cymorth a ddarperir gan y gwasanaeth ar lesiant defnyddwyr gwasanaeth (gweler is-baragraff (b)). Mae'n ofynnol i'r arolygydd hefyd gynnal asesiad ac adrodd ar drefniadaeth a chydgyssylltiad yr holl wasanaethau a ddarperir gan y darparwr gwasanaeth (gweler is-baragraff (c)).
91. Mae adran 37 yn darparu pŵer i wneud rheoliadau i alluogi Gweinidogion Cymru i sefydlu system raddio mewn cysylltiad ag ansawdd y gofal a ddarperir gan wasanaethau rheoleiddiedig. Os cyflwynir system o'r fath, yna mae adran 36(2)(d) yn ei gwneud yn ofynnol i'r arolygydd roi'r radd honno yn yr adroddiad arolygu y mae rhaid ei gyhoeddi. Mae adran 187(2) yn darparu bod rhaid i reoliadau a wneir o dan yr adran hon gael eu gwneud drwy ddefnyddio'r weithdrefn gadarnhaol.

Pennod 4: Adrannau 38-42 - Swyddogaethau cyffredinol

92. Mae adran 38 yn gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i gynnal cofrestr o ddarparwyr gwasanaethau. Mae is-adran (2) yn nodi pa wybodaeth y mae rhaid i bob cofnod ei dangos ac mae is-adran (3) yn ei gwneud yn ofynnol i'r gofrestr gael ei chyhoeddi a'i rhoi ar gael i'r cyhoedd edrych arni yn rhad ac am ddim. Mae is-adran (5) yn bŵer i wneud rheoliadau sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru hepgor gwybodaeth benodol o'r gofrestr o dan amgylchiadau penodol a gwrthod ceisiadau a wneir am gopiâu neu rannau o'r gofrestr o dan amgylchiadau penodol. Mae'r pŵer hwn yn atgynhyrchu pŵer sydd eisoes yn bodoli yn adran 36(3) o Ddeddf 2000 a gallai gael ei ddefnyddio, er enghraifft, i gyfyngu ar gyhoeddi gwybodaeth feddygol am ddarparwyr neu fanylion am sefydliadau sy'n ymwneud â phant.
93. Mae gan awdurdodau lleol ddyletswyddau statudol i asesu a darparu (pa un ai'n uniongyrchol neu fel arall) gofal a chymorth i'r rheini y mae angen y gwasanaethau hynny arnynt ac sy'n gymwys (gweler Deddf 2014) . Maent hefyd yn gomisiynwyr gwasanaethau rheoleiddiedig. Mae adran 39 yn sicrhau bod awdurdodau lleol yn cael eu hysbysu pan fo'r rheoleiddiwr yn cymryd camau penodol yn erbyn darparwyr gwasanaethau rheoleiddiedig.

Pennod 5: Adrannau 43-55 - Troseddau a chosbau

94. Y troseddau yn y Ddeddf a ddsberthir yn droseddau diannod yw:
- gwneud datganiad anwir mewn dogfen (adran 47)
 - methiant i gyflwyno datganiad blynyddol (adran 48)
 - methiant i ddarparu gwybodaeth (adran 49).
95. Gellid darparu datganiad anwir ar lafar neu'n ysgrifenedig ac, yn yr un modd, gall methu â darparu gwybodaeth ddigwydd drwy fethu â darparu'r wybodaeth ar lafar neu'n ysgrifenedig.

90. Section 36 requires the Welsh Ministers to prepare an inspection report as soon as is practicable after an inspection has been carried out. Subsection (2) sets out the matters that must be included in that report. While that report must contain an assessment of the quality of care measured against the standards set out in regulations made under section 27(1) there is also a requirement for the inspector to report on the effect of the care and support that is being provided by the service on the well being of service users (see sub paragraph (b)). The inspector is also required to undertake an assessment and report upon the organisation and co-ordination of all services provided by the service provider (see sub paragraph (c)).
91. Section 37 provides a regulation making power to enable the Welsh Ministers to establish a ratings system in respect of the quality of care provided by regulated services. In the event that such a system is introduced then section 36(2)(d) requires the inspector to put that rating in the inspection report which must be published. Section 187(2) provides that regulations made under this section must be made using the affirmative procedure.

Chapter 4: Sections 38-42 - General functions

92. Section 38 places a duty on Welsh Ministers to maintain a register of service providers. Subsection (2) sets out what information each entry must show and subsection (3) requires that the register is published and made available for public inspection free of charge. Subsection (5) is a regulation making power permitting the Welsh Ministers to omit certain information from the register in certain circumstances and to refuse requests made for copies or extracts of the register in certain circumstances. This power replicates an existing power in section 36(3) of the 2000 Act and could, for example, be used to restrict publication of medical information about providers or details about establishments relating to children.
93. Local authorities have statutory duties to assess and provide (whether directly or otherwise) care and support to those in need of such services who are eligible (see the 2014 Act). They are also commissioners of regulated services. Section 39 ensures that local authorities are notified when providers of regulated services have certain actions taken against them by the regulator.

Chapter 5: Sections 43-55 - Offences and penalties

94. The offences in the Act that are classified as summary only offences are:
- making a false statement in a document (section 47)
 - a failure to submit an annual return (section 48)
 - a failure to provide information. (section 49)
95. A false statement could be provided verbally or in writing and, similarly, a failure to provide information may occur by failing to provide the information verbally or in writing.

96. Y troseddau yn y Ddeddf a ddosberthir yn droseddau neillffordd yw:
- darparu gwasanaeth rheoleiddiedig heb fod wedi ei gofrestru (adran 5)
 - methiant i gydymffurfio ag amod (adran 43)
 - disgrifiad anwir gyda'r bwriad o dwyllo (adran 44)
 - rhwystro arolygydd neu fethu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan arolygydd (adran 50).
97. Mae gwahaniaeth rhwng y drosedd yn adran 5 o ddarparu gwasanaeth rheoleiddiedig heb fod wedi ei gofrestru a'r drosedd yn adran 44 o esgus bod yn ddarparwr gwasanaeth neu esgus bod man yn un y mae gwasanaeth rheoleiddiedig yn cael ei ddarparu ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef. Byddai adran 5 yn cael ei defnyddio pe bai person yn cynnal gwasanaeth rheoleiddiedig heb fod wedi ei gofrestru â Gweinidogion Cymru. Fodd bynnag, efallai y byddai trosedd o dan adran 44(1)(a) yn cael ei chyflawni pe bai person yn esgus ei fod wedi ei gofrestru er mwyn cael contract awdurdod lleol, er enghraifft. O ran adran 44(1)(b) mae'r drosedd yn gymwys yn achos person sy'n honni bod man yn fan lle y mae'r person hwnnw wedi ei gofrestru i ddarparu gwasanaeth pan nad yw wedi ei gofrestru felly mewn gwirionedd. Er enghraifft, efallai fod person yn berchen ar ddau gartref gofal, y naill yng Nghaerdydd a'r llall ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Efallai fod y person hwnnw wedi ei gofrestru i ddarparu gwasanaeth cartref gofal mewn man yng Nghaerdydd ond nid mewn man ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Ni fyddai'r person hwnnw yn cyflawni trosedd o dan adran 5 oherwydd byddai wedi ei gofrestru i ddarparu gwasanaeth cartref gofal mewn man yng Nghaerdydd ond byddai'n cyflawni trosedd o dan adran 44(1)(b) oherwydd byddai'r person hwnnw yn esgus ei fod wedi ei gofrestru i ddarparu gwasanaeth cartref gofal ym Mhen-y-bont ar Ogwr pan nad oedd wedi ei gofrestru i ddarparu'r gwasanaeth hwnnw yno.
98. Caiff y troseddau neillffordd gario dedfryd o garchar o hyd at 2 flynedd os yw'r drosedd yn ddigon difrifol i'w rhoi ar brawf ar ddiad. Mae dirwy ddiderfyn ar gael i'r Llys sy'n dedfrydu ym mhob achos.
99. Mae adrannau 45 a 46 yn darparu pwerau i Weinidogion Cymru i sefydlu troseddau pellach mewn perthynas ag unrhyw un neu ragor o'r gofynion rheoleiddiol a sefydlir yn y rheoliadau a wneir mewn cysylltiad â'r darparwr a'r unigolion cyfrifol yn adrannau 27 ac 28.
100. Mae adran 52 yn darparu pŵer i Weinidogion Cymru i roi hysbysiad cosb yn lle dwyn achos am drosedd, ond dim ond mewn perthynas â'r troseddau hynny a ragnodir mewn rheoliadau. Mae is-adran (2) yn cyfyngu ar arfer y pŵer hwnnw i wneud rheoliadau i droseddau penodol yn unig, sef datganiadau anwir mewn dogfennau, methiant i gyflwyno datganiad blynyddol neu fethiant i ddarparu gwybodaeth.
101. Mae adran 55 yn ei gwneud yn glir mai Gweinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol yw'r awdurdod erlyn at ddiben troseddau Rhan 1 o dan y Ddeddf. Os yw unrhyw berson arall yn ceisio dwyn achos am droseddau o dan y Ddeddf yna rhaid iddo geisio cydsyniad ysgrifenedig Cwnsler Cyffredinol Llywodraeth Cymru.

96. The offences in the Act that are classified as either way offences are:
- providing a regulated service without being registered (section 5)
 - a failure to comply with a condition (section 43)
 - false description with intent to deceive (section 44)
 - obstructing an inspector or failing to comply with a requirement imposed by an inspector. (section 50)
97. There is a distinction between the offence in section 5 of providing a regulated service without being registered and the offence in section 44 of pretending to be a service provider or pretending that a place is one at from or in relation to which a regulated service is provided. Section 5 would be engaged if a person was carrying on a regulated service without being registered with the Welsh Ministers. However, an offence under section 44(1)(a) might be committed if a person was pretending to be registered in order to, for example, secure a local authority contract. In relation to section 44(1)(b) the offence applies in the case of a person holding a place out as being one where that person is registered to provide a service when they are not so registered. For example, a person may own two care homes, one in Cardiff and one in Bridgend. That person may be registered to provide a care home service at a place in Cardiff but not at a place in Bridgend. That person would not be committing an offence under section 5 because they would be registered to provide a care home service at a place in Cardiff but they would be committing an offence under section 44(1)(b) because that person would be pretending to be registered to provide a care home service in Bridgend when they were not so registered.
98. The either way offences may attract a prison sentence of up to 2 years if the offence is serious enough to be tried on indictment. An unlimited fine is available to the sentencing Court in all cases.
99. Sections 45 and 46 provide powers to the Welsh Ministers to establish further offences in relation to any of the regulatory requirements established in the regulations made in respect of provider and responsible individuals in sections 27 and 28.
100. Section 52 provides a power to the Welsh Ministers to give a penalty notice instead of bringing proceedings for an offence but only in relation to those offences that are prescribed in regulations. Subsection (2) limits the exercise of that regulation making power to certain offences only, namely, false statements in documents, failure to submit an annual return, or a failure to provide information.
101. Section 55 makes it clear that the prosecuting authority for the purpose of Part 1 offences under the Act is the Welsh Ministers or the Counsel General. If any other person seeks to bring proceedings for offences under the Act then they must seek the written consent of the Counsel General to the Welsh Government.

Pennod 6: Adrannau 56-58 - Gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol

102. Mae Deddf 2014 yn gosod dyletswyddau statudol ar awdurdodau lleol mewn cysylltiad â'u swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol a restrir yn Atodlen 2 i'r Ddeddf honno.

Adran 56 – Adroddiadau gan awdurdodau lleol a dyletswydd gyffredinol Gweinidogion Cymru ac Adran 57 - adolygiadau, ymchwiliadau ac arolygiadau

103. Mae adran 144 o Ddeddf 2014 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol i benodi Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol at ddiben eu swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol. Mae adran 56 yn mewnosod adran 144A yn Neddf 2014 gan oosod dyletswydd ar awdurdodau lleol i lunio a chyhoeddi adroddiad blynyddol ar arfer eu swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol.
104. Ddeddf 2014 yw'r prif ddarn o ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol (sydd, fel y'i crybwyllir uchod, wedi eu nodi yn Atodlen 2 i'r Ddeddf honno). Mae adrannau 56 i 58 o'r Ddeddf hon felly yn mewnosod darpariaethau yn Neddf 2014 sy'n ymwneud â phwerau rheoleiddiol Gweinidogion Cymru mewn cysylltiad â'r swyddogaethau hynny.
105. Mae adran 149A sy'n cael ei mewnosod yn darparu pŵer i Weinidogion Cymru i adolygu astudiaethau ac ymchwil a gynhaliwyd gan eraill mewn perthynas ag arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol yng Nghymru. Gallai hyn gynnwys astudiaeth a gynhaliwyd gan GCC yn unol ag adran 70 o'r Ddeddf.
106. Mae adran 149B sy'n cael ei mewnosod yn darparu pŵer i Weinidogion Cymru i adolygu arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol gan gynnwys comisiynu gwasanaethau gan awdurdodau lleol mewn cysylltiad ag arfer y swyddogaethau gwasanaethau hynny. Er enghraifft, o ganlyniad i'r dyletswyddau o dan Ddeddf 2014 i ddiwallu anghenion pobl y mae arnynt angen gofal a chymorth, bydd yn ofynnol bod gan awdurdod lleol (ymhlith pethau eraill) wasanaethau cymorth cartref yn eu lle. Gall awdurdodau lleol ddarparu'r gwasanaethau hynny yn uniongyrchol ond cânt hefyd gomisiynu gwasanaethau o'r fath. Os yw Gweinidogion Cymru yn penderfynu adolygu awdurdod lleol penodol o ran darparu cymorth cartref, yna rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i'r materion a nodir yn adran 149D - mae hyn yn cynnwys ansawdd ac effeithiolrwydd y gwasanaeth (adran 149D(b)) ac effeithiolrwydd y gwasanaeth o ran sicrhau canlyniadau llesiant (adran 149D(h)).
107. Mae Rhan 8 o Ddeddf 2014 (adrannau 150 i 161 yn benodol) yn darparu pwerau ymyrryd i'r llywodraeth ganolog mewn cysylltiad ag arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol gan awdurdod lleol. Mae adran 57(2) yn rhoi adran 161 newydd yn lle'r hen un ac yn mewnosod darpariaeth amgen mewn cysylltiad â phwerau mynediad ac arolygu. Yn ychwanegol, gosodir dyletswydd ar Weinidogion Cymru gan adran 161A sy'n cael ei mewnosod i lunio a chyhoeddi cod ymarfer. Mae adran 161B yn darparu pŵer i'w gwneud yn ofynnol i wybodaeth gael ei darparu ac mae adran 161C yn sefydlu rhai troseddau. Mae'r darpariaethau a fewnosodir yn cyfateb yn fras i bwerau Gweinidogion Cymru mewn cysylltiad â darparwyr gwasanaethau preifat ym Mhennod 3 o'r Ddeddf gyda rhai eithriadau nad ydynt yn berthnasol yn y cyd-destun hwn.

Chapter 6: Sections 56-58 - Local authority social services

102. The 2014 Act imposes statutory duties on local authorities in respect of their social services functions which are listed in Schedule 2 to that Act.

Section 56 - Reports by local authorities and general duty of the Welsh Ministers and Section 57 - reviews, investigations and inspections

103. Section 144 of the 2014 Act imposes a duty on local authorities to appoint a Director of Social Services for the purpose of its social services functions. Section 56 inserts section 144A into the 2014 Act placing a duty on local authorities to prepare and publish an annual report on the exercise of their social services functions.

104. The 2014 Act is the main piece of legislation relating to local authority social services functions (which, as mentioned above, are set out in Schedule 2 to that Act), sections 56 to 58 of this Act therefore insert provisions into the 2014 Act that are concerned with the Welsh Ministers' regulatory powers in respect of those functions.

105. Inserted section 149A provides a power to Welsh Ministers to review studies and research undertaken by others in relation to the exercise of the social services functions of local authorities in Wales. This could include a study undertaken by SCW pursuant to section 70 of the Act.

106. Inserted section 149B provides the Welsh Ministers with a power to review the exercise of local authority social services functions including the commissioning of services by local authorities in connection with the exercise of those services functions. For example, as a result of the duties under the 2014 Act to meet the needs of people who require care and support a local authority will be obliged to (among other things) have in place domiciliary support services. Local authorities can provide those services directly but they may also commission such services. If the Welsh Ministers decide to review a particular local authority with regard to the provision of domiciliary support then Welsh Ministers must have regard to the matters set out in section 149D - this includes the quality and effectiveness of the service (section 149D(b)) and the effectiveness of the service in achieving well being outcomes (section 149D(h)).

107. Part 8 of the 2014 Act (specifically sections 150 to 161) provide powers of intervention by central government in respect of the exercise by a local authority of its social services functions. Section 57(2) substitutes section 161 and inserts alternative provision in respect of powers of entry and inspection. Further, a duty is imposed upon Welsh Ministers by inserted section 161A to prepare and publish a code of practice. Section 161B provides a power to require information and section 161C establishes some offences. The inserted provisions are broadly equivalent to the Welsh Minister's powers in respect of private service providers in Chapter 3 of the Act with some exceptions that are not relevant in the context.

Adran 58 – Rheoleiddio swyddogaethau awdurdodau lleol sy'n ymwneud â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya

108. Mae Rhan 6 o Ddeddf 2014 yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya ac mae nifer o bwerau gwneud rheoliadau yn cael eu darparu i Weinidogion Cymru i wneud darpariaeth ynghylch arfer y swyddogaethau hynny.
109. Felly, mae'r swyddogaethau hynny o dan Ran 6 i'w rheoleiddio o dan adrannau newydd 94A a 94B sy'n cael eu mewnosod yn Neddf 2014 gan adran 58. Mae adran 94A yn nodi bod rheoliadau yn gallu gwneud darpariaeth ar gyfer rheoleiddio swyddogaethau awdurdodau lleol mewn perthynas â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya ac mae adran 94B yn darparu i reoliadau bennu y caniateir i dorri'r rheoliadau o dan adran 94A fod yn drosedd. Fel gyda throseddau sy'n ymwneud â thorri'r gofynion o dan Ran 1 o'r Ddeddf (gweler adrannau 44, 45 a 51) mae trosedd o dan adran 94B o Ddeddf 2014 yn drosedd neillffordd y mae modd ei chosbi â hyd at 2 flynedd yn y carchar, dirwy ddiderfyn neu'r ddau. Mae hyn yn disodli'r darpariaethau ynghylch rheoleiddio swyddogaethau maethu perthnasol yn Rhan 3 o Ddeddf 2000 nad ydynt yn gymwys o ran Cymru mwyach (gweler y diwygiadau a wneir i Ddeddf 2000 gan Atodlen 3 i'r Ddeddf hon).

Pennod 7: Adrannau 59-63 - Trosolwg o'r farchnad

110. Mae adrannau 189 i 191 o Ddeddf 2014 (fel y'u diwygiwyd gan Atodlen 3 o'r Ddeddf hon) yn gosod dyletswyddau ar awdurdodau lleol i ddiwallu anghenion pobl sy'n cael gwasanaeth gan berson sydd wedi ei gofrestru'n ddarparwr gwasanaeth o dan y Ddeddf hon ond ei fod yn methu â darparu'r gwasanaethau rheoleiddiedig oherwydd methiant busnes.
111. Cyfres o ddarpariaethau yw adrannau 59 i 63 o'r Ddeddf hon sydd â'r nod o nodi'r darparwyr gwasanaethau rheoleiddiedig hynny sy'n darparu gwasanaeth a fyddai, pe bai'n methu, yn cael effaith ar y farchnad gofal a chymorth yng Nghymru ac yn sbardun i arfer dyletswyddau awdurdodau lleol o dan adrannau 189 i 191 o Ddeddf 2014.
112. Mae adrannau 59 i 62 yn debyg i'r darpariaethau trosolwg o'r farchnad (adrannau 53-57) yn Neddf Gofal 2014 sy'n gymwys yn Lloegr. Mae adran 59 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru sefydlu meini prawf mewn rheoliadau a gaiff eu defnyddio i nodi darparwyr a fydd yn ddarostyngedig i'r darpariaethau trosolwg o'r farchnad yn y Ddeddf. Pan fo'r meini prawf yn gymwys i ddarparwr penodol, mae adran 61 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru asesu cynaliadwyedd ariannol busnes y darparwr. Pan ddeuir i'r casgliad bod perygl sylweddol i'r busnes hwnnw, mae'r pwerau yn adran 61(3) yn caniatáu i Weinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i'r darparwr gwasanaeth ddatblygu cynllun ar gyfer sut i liniaru'r peryglon hynny neu sut i gael gwared â hwy a threfnu'n uniongyrchol, neu ei gwneud yn ofynnol i'r darparwr drefnu, adolygiad annibynnol o'r busnes.

Section 58 - Regulation of local authority functions relating to looked after and accommodated children

108. Part 6 of the 2014 Act makes provision in relation to looked after and accommodated children and there are a number of regulation making powers provided to the Welsh Ministers to make provision about the exercise of those functions.
109. Those functions under Part 6 are therefore to be regulated under new sections 94A and 94B inserted into the 2014 Act by section 58. Section 94A states that regulations can make provision for the regulation of local authority functions in relation to looked after and accommodated children and section 94B provides for regulations to specify that breaches of regulations under section 94A may be an offence. As with offences relating to breaches of requirements under Part 1 of the Act (see sections 44, 45 and 51) an offence under section 94B of the 2014 Act is an either way offence punishable by a maximum of 2 years in prison, an unlimited fine or both. This replaces the provisions about regulation of “relevant fostering functions” in Part 3 of the 2000 Act that are no longer applicable in relation to Wales (see the amendments made to the 2000 Act by Schedule 3 to this Act).

Chapter 7: Sections 59-63 - Market oversight

110. Sections 189 to 191 of the 2014 Act (as amended by Schedule 3 to this Act) place duties on local authorities to meet the needs of people receiving service provision from a person who is registered as a service provider under this Act but becomes unable to provide the regulated service due to business failure.
111. Sections 59 to 63 of this Act are a series of provisions aimed at identifying those providers of regulated services that provide a service which, if it were to fail, would have an impact on the care and support market in Wales and would be the trigger point for the local authority duties to be exercised under sections 189 to 191 of the 2014 Act.
112. Sections 59 to 62 are in similar terms to the market oversight provisions (sections 53-57) in the Care Act 2014 which apply to England. Section 59 requires the Welsh Ministers to establish criteria in regulations that will be used to identify providers who will be the subject of the market oversight provisions in the Act. Where the criteria apply to a particular provider, section 61 requires the Welsh Ministers to assess the financial sustainability of the provider’s business. Where there is found to be a significant risk to that business, the powers in section 61(3) permit the Welsh Ministers to require the service provider to develop a plan for how those risks will be mitigated or eliminated and to arrange directly or require the provider to arrange for an independent review of the business.

113. Mae is-adran (6) o adran 61 yn darparu pŵer i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy'n eu galluogi i gael gwybodaeth oddi wrth bersonau penodol a all fod yn ddefnyddiol wrth asesu cynaliadwyedd ariannol y darparwr. Mae'n debygol y bydd y math o wybodaeth y gall fod ei hangen ar Weinidogion Cymru yn ymwneud â chyllid y darparwr gwasanaeth neu wybodaeth mewn perthynas â sefyllfa ariannol y darparwr gwasanaeth neu'n ymwneud â sefyllfa ariannol yr endid penodol - os yw'r darparwr gwasanaeth yn ddibynnol yn ariannol ar endid o'r fath. Caiff y math o berson y caniateir iddynt gael eu rhagnodi yn y rheoliadau gynnwys cwmnïau o fewn yr un grŵp â'r darparwr a chwmnïau sydd â chyfran berchenogaeth sylweddol yn y darparwr.
114. Nid oes dim byd yn Neddf Gofal 2014 sy'n cyfateb yn uniongyrchol i'r gofyniad i Weinidogion Cymru lunio a chyhoeddi adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad genedlaethol yn adran 63. Nid yw'r wybodaeth sy'n cael ei chynnwys mewn adroddiad o'r fath yn gyfyngedig i wybodaeth am ddarparwyr sy'n ddarostyngedig i'r darpariaethau trosolwg o'r farchnad; adroddiad yw hwn sy'n darparu darlun o ran lle y mae darpariaeth ddigonol o wasanaethau penodol a lle y mae prinder neu lle y mae prinder yn debygol yn y ddarpariaeth o fathau penodol o wasanaethau. Rhaid i'r adroddiad gynnwys asesiad o effaith comisiynu gwasanaethau gan awdurdodau lleol wrth arfer eu swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol. Mae adran 63(2) yn ei gwneud yn ofynnol i'r adroddiad hwn gael ei lunio wrth ymgynghori â GCC o gofio mai prif amcan GCC yw diogelu, hybu a chynnal diogelwch a llesiant y cyhoedd yng Nghymru (gweler adran 68 am fanylion ynghylch amcanion GCC).

RHAN 3 -GOFAL CYMDEITHASOL CYMRU

Adrannau 67-78

115. Sefydlwyd Cyngor Gofal Cymru ("y Cyngor") gan Ran 4 o Ddeddf 2000 at ddiben: a) hybu safonau ymddygiad ac ymarfer uchel ymhlith gweithwyr gofal cymdeithasol; a b) hybu safonau uchel yn eu hyfforddiant. Mae'r Ddeddf hon yn ailenwi'r Cyngor yn Gofal Cymdeithasol Cymru ("GCC") ac yn ailddatgan ac yn addasu swyddogaethau GCC a roddwyd iddo o'r blaen gan Ran 4 o Ddeddf 2000. Mae'r Ddeddf hefyd yn rhoi swyddogaethau ychwanegol i GCC.
116. Mae adran 67 yn darparu bod y Cyngor yn parhau o dan enw newydd, er gwaethaf diddymu adran 54 o Ddeddf 2000; enw'r Cyngor o hyn ymlaen fydd "Gofal Cymdeithasol Cymru".
117. Mae Atodlen 2 yn gwneud darpariaeth ynghylch aelodaeth a threfniadau gweithredol GCC. Mae hyn yn disodli'r ddarpariaeth a wneir ar gyfer aelodaeth a gweithrediad y Cyngor gan Atodlen 1 i Ddeddf 2000 (a rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru odani (Rheoliadau Cyngor Gofal Cymru (Penodi, Aelodaeth a Gweithdrefn) 2001).
118. Gweinidogion Cymru fydd yn penodi aelodau GCC, sef hyd at 15 o bersonau, gan gynnwys aelod-gadeirydd.

113. Subsection (6) of section 61 provides a power to Welsh Ministers to make regulations enabling them to obtain from certain persons information which may be helpful in assessing the financial sustainability of the provider. The type of information that the Welsh Ministers may need is likely to be information which relates to the finances of the service provider or which relates to the financial position of the particular entity - if the service provider is financially dependent on such an entity. The type of person that may be prescribed in the regulations may include companies within the same group as the provider and companies that hold a significant ownership stake in the provider.
114. The requirement for the Welsh Ministers to prepare and publish a national market stability report in section 63 has no direct equivalent in the Care Act 2014. The information contained in such a report is not limited to information about providers who are subject to the market oversight provisions; it is a report providing a picture of where there is ample provision of particular services and where there are or are likely to be a shortfall in the provision of particular types of services. The report must include an assessment of the effect of commissioning of services by local authorities in the exercise of their social services functions. Section 63(2) requires that this report is prepared in consultation with SCW given that SCW has as its main objective the protection, promotion and maintenance of the safety and well-being of the public in Wales (see section 68 for details about Social Care Wales objectives).

PART 3 - SOCIAL CARE WALES

Sections 67-78

115. The Care Council for Wales ("the Council") was established by Part 4 of the 2000 Act for the purpose of: a) promoting high standards of conduct and practice among social care workers; and b) promoting high standards in their training. This Act renames the Council as Social Care Wales ("SCW") and restates and modifies SCW's functions previously conferred on it by Part 4 of the 2000 Act. The Act also confers additional functions upon SCW.
116. Section 67 provides for the Council's continuation under a new name, despite the repeal of section 54 of the 2000 Act; the Council will now be known as "Social Care Wales".
117. Schedule 2 makes provision about the membership and operational arrangements of SCW. This replaces provision made for the Council's membership and operation by Schedule 1 to the 2000 Act (and regulations made by the Welsh Ministers under it (the Care Council for Wales (Appointment, Membership and Procedure) Regulations 2001).
118. SCW's members will be appointed by the Welsh Ministers, and it will comprise a maximum of 15 persons, including a chairing member:

119. Roedd rhan sylweddol o rôl y Cyngor o dan Ran 4 o Ddeddf 2000 yn ymwneud â chynnal cofrestr o fathau penodol o weithiwr gofal cymdeithasol, gan gynnwys gweithwyr cymdeithasol. Roedd llawer o'r manylion am y system a sefydlwyd gan Ran 4 o Ddeddf 2000 yn cael eu gadael i reolau a wnaed gan y Cyngor; roedd y rheolau hyn yn ddarostyngedig i gymeradwyaeth Gweinidogion Cymru.
120. Mae swyddogaethau GCC o dan adrannau 69 a 70 yn ymwneud â'r gwasanaethau hynny a reoleiddir o dan Ran 1 o'r Ddeddf hon (gweler y nodyn esboniadol ar gyfer adran 2) yn ogystal ag unrhyw wasanaeth arall yng Nghymru sy'n ymwneud â darparu gofal a chymorth gan weithwyr gofal cymdeithasol (gyda'i gilydd, "gwasanaethau gofal a chymorth"). Mae adran 70 yn ailddatgan gydag addasiad swyddogaeth Gweinidogion Cymru yn adran 95(1) o Ddeddf 2003. Mae adran 70 yn ehangach nag adran 95 o Ddeddf 2003; tra bo adran 95 yn gyfyngedig i swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol, mae adran 70 yn gymwys i unrhyw wasanaeth gofal a chymorth. Bydd GCC yn gallu gwneud neu gomisiynu gwaith ymchwil er mwyn canfod blaenoriaethau gwella ac arferion gorau ar gyfer gwasanaethau gofal a chymorth; yn rhinwedd adran 70 bydd GCC hefyd yn gallu cydweithio â gwasanaethau gofal a chymorth i roi unrhyw argymhellion y mae'n eu nodi ar waith.
121. Mae adran 71 yn ei gwneud yn ofynnol i GCC roi gwybodaeth am yr hyn y mae'n ei wneud ar gael i: a) y cyhoedd; a b) gweithwyr gofal cymdeithasol yn gyffredinol. Gellid rhoi gwybodaeth ar gael drwy gyhoeddi gwybodaeth yn electronig (er enghraifft ar wefan GCC) neu mewn unrhyw ffordd arall y mae GCC yn ystyried ei bod yn briodol (er enghraifft, drwy gyfarfodydd neu ddigwyddiadau cyhoeddus). Mae'r adran hon hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i GCC ddatblygu a chyhoeddi polisi ar gynnwys y cyhoedd a gweithwyr gofal cymdeithasol yn y gwaith o arfer ei swyddogaethau. Mater i GCC benderfynu arno yw'r ffordd y mae'n gwneud hynny a chaiff hyn amrywio gan ddibynnu ar natur y swyddogaeth o dan sylw; ond mae adran 75 hefyd yn berthnasol yma: mae'n ei gwneud yn ofynnol i GCC ymgynghori cyn dyroddi dogfennau penodol, gan gynnwys rheolau a wneir o dan bwerau mewn manau eraill yn y Ddeddf hon.
122. O dan Ddeddf 2000, roedd gan y Cyngor bwerau eang i wneud rheolau a oedd yn manylu ar y system a sefydlwyd o dan Ran 4 o Ddeddf 2000. Roedd rhaid i Weinidogion Cymru gymeradwyo'r rheolau hyn cyn iddynt gael eu gwneud. Mae'r system sy'n cyfateb i'r un a sefydlwyd mewn rheolau o dan Ddeddf 2000 wedi ei nodi i raddau helaeth ar wyneb y Ddeddf; mae pwerau GCC i wneud rheolau yn ymwneud â threfniadau gweithdrefnol yn bennaf. O ganlyniad, nid yw'r gofyniad i gael cymeradwyaeth Weinidogol wedi cael ei ailddatgan.
123. Mae adran 75 yn ei gwneud yn ofynnol i GCC ymgynghori cyn gwneud neu amrywio unrhyw reolau neu ddyroddi unrhyw godau neu ganllawiau o dan y Ddeddf. Mae rhai sefyllfaoedd pan na fyddai ymgynghoriad cyhoeddus llawn yn briodol o bosibl, er enghraifft oherwydd bod angen diwygio'r rheolau i adlewyrchu newid yng nghyfraith yr UE neu i gywiro camgymeriad. O dan amgylchiadau o'r fath, gall Gweinidogion Cymru gytuno nad oes angen ymgynghoriad (is-adran (3)).

119. A significant part of the Council's role under Part 4 of the 2000 Act related to the maintenance of a register of particular kinds of social care worker, including social workers. Much of the detail of the system established by Part 4 of the 2000 Act was left to rules made by the Council; these rules were subject to the approval of the Welsh Ministers.
120. SCW's functions under sections 69 and 70 relate to those services regulated under Part 1 of this Act (see the explanatory note for section 2) as well as any other service in Wales which involves the provision of care and support by social care workers (together, "care and support services"). Section 70 is a restatement with modification of a function of the Welsh Ministers in section 95(1) of the 2003 Act. Section 70 is broader than section 95 of the 2003 Act; while section 95 is limited to local authority social services functions, section 70 applies to any care and support service. SCW will be able to undertake or commission research to identify improvement priorities and best practice for care and support services; by virtue of section 70 SCW will also be able to work with care and support services to implement any recommendations it identifies.
121. Section 71 requires SCW to make information about what it does available to: a) the public; and b) social care workers generally. Information could be made available by publishing information electronically (for example on SCW's website) or in any other way SCW considers appropriate (by public meetings or events, for example). This section also requires SCW to develop and publish a policy on engaging the public and social care workers in the exercise of its functions. The way in which it does so will be something for SCW to determine and may vary depending on the nature of the function in question; but section 75 is also relevant here: it requires SCW to consult before issuing certain documents, including rules made under powers contained elsewhere in this Act.
122. Under the 2000 Act, the Council had extensive powers to make rules filling in the detail of the system established under Part 4 of the 2000 Act. These rules had to be approved by the Welsh Ministers before being made. The equivalent to the system established in rules under the 2000 Act is largely set out on the face of the Act; SCW's powers to make rules are mostly concerned with procedural arrangements. As a result, the requirement for Ministerial approval has not been restated.
123. Section 75 requires SCW to consult before making or varying any rules or issuing any codes or guidance under the Act. There are some instances where a full public consultation might not be appropriate, for example because the rules need to be amended to reflect a change in EU law or a change is necessary to correct a mistake. In such circumstances the Welsh Ministers can agree that a consultation is not necessary (subsection (3)).

124. Mae'n ofynnol i GCC roi sylw i'r canllawiau a roddir iddo gan Weinidogion Cymru a chydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddydau y mae Gweinidogion Cymru yn eu dyroddi (gweler adrannau 76 a 77). Gallai canllawiau gynnwys bod Gweinidogion Cymru yn nodi'r ffordd y dylai GCC fynd ati i wneud adolygiad blynyddol o gyflogau staff. Gallai Gweinidogion Cymru roi cyfarwyddyd o dan amgylchiadau pan oedd ganddynt bryderon ynghylch y modd y mae GCC yn cael ei lywodraethu neu'r ffordd y mae'n cyflawni ei weithgareddau.
125. Mae adran 78 yn rhoi pwerau diofyn i Weinidogion Cymru mewn cysylltiad â GCC. Roedd gan Weinidogion Cymru yr un pwerau mewn perthynas â'r Cyngor o dan Ddeddf 2000. Gellid dibynnu ar y pŵer hwn pe bai GCC yn methu â chydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddydau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru o dan adran 77 neu pe bai GCC yn gweithredu'n groes i gyfraith yr Undeb Ewropeaidd, er enghraifft.

RHAN 4 - GWEITHWYR GOFAL CYMDEITHASOL

Adran 79 - Ystyr "gweithiwr gofal cymdeithasol" etc.

126. Mae adran 79 yn nodi'r personau hynny sy'n "gweithwyr gofal cymdeithasol" at ddibenion y Ddeddf. Mae'r gweithwyr gofal cymdeithasol a restrir yn is-adran (1)(b) - (d) yn rheoli neu'n darparu gofal a chymorth mewn cysylltiad â gwasanaethau rheoleiddiedig; felly mae angen darllen yr adran hon ar y cyd ag adran 2. Ni fydd y diffiniad yn ymwneud â phersonau nad ydynt yn ymwneud â darparu gofal a chymorth ond sydd wedi eu cyflogi mewn mannau lle y darperir gofal a chymorth; er enghraifft, nid fyddai personau sydd wedi eu cyflogi fel garddwyr neu drydanwyr mewn cartref gofal yn "gweithwyr gofal cymdeithasol".
127. Mae is-adran (2) o adran 79 yn galluogi Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, i drin categorïau eraill o bersonau yn weithwyr gofal cymdeithasol at ddibenion y Ddeddf hon, a rhestrir y categorïau hynny yn is-adran (3). Mae'r rhain yn cynnwys personau fel unigolion cyfrifol a ddynodir gan ddarparwyr gwasanaethau, gweithiwr cymdeithasol o dan hyfforddiant, arolygwyr gwasanaethau gofal a phersonau sy'n darparu gofal a chymorth mewn cysylltiad â gwasanaethau gofal a chymorth nad ydynt yn "gwasanaethau rheoleiddiedig". Mae'r rheoliadau yn galluogi Gweinidogion Cymru i ddynodi categorïau o fewn disgrifiad penodol o bersonau a restrir yn is-adran (3) sydd i'w trin fel gweithwyr gofal cymdeithasol.

124. SCW is required to have regard to guidance given to it by the Welsh Ministers and comply with any directions issues by the Welsh Ministers (see sections 76 and 77). Guidance could include the Welsh Ministers setting out how SCW should approach its annual review of staff pay. A direction could be given in circumstances where the Welsh Ministers had concerns about the governance of SCW or the manner in which it is carrying out its activities.
125. Section 78 confers default powers on the Welsh Ministers in respect of SCW. The Welsh Ministers had the same powers in relation to the Council under the 2000 Act. This power could be relied upon if SCW failed to comply with any directions issued by the Welsh Ministers under section 77 or if SCW was acting in breach of European Union law for example.

PART 4 - SOCIAL CARE WORKERS

Section 79 - Meaning of "social care worker" etc.

126. Section 79 sets out those persons who are "social care workers" for the purposes of the Act. The social care workers listed in subsection (1)(b) - (d) manage, or provide care and support in connection with regulated services; therefore this section needs to be read in conjunction with section 2. Persons not involved with the provision of care and support but employed at places where care and support is provided will not be captured by the definition; so persons who are employed as gardeners or electricians at a care home, for example, would not be "social care workers".
127. Subsection (2) of section 79 enables the Welsh Ministers by regulations to treat other categories of person as social care workers for the purposes of this Act, and subsection (3) lists those categories. These include persons such as responsible individuals designated by service providers, student social workers, inspectors of care services and persons who provide care and support in connection with care and support services which are not "regulated services". The regulations enable the Welsh Ministers to designate categories within a particular description of persons listed in subsection (3) to be treated as social care workers.

Adrannau 80 - 91 - Y gofrestr, Cofrestru yn y rhan gweithwyr cymdeithasol neu mewn rhan ychwanegol o'r gofrestr, "Wedi ei gymhwyso'n briodol", Ymdrin â cheisiadau ar gyfer cofrestru neu adnewyddu, Gweithwyr cymdeithasol sydd ar ymweliad a Gwybodaeth sydd i'w chynnwys ar y gofrestr

128. Mae'r Rhan hon yn gosod y fframwaith mewn perthynas â'r gofrestr. Mae adran 80 yn ei gwneud yn ofynnol i GCC gadw cofrestr o weithwyr cymdeithasol perthnasol, gweithwyr cymdeithasol sydd ar ymweliad o Wladwriaethau Ewropeaidd perthnasol a gweithwyr gofal cymdeithasol o unrhyw ddisgrifiad arall a bennir gan Weinidogion Cymru mewn rheoliadau. Felly, gall rheoliadau ei gwneud yn ofynnol i GCC gadw cofrestr o reolwyr gwasanaethau rheoleiddiedig neu'r rheini sydd wedi eu cyflogi mewn gwasanaeth rheoleiddiedig. Nid yw'r gofyniad i weithwyr gofal cymdeithasol gofrestru yn codi yn rhinwedd adran 80. Yn syml, gofyniad yw hwn i GCC gadw cofrestr o weithwyr gofal cymdeithasol penodol. Gweler paragraffau 137 ac 138 am esboniad o sut y gosodir y gofyniad i gofrestru ar weithwyr cymdeithasol a gweithwyr gofal cymdeithasol. Os yw Gweinidogion Cymru, er enghraifft, yn ei gwneud yn ofynnol i reolwyr gwasanaethau rheoleiddiedig gofrestru â GCC, byddai rhaid i reoliadau gael eu gwneud o dan adran 80 i'w gwneud yn ofynnol i GCC gadw cofrestr o'r rheolwyr hynny.
129. Bydd y gofrestr mewn rhannau; rhan ar gyfer gweithwyr cymdeithasol perthnasol; rhan ar gyfer pob disgrifiad o weithwyr gofal cymdeithasol a bennir gan Weinidogion Cymru drwy reoliadau; a rhan ar gyfer gweithwyr cymdeithasol sydd ar ymweliad. Os yw Gweinidogion Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i GCC gadw cofrestr o reolwyr gwasanaethau rheoleiddiedig a'r rheini sydd wedi eu cyflogi mewn gwasanaeth rheoleiddiedig er enghraifft, rhaid bod un rhan o'r gofrestr ar gyfer rheolwyr ac un arall ar gyfer y rheini sydd wedi eu cyflogi mewn gwasanaeth rheoleiddiedig.
130. Yn rhinwedd adran 111 rhaid i weithwyr cymdeithasol sy'n dymuno eu galw eu hunain yn weithwyr cymdeithasol neu sy'n honni eu bod yn weithwyr cymdeithasol cofrestredig gofrestru â GCC neu reoleiddiwr cyfatebol yn y DU (mae esboniad pellach isod).
131. Nid oedd Deddf 2000 yn ei gwneud yn ofynnol i weithwyr gofal cymdeithasol o ddisgrifiadau eraill gofrestru. O dan Ddeddf 2000, roedd yn ofynnol i categorïau penodol o weithwyr gofal cymdeithasol gofrestru yn rhinwedd gofynion a nodir mewn rheoliadau a wneir yn unol ag adran 22 o Ddeddf 2000. Er enghraifft roedd rheoliad 9(6) o Reoliadau Cartrefi Gofal (Cymru) 2002 (O.S. 2002/324) yn nodi nad yw person yn addas i reoli cartref gofal oni bai bod y person wedi ei gofrestru fel rheolwr cartref gofal â'r Cyngor. Gallai rheoliadau a wneir o dan adran 27 o'r Ddeddf nodi gofynion tebyg mewn perthynas â gwasanaethau rheoleiddiedig o dan Ran 1. Gweler y nodiadau esboniadol ar gyfer adran 27 am ragor o fanylion. Gallai'r meini prawf ar gyfer addasrwydd rheolwyr a staff gwasanaethau rheoleiddiedig gynnwys bod rhaid iddynt fod wedi eu cofrestru â GCC.

Sections 80 – 91 - The register, Registration in the social worker part or an added part of the register, “Appropriately qualified,” Dealing with applications for registration or renewal, Visiting social workers and Information to be contained on the register

128. This Part sets out the framework in relation to the register. Section 80 requires SCW to keep a register of relevant social workers, visiting social workers from relevant European States and social care workers of any other description specified by the Welsh Ministers in regulations. Regulations can therefore require SCW to keep a register of managers of regulated services or those employed in a regulated service. The requirement for social care workers to register does not arise by virtue of section 80. This is simply a requirement for SCW to keep a register of certain social care workers. See paragraphs 137 and 138 for an explanation of how the requirement to register is imposed on social workers and social care workers. If for example the Welsh Ministers require managers of regulated services to register with SCW, regulations would have to be made under section 80 to require SCW to keep a register of those managers.
129. The register will comprise of parts; a part for relevant social workers; a part for each description of social care workers specified by the Welsh Ministers in regulations; and a part for visiting social workers. If the Welsh Ministers require SCW to keep a register of managers of regulated services and those employed in a regulated service for example, there must be a separate part of the register for managers and then a separate part for those employed in a regulated service.
130. By virtue of section 111 social workers who wish to call themselves social workers or hold themselves out as registered social workers must be registered with SCW or an equivalent regulator in the UK (further explanation is provided below).
131. The 2000 Act did not require social care workers of other descriptions to register. Under the 2000 Act certain categories of social care workers were required to register by virtue of requirements set out in regulations made pursuant to section 22 of the 2000 Act. For example regulation 9(6) of the Care Homes (Wales) Regulations 2002 (SI 2002/324) stated that a person is not fit to manage a care home unless the person is registered as a manager of a care home with the Council. Regulations made under section 27 of the Act could set out similar requirements in relation to regulated services under Part 1. See the explanatory note for section 27 for further details. The criteria for the fitness of managers of regulated services and staff at regulated services could include that they must be registered with SCW.

132. Gallai rheoliadau a wneir o dan adran 27 ei gwneud yn ofynnol i categorïau pellach o weithwyr gofal cymdeithasol gofrestru. Gallai rheoliadau o dan adran 111(2) hefyd osod gofyniad ar categorïau eraill o weithwyr gofal cymdeithasol i gofrestru drwy estyn diogelwch y teitl a roddir i weithwyr cymdeithasol yn rhinwedd yr adran honno. Caiff rheoliadau o dan is-adran (2) ddarparu ei bod yn drosedd i categori o weithiwr gofal cymdeithasol, megis rheolwyr gwasanaeth rheoleiddiedig, alw ei hunan neu honni ei fod yn rheolwr cofrestredig os nad yw wedi ei gofrestru â GCC neu reoleiddiwr cyfatebol. Os gwneir rheoliadau i'w gwneud yn ofynnol i categorïau o weithwyr gofal cymdeithasol gofrestru, bydd rhaid gwneud rheoliadau hefyd o dan adran 80 i'w gwneud yn ofynnol i GCC gadw cofrestr o'r gweithwyr gofal cymdeithasol hynny. Dim ond i'r gweithwyr cymdeithasol hynny y mae'n ofynnol iddynt gofrestru yn rhinwedd rheoliadau a wneir o dan adran 27 neu 111 y bydd darpariaethau'r Ddeddf sy'n ymwneud â chofrestru yn gymwys. Ni fyddant yn gymwys i'r disgrifiadau eang o bersonau yn adran 79(3) y caniateir iddynt gael eu trin fel gweithwyr gofal cymdeithasol.
133. Mae'r ddyletswydd i gadw'r gofrestr wedi ei gosod ar GCC, y mae rhaid iddo benodi cofrestrydd (gweler adran 81). Rhaid i'r cofrestrydd fod yn aelod o staff GCC (gallai fod yn aelod presennol gan gynnwys y Prif Weithredwr) ac mae amrywiol gyfrifoldebau mewn perthynas â chofrestru wedi eu rhoi iddo. Mae'r rhan fwyaf o'r cyfrifoldebau hyn wedi eu nodi yn y Ddeddf, ond caniateir i gyfrifoldebau ychwanegol gael eu pennu mewn rheolau a wneir gan GCC (gweler er enghraifft adran 88). Mae'r cofrestrydd, fel aelod o staff GCC yn atebol i GCC am y ffordd y mae amrywiol swyddogaethau'r swydd honno yn cael eu harfer.

Ceisiadau i gofrestru - adrannau 82 - 85

134. Rhestr o weithwyr gofal cymdeithasol sydd wedi bodloni'r cofrestrydd eu bod yn bodloni'r gofynion cofrestru (adran 83(1)) yw'r gofrestr. Rhaid i'r cofrestrydd ddyfarnu ar hynny drwy gyfeirio at dri maen prawf; er mwyn i berson gael ei gofrestru, rhaid iddo fodloni'r cofrestrydd ei fod: a) wedi ei gymhwyso'n briodol ("amod 1") (adran 83(2)(a) ac adran 84); b) yn addas i ymarfer ("amod 2") (adran 83(2)(b) ac adran 117(1)) ac, c) yn bwriadu ymarfer gwaith y mae'r cofnod yn ymwneud ag ef ("amod 3") (adran 83(2)(c)). Mae rhagor o wybodaeth am y meini prawf hyn isod. Er mwyn cael eu cofrestru yn y rhan gweithwyr cymdeithasol o'r gofrestr neu mewn rhan ychwanegol o'r gofrestr, rhaid i ymgeiswyr fodloni'r tri amod. Nid yw'r amodau yn gymwys i'r rheini sy'n dymuno cael eu cofrestru yn y rhan ar gyfer gweithwyr cymdeithasol ar ymweliad; mae manylion am sut y maent hwy yn cael eu cofrestru isod.

Amod 1: wedi ei gymhwyso'n briodol

135. Mae adran 84 yn nodi sut y gall ymgeiswyr ddangos eu bod wedi eu cymhwyso'n briodol at ddiben cofrestru. Bydd hyn yn dibynnu a yw'r ymgeisydd yn weithiwr cymdeithasol neu'n weithiwr gofal cymdeithasol.

132. Regulations made under section 27 could require further categories of social care workers to register. Regulations under section 111(2) could also impose a requirement to register on other categories of social care workers by extending the protection of title afforded to social workers by virtue of that section. Regulations under subsection (2) may provide that it is an offence for a category of social care worker, such as managers of a regulated service, to call themselves or hold themselves out as a registered manager without being registered with SCW or an equivalent regulator. If such regulations are made to require categories of social care workers to register, regulations will also have to be made under section 80 to require SCW to keep a register of those social care workers. The provisions of the Act which relate to registration will only apply to those social workers who are required to register by virtue of regulations made under section 27 or 111. They will not apply to the broad descriptions of persons in section 79(3) who may be treated as social care workers.
133. The duty to keep the register is imposed on SCW which must appoint a registrar (see section 81). The registrar must be a member of SCW's staff (it could be an existing member including the Chief Executive) and various responsibilities in relation to registration are conferred on that person. Most of these are set out in the Act, but additional responsibilities may be specified in rules made by SCW (see for example section 88). The registrar, being a member of SCW's staff is accountable to SCW for the way in which the various responsibilities of that office are exercised.

Applications for registration - sections 82 - 85

134. The register is a list of social care workers who have satisfied the registrar that they meet the registration requirements (section 83(1)). The registrar must make that judgment by reference to three criteria; to be registered a person must satisfy the registrar that he or she: a) is appropriately qualified ("condition 1")(section 83((2)(a) and section 84); b) is fit to practise ("condition 2") (section 83(2)(b) and section 117(1)) and, c) intends to practise work to which the entry relates ("condition 3") (section 83(2)(c)). More about these criteria appears below. In order to be registered in the social worker part or an added part of the register applicants must satisfy the three conditions. The conditions do not apply to those who wish to be registered in the part for visiting social worker; details of how they are registered appear below.

Condition 1: appropriately qualified

135. Section 84 sets out how applicants can demonstrate that they are appropriately qualified for the purpose of registration. This will depend on whether the applicant is a social worker or a social care worker.

Gweithwyr cymdeithasol

136. Mae paragraff (a)(i) yn darparu yr ystyrir bod gweithwyr cymdeithasol wedi eu cymhwyso'n briodol os ydynt wedi ymgymryd â chwrs sydd wedi ei gymeradwyo gan GCC o dan adran 114. Bydd cyrsiau yn cael eu cymeradwyo gan GCC os yw wedi ei fodloni y bydd y cwrs yn galluogi'r personau sy'n ei gwblhau i gyrraedd y safon ofynnol o hyfedredd mewn gwaith cymdeithasol (safon a fydd yn cael ei phennu mewn rheolau a wneir gan GCC) (gweler adran 114).
137. Mae paragraff (a)(ii) yn darparu yr ystyrir bod gweithwyr cymdeithasol wedi eu cymhwyso'n briodol hefyd os ydynt yn bodloni gofynion adran 85. Mae adran 85 yn ymwneud â chydabod cymwysterau mewn gwaith cymdeithasol a geir mewn rhannau eraill o'r DU a rhannau eraill o'r byd. Felly, mae'r adran hon yn berthnasol i weithwyr cymdeithasol sydd â chymhwyster o Loegr er enghraifft. Os yw GCC o'r farn bod cymhwyster a geir y tu allan i Gymru o safon gyfatebol i gymhwyster sy'n cael ei gymeradwyo ganddo, yna ystyrir bod ymgeisydd sy'n meddu ar y cymhwyster hwnnw wedi ei gymhwyso'n briodol. Felly byddai graddedigion o gwrs gradd gwaith cymdeithasol yn Lloegr yn bodloni amod 1 os yw'r cymhwyster hwnnw yn cyrraedd safon hyfedredd GCC. Os yw GCC o'r farn nad yw'r hyfforddiant a wneir i gael y cymhwyster proffesiynol y tu allan i Gymru o safon ddigonol, gall ei gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd wneud hyfforddiant ychwanegol er mwyn bodloni amod 1 (adran 85(2)(b)(ii)).
138. Ar gyfer ymgeiswyr sy'n dod o wlad o fewn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd ("Gwladwriaethau'r AEE") a'r Swistir, gall GCC ei gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd gwblhau cyfnod ymaddasu neu basio prawf tueddfryd (adran 85(1)). Mae Gwladwriaethau'r AEE yn cynnwys pob Aelod-wladwriaeth yr Undeb Ewropeaidd a Gwlad yr Iâ, Liechtenstein a Norwy. Felly, gallai GCC ei gwneud yn ofynnol i ymgeisydd o'r Almaen neu Ffrainc basio prawf tueddfryd i ddangos ei sgiliau a'i allu i ymarfer gwaith cymdeithasol. Er enghraifft, efallai y bydd yn ofynnol i ymgeiswyr gwblhau cyfnod ymaddasu neu basio prawf tueddfryd os oedd hyfforddiant yr ymgeisydd gryn dipyn yn fyrrach na'r hyfforddiant yng Nghymru neu os nad oedd yn cwmpasu'r ystod o weithgareddau sydd yn y cyrsiau a gymeradwyir gan GCC. Gall ymgeiswyr apelio i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf yn erbyn penderfyniad GCC i'w gwneud yn ofynnol iddynt gwblhau cyfnod ymaddasu neu basio prawf tueddfryd (gweler adran 105).
139. Os nad yw gweithiwr cymdeithasol wedi cwblhau cwrs a gymeradwyir nac yn bodloni gofynion adran 85 gall ddangos ei fod wedi ei gymhwyso'n briodol os yw'n bodloni unrhyw amodau hyfforddiant a nodir gan GCC mewn rheolau (adran 84(a)(iii)). Er enghraifft gallai GCC ddefnyddio'r pŵer hwn i gydnabod ymgeiswyr sy'n meddu ar gymwysterau nad ydynt yn cael eu cynnig bellach mewn prifysgolion neu golegau.

Gweithwyr gofal cymdeithasol

140. Mae paragraff (b)(i) o adran 84 yn darparu yr ystyrir bod gweithwyr gofal cymdeithasol wedi eu cymhwyso'n briodol os ydynt wedi gwneud cwrs sydd wedi ei gymeradwyo gan GCC o dan adran 114. Bydd cwblhau cwrs sydd wedi ei gymeradwyo yn bodloni GCC bod gweithiwr gofal cymdeithasol wedi ei gymhwyso'n briodol.

Social workers

136. Paragraph (a)(i) provides that social workers are considered appropriately qualified if they have undergone a course which has been approved by SCW under section 114. Courses will be approved by SCW if it is satisfied that the course will enable persons completing it to attain the required standard of proficiency in social work (a standard that will be specified in rules made by SCW)(see section 114).
137. Paragraph (a)(ii) provides that social workers are also considered appropriately qualified if they satisfy the requirements of section 85. Section 85 deals with the recognition of qualifications in social work gained in other parts of the UK and other parts of the world. This section is therefore relevant for social workers with a qualification from England for example. If SCW considers that a qualification gained from outside Wales is of equivalent standard to a qualification it approves, then an applicant who holds that qualification is considered appropriately qualified. A graduate from a social work degree course in England would therefore satisfy condition 1 if that qualification meets SCW's standard of proficiency. If SCW is of the view that the training involved in obtaining the professional qualification outside Wales is not of a sufficient standard it can require the applicant to undergo additional training in order to satisfy condition 1 (section 85(2)(b)(ii)).
138. For applicants from a country within the European Economic Area ("EEA States") and Switzerland, SCW can require the applicant to complete an adaptation period or pass an aptitude test (section 85(1)). EEA States include all European Union Member States plus Iceland, Liechtenstein and Norway. SCW could therefore require an applicant from Germany or from France to pass an aptitude test to demonstrate their skills and ability to practise social work. For example, applicants may be required to complete an adaptation period or pass an aptitude test if the applicant's training was significantly shorter than training in Wales or did not cover the range of activities that are covered by courses approved by SCW. Applicants can appeal SCW's decision to require them to complete an adaptation period or pass an aptitude test to the First-Tier Tribunal (see section 105).
139. If a social worker has not completed an approved course and does not satisfy the requirements of section 85 they can demonstrate that they are appropriately qualified if they satisfy any training requirements set out by SCW in rules (section 84(a)(iii)). For example, this power could be used by SCW to recognise applicants who hold qualifications that are no longer offered by universities or colleges.

Social Care workers

140. Paragraph (b)(i) of section 84 provides that social care workers are considered appropriately qualified if they have undergone a course which has been approved by SCW under section 114. Completion of an approved course will satisfy SCW that a social care worker is appropriately qualified.

141. Mae adran 84(b)(ii) yn galluogi gweithwyr gofal cymdeithasol i ddangos eu bod wedi eu cymhwysu'n briodol os ydynt yn bodloni unrhyw ofynion hyfforddiant a nodir mewn rheolau gan GCC. Er enghraifft, gallai hyn ymwneud â gweithwyr gofal cymdeithasol sydd wedi bod mewn swydd cyn i GCC gael y pŵer i gymeradwyo cyrsiau mewn perthynas â gweithwyr gofal cymdeithasol.

Amod 2: "addas i ymarfer"

142. Rhaid i asesiadau o addasrwydd person i ymarfer gael eu gwneud drwy gyfeirio at y seiliau amhariad a nodir yn adran 117. Categorïau o ymddygiad neu resymau sylfaenol dros yr amhariad yw'r seiliau statudol. Rhaid i'r cofrestrydd fod wedi ei fodloni o dan adran 83(2)(b) nad oes amhariad ar addasrwydd ymgeisydd i ymarfer ar unrhyw un neu ragor o'r seiliau hynny.

Amod 3: bwriad i ymarfer

143. Er mwyn i ymgeisydd fod yn gymwys i gael ei gofrestru, rhaid iddo hefyd fodloni'r cofrestrydd ei fod yn bwriadu ymarfer y gwaith gofal cymdeithasol y mae ei gofnod yn ymwneud ag ef. Un ffordd o wneud hyn yn ymarferol fyddai ei gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd lofnodi datganiad sy'n cadarnhau ei fod yn bwriadu ymarfer fel gweithiwr cymdeithasol.

Caniatáu neu wrthod ceisiadau

144. Rhaid i geisiadau i gofrestru sy'n bodloni gofynion adran 83 gael eu caniatáu gan y cofrestrydd. Mae hawl gan unrhyw berson y mae ei gais i gofrestru wedi ei wrthod apelio yn erbyn penderfyniad y cofrestrydd i'r panel apelau cofrestru a fydd yn adolygu'r penderfyniad (gweler adrannau 101 i 103).
145. Nid yw'r amodau cofrestru yn adrannau 83 i 84 yn gymwys i weithwyr cymdeithasol sydd ar ymweliad. Mae'r ymadrodd "gweithwyr cymdeithasol sydd ar ymweliad" yn cyfeirio at weithwyr cymdeithasol o Wladwriaethau'r AEE neu'r Swistir sydd wedi eu sefydlu'n gyfreithlon i ymarfer gwaith cymdeithasol yn eu gwlad eu hunan ond sy'n ymarfer yn y Deyrnas Unedig dros dro neu'n achlysurol (gweler adran 90). Am esboniad o Wladwriaethau'r AEE paragraff 143 uchod.

141. Section 84(b)(ii) enables social care workers to demonstrate that they are appropriately qualified if they satisfy any training requirements set out by SCW in rules. For example, this could cover social care workers who have been in post prior to SCW obtaining the power to approve courses in relation to social care workers.

Condition 2: “fit to practise”

142. Assessments of a person’s fitness to practise must be made by reference to the grounds of impairment set out in section 117. The statutory grounds are categories of conduct or underlying reasons for impairment. The registrar must be satisfied under section 83(2)(b) that an applicant’s fitness to practise is not impaired on any of those grounds.

Condition 3: intention to practise

143. In order to be eligible to become registered an applicant must also satisfy the registrar that he or she intends to practise the social care work to which his or her entry relates. One way of doing this in practice might be to require the applicant to sign a declaration confirming that they intend to practise as a social worker.

Granting or refusing applications

144. Applications for registration which satisfy the requirements in section 83 must be granted by the registrar. Anyone whose application for registration has been refused has the right to appeal the registrar’s decision to a registration appeals panel who will review the decision (see sections 101 to 103).
145. The registration conditions in sections 83 to 84 do not apply to visiting social workers. The expression “visiting social workers” refers to social workers from EEA States or Switzerland who are lawfully established to practise social work in their home country but are practising in the United Kingdom on a temporary or occasional basis (see section 90). For an explanation of EEA States see paragraph 143 above.

146. Mae'r hyn sy'n gyfystyr ag ymarfer dros dro neu'n achlysurol yn gwestiwn ffeithiol a fydd yn amrywio o achos i achos a mater i GCC benderfynu arno fydd hyn, er y gall ymgeiswyr apelio i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf yn erbyn penderfyniad GCC (gweler adran 105). Mae'r gyfraith berthnasol ar hyn wedi ei chynnwys yn Rhan 2 o'r Rheoliadau Systemau Cyffredinol (gweler y diffiniad yn adran 90(8)). Mae'r Rheoliadau Systemau Cyffredinol yn system ar gyfer cydnabod cymwysterau proffesiynol a gyflwynwyd gan Gyfarwyddeb 89/48/EEC ac a ategwyd gan Gyfarwyddeb 92/51/EEC. Mae hyn i alluogi i gymwysterau'r rheini sydd wedi eu cymhwyso i ymarfer proffesiwn mewn gwlad AEE neu'r Swistir gael eu cydnabod mewn gwlad AEE arall neu'r Swistir, er mwyn iddynt ymarfer yno. Mae gweithwyr cymdeithasol sydd ar ymweliad yn parhau i fod wedi eu sefydlu fel gweithwyr cymdeithasol yn eu gwlad eu hun; am y rheswm hwn, mae trefniadau gwahanol ar gyfer gwirio eu cymwysterau i ddyfarnu a ydynt yn cyrraedd y safonau hyfedredd ar gyfer ymarfer yng Nghymru. Mae hyn yn wahanol i sefydlu yng Nghymru a bod yn gofrestredig yn y rhan o'r gofrestr i weithwyr cymdeithasol. Er mwyn cofrestru yn y rhan o'r gofrestr i weithwyr cymdeithasol, mae'n ofynnol i weithwyr cymdeithasol sydd wedi cymhwyso y tu allan i Gymru fodloni'r amodau cofrestru y cyfeirir atynt uchod.
147. Nid yw'n ofynnol i weithwyr cymdeithasol sydd ar ymweliad ddangos eu bod wedi cymhwyso'n briodol neu'n addas i ymarfer yn unol ag adrannau 83 a 84 ar yr amod y caniateir iddynt ymarfer yn gyfreithlon yn eu gwlad eu hun ac mai dim ond dros dro y maent yn ymarfer yn y Deyrnas Unedig. Os oes ganddynt fudd rheoliad 8 o'r Rheoliadau Systemau Cyffredinol rhaid iddynt gael eu cofrestru gan y cofrestrydd ac ymddangos yn y rhan o'r gofrestr ar gyfer ymwelwyr o Ewrop. Mae rheoliad 8 yn galluogi GCC i wirio cymwysterau gweithwyr cymdeithasol ar ymweliad am unrhyw wahaniaethau sylweddol sy'n niweidiol i iechyd neu ddiogelwch y cyhoedd ac os oes unrhyw wahaniaeth o'r fath gall GCC ei gwneud yn ofynnol i'r gweithiwr cymdeithasol sydd ar ymweliad basio prawf tueddfryd.
148. Bydd cofnod ar gyfer ymgeiswyr y mae eu ceisiadau i gofrestru wedi eu caniatáu yn cael ei gynnwys yn y rhan honno o'r gofrestr y mae eu cyflogaeth yn ymwneud â hi. Mae adran 91 yn nodi'r wybodaeth a fydd yn ymddangos ar y gofrestr. Gall Gweinidogion Cymru nodi mewn rheoliadau fod rhaid i'r gofrestr ddangos y cymwysterau neu'r profiad ychwanegol sydd gan y person cofrestredig. Er enghraifft, gallai GCC anodi cofnod i ddangos bod y person cofrestredig wedi cael cymhwyster ychwanegol y mae ei ansawdd wedi ei sicrhau gan GCC neu i ddangos bod gweithiwr cymdeithasol wedi cwblhau rhaglen gwaith cymdeithasol uwch. Gall GCC wneud rheolau sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r cofrestrydd gynnwys gwybodaeth arall mewn cofnod yn y gofrestr neu sy'n ei awdurdodi i wneud hynny (is-adran (2)(a)). Er enghraifft, gallai'r rheolau a wneir o dan yr is-adran hon hefyd ei gwneud yn ofynnol i'r cofrestrydd gynnwys gwybodaeth am yr ardal y mae'r person cofrestredig wedi ei gyflogi ynddi. Gallai'r rheolau a wneir o dan yr adran hon hefyd ei gwneud yn ofynnol i'r cofrestrydd gynnwys gwybodaeth yn y gofrestr am sgiliau Cymraeg personau cofrestredig.

146. What constitutes temporary or occasional practice is a question of fact which will vary from case to case and it will be for SCW to determine although applicants can appeal SCW's decision to the First Tier Tribunal (see section 105). The relevant law on this is contained in Part 2 of the General Systems Regulations (see the definition in section 90(8)) The General System Regulations is the system for the recognition of professional qualifications introduced by Directive 89/48/EEC and supplemented by Directive 92/51/EEC. It is to enable those who are qualified to practise a profession in an EEA country or Switzerland to have their qualifications recognised in another EEA country or Switzerland, in order to practise there. Visiting social workers are still established as social workers in their home country; for this reason there are different arrangements for checking their qualifications to determine whether they meet the standards of proficiency for practice in Wales. This is different to becoming established in Wales and being registered in the social worker part of the register. In order to register in the social worker part of the register, social workers who have qualified outside Wales are required to satisfy the registration conditions referred to above.
147. Visiting social workers are not required to demonstrate that they are appropriately qualified or fit to practise in accordance with sections 83 and 84 provided that they are lawfully allowed to practise in their own country and are only practising in the United Kingdom temporarily. If they have the benefit of regulation 8 of the General Systems Regulations they must be registered by the registrar and appear in the visiting European part of the register. Regulation 8 enables SCW to check the qualifications of visiting social workers for any substantial differences which are harmful to public health or safety and if there are any such difference SCW can require the visiting social worker to pass an aptitude test.
148. An entry for applicants whose applications for registration are granted will be included in the part of the register to which their employment relates. Section 91 sets out the information that will appear on the register. The Welsh Ministers can set out in regulations that the register must show additional qualifications or experience that the registered person has gained. For example, SCW could annotate an entry to show that the registered person has gained an additional qualification which has been quality assured by SCW or to show that a social worker has completed a senior social work programme. SCW can make rules requiring or authorising the registrar to include other information in an entry in the register (subsection (2)(a)). For example, rules made under this subsection could require the registrar to include information about the area where the registered person is employed. Rules made under this section could also require the registrar to include information in the register on the Welsh language skills of registered persons.

149. Bydd gan GCC y pŵer drwy reolau i bennu y bydd cofnod yn y gofrestr yn darfod os nad yw'n cael ei adnewyddu (adran 86). Mater i GCC yw pennu pryd y bydd cyfnod cofrestriad yn darfod. Caiff GCC bennu cyfnodau gwahanol ar gyfer categorïau gwahanol o weithiwr gofal cymdeithasol. Ar gyfer adnewyddu, nid oes rhaid i bersonau cofrestredig ddangos eu bod wedi cymhwyso'n briodol gan eu bod wedi gorfod dangos hyn eisoes wrth wneud cais i gofrestru am y tro cyntaf. Yn hytrach, rhaid iddynt ddangos eu bod wedi cydymffurfio ag unrhyw ofynion datblygu proffesiynol parhaus sy'n cael eu gosod gan GCC o dan adran 113 (gweler is-adran (3)). Gallai hyn gynnwys dysgu seiliedig ar waith, seminarau, addysgu neu weithgareddau eraill sydd wedi eu hanelu at ehangu datblygiad proffesiynol person cofrestredig.
150. Bydd cofnodion yn y gofrestr nad ydynt yn cael eu hadnewyddu yn darfod yn awtomatig (adran 87). Ni fydd hyn yn wir os yw'r person cofrestredig yn destun achos addasrwydd i ymarfer neu fod panel addasrwydd i ymarfer wedi dyfarnu bod amhariad ar ei allu i ymarfer (gweler y nodiadau esboniadol ar Ran 6 am esboniad o'r gweithdrefnau addasrwydd i ymarfer). Gwneir hyn er mwyn osgoi sefyllfa pan all person cofrestredig adael i'w gofrestrriad ddarfod fel ffordd o osgoi bod ei achos yn cael ei archwilio a bod posibilrwydd bod sancsiwn yn cael ei osod.

Adrannau 92 - 94 - Dileu cofnodion o'r gofrestr

151. Mae'n ofynnol i'r cofrestrydd sicrhau bod y gofrestr yn gywir ac yn gyfredol. Mae adrannau 92 i 94 yn nodi'r manylion ynghylch sut y cedwir y gofrestr yn gyfredol; mae adran 92, er enghraifft, yn caniatáu i GCC wneud rheolau ynghylch dileu cofnod ar ymddeoliad person o ymarfer fel gweithiwr gofal cymdeithasol.

Adrannau 95 - 100 - Adfer cofnod i'r gofrestr

152. Gall person y mae ei gofnod wedi ei ddileu o'r gofrestr wneud cais iddo gael ei adfer i'r gofrestr. Er enghraifft, gallai gweithiwr cymdeithasol sydd wedi ymddeol ac sy'n dymuno dychwelyd i weithio wneud cais adfer. Rhaid i GCC nodi'r weithdrefn ar gyfer gwneud ceisiadau o'r fath mewn rheolau (gweler adran 100). Gallai'r rheolau ddarparu, er enghraifft, fod yr holl geisiadau i'w trin fel cais cyntaf i gofrestru.
153. Pan fo cofnod person wedi cael ei ddileu o'r gofrestr gan banel addasrwydd i ymarfer oherwydd ystyrid nad oedd yn addas i ymarfer, rhaid i banel apelau cofrestru wneud y penderfyniad ynghylch a ddylid caniatáu adfer enw'r person hwnnw i'r gofrestr. Mae adran 174 yn darparu bod rhaid i GCC sefydlu system ddyfarnu drwy banel at ddiben apelau sy'n ymwneud â'r gofrestr. Rhaid darllen adran 174 ar y cyd ag adran 175 sydd, gyda'i gilydd, yn gwneud darpariaeth ynghylch cyfansoddiad, gweithrediad a gweithdrefn y panel. Mae'n ofynnol i banel apelau cofrestru adolygu'r penderfyniadau a wneir gan y cofrestrydd mewn perthynas â chofrestru a gwneud penderfyniadau ynghylch a ddylai enwau unigolion gael eu hadfer i'r gofrestr. Nid oes modd gwneud ceisiadau adfer yn dilyn achos o ddileu gan banel addasrwydd i ymarfer hyd nes i 5 mlynedd fynd heibio ar ôl i enw'r ymgeisydd gael ei ddileu o'r gofrestr ac wedyn dim ond un cais y flwyddyn y mae modd ei wneud. Bwriedir i'r cyfnod lleiaf hwn adlewyrchu difrifoldeb a natur barhaol penderfyniad i ddileu person o'r gofrestr. (Gweler y nodiadau esboniadol ar Ran 6 am esboniad o'r gweithdrefnau addasrwydd i ymarfer).

149. SCW will have the power by rules to specify that an entry in the register will lapse if not renewed (section 86). It is for SCW to specify the period after which a registration will lapse. SCW may specify different periods for different categories of social care worker. For renewals, registered persons do not have to demonstrate that they are appropriately qualified as they have already had to demonstrate this when they first applied to be registered. Rather they must demonstrate that they have complied with any continuing professional development requirements imposed by Social Care Wales under section 113 (see subsection (3)). This could include work-based learning, seminars, teaching or other activities which aim to advance a registered person's professional development.
150. Entries in the register that are not renewed will automatically lapse (section 87). This will not be the case if the registered person is subject to fitness to practise proceedings or a fitness to practise panel has determined that his or her fitness to practise is impaired (see explanatory notes on Part 6 for explanation of the fitness to practise procedures). This is to avoid a situation where a registered person can let his or her registration lapse as a way of avoiding his or her case being subject to examination and possibly a sanction being imposed.

Sections 92 – 94 - Removal of entries from the register

151. The registrar is required to ensure that the register is accurate and up to date. Sections 92 to 94 set out the details of how the register is kept up to date; section 92, for example, allows SCW to make rules about removing an entry on a person's retirement from practising as a social care worker.

Sections 95 – 100 - Restoring an entry to the register

152. A person who has been removed from the register can apply to be restored to the register. An application for restoration could be made by a retired social worker, for example, who wishes to return to work. SCW must set out in rules the procedure for making such applications (see section 100). The rules could provide, for example, that all applications are treated as a first application for registration.
153. Where a person's entry in the register has been removed from the register by a fitness to practise panel because they were considered not fit to practise, the decision as to whether they should be allowed back on to the register must be made by a registration appeals panel. Section 174 provides that SCW must set up a panel adjudication system for the purpose of appeals relating to the register. Section 174 needs to be read in conjunction with section 175 which together make provision about the constitution, operation and procedure of the panel. Registration appeals panels are required to review the decisions made by the registrar in relation to registration and make decisions in relation to whether individuals should be restored to the register. Applications to be restored following removal by a fitness to practise panel cannot be made until 5 years after the applicant was removed and then only one application per year can be made. This minimum time period is intended to reflect the permanency and gravity of a decision to remove a person from the register. (See explanatory notes on Part 6 for an explanation of the fitness to practise procedures).

154. Os gwrthodir dau neu ragor o geisiadau i adfer gan berson, gall panel apelau cofrestru roi cyfarwyddyd bod y person wedi ei atal dros dro rhag gwneud cais pellach i adfer ei gofnod i'r gofrestr (gweler adran 98(4)). Felly, caiff y person hwnnw ei atal rhag gwneud unrhyw gais pellach i adfer. Fodd bynnag, dair blynedd i ddyddiad y cyfarwyddyd, gall yr ymgeisydd wneud cais i'r cofrestrydd i banel apelau cofrestru adolygu'r ataliad dros dro hwnnw (gweler adran 99(2)). Os yw'r panel apelau cofrestru yn dirymu'r cyfarwyddyd, mae rhwydd hynt i'r ymgeisydd wneud cais i adfer unwaith eto. Fodd bynnag, os yw panel apelau cofrestru yn ystyried y dylai'r cyfarwyddyd aros yn ei le, ni all yr ymgeisydd wneud cais i adfer o hyd. Fodd bynnag, gall yr ymgeisydd wneud cais am adolygiad pellach ar ôl i gyfnod arall o dair blynedd ddod i ben.

Adrannau 101 - 105 - Apelau i banel apelau cofrestru ac apelau i'r tribiwnlys

155. Mae'n ofynnol i baneli apelau cofrestru adolygu'r penderfyniadau a wneir gan y cofrestrydd mewn perthynas â chofrestru a gwneud penderfyniadau ynghylch a ddylai cofnodion unigolion gael eu hadfer i'r gofrestr ar ôl iddynt gael eu dileu gan banel addasrwydd i ymarfer.
156. Mae adran 104 yn cyflwyno hawl bellach i apelio i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf yn erbyn penderfyniad y panel. Gall y Tribiwnlys wrando apelau ar faterion cyfreithiol a ffeithiol ac mae ganddo siambr sy'n arbenigo mewn delio â materion gofal cymdeithasol.

Adrannau 106 - 111 - Hysbysu'r cofrestrydd am newidiadau i wybodaeth etc., dyletswydd i gyhoeddi'r gofrestr etc., a diogelu teitl "gweithiwr cymdeithasol" etc.)

157. Mae'n bwysig bod y gofrestr mor gyfredol ac mor gywir â phosibl. Felly, mae'n ofynnol i GCC drwy reolau ei gwneud yn ofynnol i bersonau cofrestredig roi gwybod i'r cofrestrydd am unrhyw newidiadau i'r wybodaeth sydd wedi ei chofnodi amdano yn y gofrestr. Er enghraifft, gallai hyn gynnwys rhoi gwybod i'r cofrestrydd am newid cyflogwr os yw'r rheolau a wneir gan GCC yn ei gwneud yn ofynnol i'r wybodaeth honno ymddangos yn y gofrestr.
158. Mae adran 107 yn galluogi GCC i fwrw ati mewn ffordd ragweithiol mewn cysylltiad ag addasrwydd personau cofrestredig i ymarfer; yn hytrach nag aros i honiad gael ei wneud neu i wybodaeth ddod i'w sylw mewn ffordd arall sy'n nodi bod amhariad ar addasrwydd i ymarfer personau cofrestredig o bosibl, mae adran 107 yn galluogi GCC i gynnal arolygon cyfnodol o bersonau cofrestredig er mwyn ei fodloni ei hun nad oes amhariad ar eu haddasrwydd i ymarfer. Pe bai'r cofrestrydd yn dod yn ymwybodol o unrhyw faterion drwy'r broses hon gallai hysbysu GCC a allai atgyfeirio'r mater am ymchwiliadau pellach o dan Bennod 2 o Ran 6 (gweler y nodyn esboniadol sy'n mynd gyda Rhan 6 am ragor o wybodaeth).

154. If a person has had two or more applications for restoration refused, a registration appeals panel can give a direction that the person is suspended from making further application for restoration of his or her entry to the register (see section 98(4)). That person is prevented therefore from making any further applications for restoration. However three years from the date of the direction, the applicant can apply to the registrar for that suspension to be reviewed by a registration appeals panel (see section 99(2)). If the registration appeal panel revokes the direction the applicant is free to apply for restoration once again. However if a registration appeal panel considers that the direction should remain in place the applicant remains unable to apply for restoration. The applicant can however request a further review after the expiry of another three year period.

Sections 101 – 105 - Appeals to a registration appeals panel and appeals to the tribunal

155. Registration appeal panels are required to review the decisions made by the registrar in relation to registration and are required to make decisions whether to restore individuals to the register following their removal by a fitness to practise panel.
156. Section 104 introduces a further right of appeal against the decision of the panel to the First-Tier Tribunal. The Tribunal can hear appeals on matters of law and fact and it has a chamber that specialises in dealing with social care matters.

Sections 106 – 111 - Notifying the registrar of changes to information etc., duty to publish the register etc. and protection of title “social worker” etc.

157. It is important that the register is as up to date and as accurate as is possible. SCW is required therefore by rules to require registered persons to inform the registrar of any changes to the information recorded about him or her in the register. This could include informing the registrar of a change in employer for example if rules made by SCW require that such information must appear in the register.
158. Section 107 enables SCW to take a pro-active approach in respect of registered persons’ fitness to practise; instead of waiting for an allegation to be made or information being brought to its attention in another way that a registered persons’ fitness to practise may be impaired, section 107 enables SCW to conduct periodic surveys of registered persons to satisfy itself that their fitness to practise remains unimpaired. If the registrar was made aware of any issues through this process it could notify SCW who could refer the matter for further investigations under Chapter 2 of Part 6 (see explanatory note which accompanies Part 6 for further information).

159. Oherwydd rhesymau'n ymwneud â diogelu'r cyhoedd, gall y gofrestr adlewyrchu'r sancsiynau hynny a osodir gan banel addasrwydd i ymarfer ar berson cofrestredig (gweler adran 91). Fodd bynnag, ni fydd y gofrestr yn dangos bod cofnod person wedi ei ddileu. Felly, mae'n ofynnol i GCC gadw rhestr o'r personau hynny y mae eu cofnodion wedi eu dileu. Pe bai gan aelodau o'r cyhoedd bryderon am weithiwr cymdeithasol ac yn methu â dod o hyd i'w enw ar y gofrestr, gallent chwilio am enw'r person ar y rhestr o bersonau sydd wedi eu tynnu oddi ar y gofrestr i weld a oedd wedi ei dynnu mewn gwirionedd ar y sail ei fod yn anaddas i ymarfer.
160. Mae adran 111 yn darparu diogelwch teitl "gweithiwr cymdeithasol". Roedd hyn yn cael ei ddiogelu o dan adran 61 o Ddeddf 2000. Mae is-adran (2) yn darparu pŵer i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau i allu ychwanegu disgrifiadau eraill o weithwyr gofal cymdeithasol y gallai fod angen diogelu eu teitl. Er enghraifft, gallai rheoliadau ei gwneud yn drosedd i berson nad yw wedi ei gofrestru fel rheolwr gwasanaeth rheoleiddiedig ddefnyddio'r teitl hwnnw neu honni ei fod yn gofrestredig gyda'r bwriad o dwyllo. Mae'n ofynnol i GCC nodi ei bolisi ar erlyn troseddau o dan adran 111 (gweler adran 72). Gallai hyn nodi, er enghraifft, y bydd yn gadael i Wasanaeth Erlyn y Goron ddwyn achos, neu mewn achosion penodol y bydd yn dwyn erlyniadau preifat.

RHAN 5 - GWEITHWYR GOFAL CYMDEITHASOL: SAFONAU YMDDYGIAD, ADDYSG ETC.

Adran 112 - Codau ymarfer

161. Mae datblygu codau ymarfer yn agwedd bwysig ar reoleiddio gweithlu gan fod y codau yn nodi ac yn disgrifio'r safonau ymarfer y disgwylir i weithwyr gofal cymdeithasol eu cyrraedd. Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn llunio codau o dan adran 62 o Ddeddf 2000. Mae'r swyddogaeth hon wedi ei chadw. Bydd y codau yn berthnasol pan fo cwynion wedi eu gwneud am addasrwydd gweithiwr gofal cymdeithasol i ymarfer; gall methu â chydymffurfio â safon mewn cod fod yn dystiolaeth o anaddasrwydd person i ymarfer. Gallai codau osod safonau ar gyfer gweithwyr gofal cymdeithasol yn gyffredinol neu gallai GCC wneud codau penodol yn berthnasol i gategorïau penodol o weithwyr gofal cymdeithasol yn unig, er enghraifft cod ymarfer ar gyfer rheolwyr gwasanaethau rheoleiddiedig.
162. Bydd GCC hefyd yn gallu llunio codau ymarfer ar gyfer gweithwyr proffesiynol iechyd meddwl (GPIM) a gymeradwywyd. Mae GPIMau yn arfer swyddogaethau o dan Ddeddf Iechyd Meddwl 1983 ("Deddf 1983"). Mae'r swyddogaethau hynny yn ymwneud â phenderfyniadau a wneir am unigolion sydd ag anhwylderau meddwl, gan gynnwys y penderfyniad i wneud cais i orfodi unigolyn i fynd i'r ysbyty. Gall gweithwyr cymdeithasol hyfforddi i fod yn GPIMau ac felly gall GCC nodi'r safonau y disgwylir i weithwyr cymdeithasol o'r fath eu cyrraedd. Roedd gan y Cyngor y swyddogaeth o gymeradwyo cyrsiau i GPIMau o dan adran 114A o Ddeddf 1983. Mae GCC wedi cadw'r swyddogaeth hon.

159. For reasons of public protection the register can reflect those sanctions imposed by a fitness to practise panel on a registered person (see section 91). However, the register will not reflect that a person's entry has been removed. Therefore SCW is required to keep a list of those persons whose entries have been removed. If members of the public had concerns about a social worker and couldn't find their name on the register, they could check the list of removed persons to see if they had in fact been removed on the basis of being unfit to practise.
160. Section 111 provides protection of the title "social worker". This was protected under section 61 of the 2000 Act. Subsection (2) provides a regulation-making power for the Welsh Ministers to be able to add other descriptions of social care workers whose title might require protection. Regulations could for example make it an offence for a person who is not registered as a manager of a regulated service to use that title or hold themselves out as being registered with an intention to deceive. SCW is required to set out its policy on prosecuting offences under section 111 (see section 72). This could for example set out that it will leave prosecutions to be brought by the Crown Prosecution Service, or that in certain cases it will bring private prosecutions.

PART 5 – SOCIAL CARE WORKERS: STANDARDS OF CONDUCT, EDUCATION ETC.

Section 112 - Codes of practice

161. The development of codes of practice is an important aspect of workforce regulation as the codes set out and describe the standards of practice expected of social care workers. The Council currently produces codes under section 62 of the 2000 Act. This function has been retained. The codes will be relevant where complaints have been made about a social care worker's fitness to practise; a failure to comply with a standard in a code may be evidence of a person being unfit to practise. Codes could set standards for social care workers generally or SCW could make specific codes relevant to particular categories of social care workers only, for example a code of practice for managers of regulated services.
162. SCW will also be able to produce codes of practice for approved mental health professionals (AMHP). AMHPs exercise functions under the Mental Health Act 1983 ("the 1983 Act"). Those functions relate to decisions made about individuals with mental disorders, including the decision to apply for compulsory admission to hospital. Social workers can train to become AMHPs and therefore SCW is able to set out the standards expected of such social workers. The Council had the function of approving courses for AMHPs under section 114A of the 1983 Act. SCW have retained this function.

163. Mae amgylchedd gwaith yn dylanwadu ar berfformiad gweithwyr a bydd yn bwysig i GCC allu nodi'r safonau y disgwylir i'r rheini sy'n cyflogi gweithwyr gofal cymdeithasol eu cyrraedd; mae adran 112 yn caniatáu i'r safonau hyn gael eu gosod. Efallai y bydd safonau o'r fath yn ei gwneud yn ofynnol i gyflogwyr sicrhau nad yw ond yn ofynnol i gyflogeion wneud gwaith sy'n briodol neu'n addas ar eu cyfer gan roi sylw i'w cymwysterau a'u profiad. Bydd angen cadw'r holl godau ymarfer yn gyfredol er mwyn iddynt adlewyrchu'r datblygiadau diweddaraf mewn maes sy'n gallu newid yn gyflym; i'r perwyl hwnnw, bydd yn ofynnol i GCC gadw'r codau o dan adolygiad a'u hamrywio pan fo hynny'n briodol.

Adran 113 - Datblygiad proffesiynol parhaus

164. Diben yr hyfforddiant y caniateir iddo fod yn ofynnol o dan yr adran hon fydd sicrhau bod gweithwyr gofal cymdeithasol yn cynnal ac yn diweddarau eu gwybodaeth a'u cymhwysedd mewn amgylchedd sy'n datblygu o hyd. Bydd angen i bersonau cofrestredig gydymffurfio ag unrhyw ofynion datblygiad proffesiynol parhaus er mwyn adnewyddu eu cofrestriad (gweler adran 84). Rhaid i reolau a wneir gan GCC mewn perthynas â hyfforddiant o'r fath ystyried unrhyw hyfforddiant y mae gweithiwr cymdeithasol sydd ar ymweliad o wlad AEE neu'r Swistir wedi ei wneud yn ei wlad ei hun i sicrhau nad oes gwahaniaethu yn erbyn gweithwyr o'r fath.

Adran 114 - Cymeradwyo cyrsiau etc.

165. O dan Ddeddf 2000, roedd y Cyngor yn cymeradwyo cyrsiau cymhwysu a chysiau ôl-gymhwysu mewn gwaith cymdeithasol. Mae adran 114 yn cadw'r swyddogaeth hon ond hefyd yn darparu'r pŵer i GCC i gymeradwyo cyrsiau sy'n addas i weithwyr gofal cymdeithasol eraill. Mae ei gwneud yn ofynnol i weithwyr gofal cymdeithasol gael cymwysterau penodol er mwyn cofrestru yn ffordd o sicrhau bod gweithwyr wedi eu cymhwysu ond nid yw hynny ynddo'i hun yn gwarantu ansawdd y cyrsiau sy'n arwain at y cymwysterau. Bwriad rhoi rôl o ran cymeradwyo cyrsiau o'r fath i GCC yw cynnal safon uchel yn ansawdd yr addysg i'w darparu weithwyr gofal cymdeithasol presennol a darpar weithwyr gofal cymdeithasol.

Adran 115 - Arolygiadau mewn cysylltiad â chysiau penodol

166. Fel rhan o'i bŵer i gymeradwyo cyrsiau hyfforddi mewn gwaith gofal cymdeithasol, bydd angen i GCC allu ymweld â'r manau sy'n darparu'r hyfforddiant hwn ac adrodd arnynt. Bydd angen hefyd iddo asesu'n barhaus a yw darparwyr yn parhau i gyrraedd y safonau sy'n ofynnol ar gyfer cymeradwyaeth fel rhan o'i broses sicrhau ansawdd. Mae adran 115 yn galluogi GCC i arolygu darparwyr cyrsiau ar gyfer gweithwyr cymdeithasol a gweithwyr gofal cymdeithasol eraill. Gellid defnyddio'r pŵer hwn i ymweld â sefydliadau addysgol ond hefyd, er enghraifft, gellid ei ddefnyddio i ymweld â lleoliadau ymarfer y mae myfyrwyr yn mynd iddynt i ddatblygu eu sgiliau ymarferol.

163. The performance of workers is influenced by their employment environment and it will be important for SCW to be able to set out standards expected of those employing social care workers; section 112 allows for these standards to be set. Such standards might require employers to ensure that employees are required only to carry out work which is appropriate or suitable for them by having regard to their qualifications and experience. All of the codes of practice will need to be kept up to date so that they reflect the latest developments in what can be a quickly changing industry; to that end, SCW will be required to keep the codes under review and vary them where appropriate.

Section 113 - Continuing professional development

164. The purpose of the training that may be required under this section will be to ensure that social care workers maintain and up-date their knowledge and competence in an ever-developing environment. Registered persons will need to comply with any CPD requirements in order to renew their registration (see section 84). Rules made by SCW in relation to such training must take into account any training that a visiting social worker from an EEA country or Switzerland has undertaken in their home country to ensure that such workers are not discriminated against.

Section 114 - Approval of courses etc.

165. Under the 2000 Act the Council approved qualifying and post-qualifying courses in social work. Section 114 retains this function but also provides SCW with the power to approve courses suitable for other social care workers. Requiring that social care workers must have certain qualifications in order to be registered is a way of ensuring workers are qualified but it does not in itself guarantee the quality of the courses that give rise to the qualifications. The intention of giving SCW a role in approving such courses is to maintain a high standard in the quality of the education to be provided to actual and prospective social care workers.

Section 115 - Inspection in connection with certain courses

166. As part of its power to approve training courses in social care work SCW will need to be able to visit and report on the places delivering this training. It will also need to assess on an ongoing basis whether providers are continuing to meet the standards required for approval as part of its quality assurance process. Section 115 enables SCW to inspect providers of courses for social workers and other social care workers. This power could be used to visit educational institutions but could also for example be used to visit practice placements where students go to develop their practical skills.

Adran 116 - Swyddogaethau eraill Gofal Cymdeithasol Cymru mewn cysylltiad ag addysg a hyfforddiant

167. Bydd is-adran (1) yn caniatáu i GCC wneud darpariaeth ar gyfer hyfforddiant gweithwyr gofal cymdeithasol a darpar weithwyr; gallai hynny fod drwy ddarparu hyfforddiant ei hun, neu drwy gomisiynu cyrsiau priodol gan berson arall. Gallai'r sefyllfa hon godi pe bai GCC o'r farn bod nifer y cyrsiau hyfforddi sydd ar gael i weithwyr gofal cymdeithasol o dan hyfforddiant o fath penodol neu ansawdd y cyrsiau hynny yn cael effaith andwyol ar ansawdd y gofal a'r cymorth a gynigir yng Nghymru.

RHAN 6 - GWEITHWYR GOFAL CYMDEITHASOL: ADDASRWYDD I YMARFER

Pennod 1: Seiliau amhariad

Adran 117 - Addasrwydd i ymarfer

168. Mae'r Rhan hon yn nodi'r fframwaith ar gyfer ymchwilio i honiadau o amhariad ar addasrwydd personau cofrestredig i ymarfer a'r fframwaith sy'n llywodraethu gwrandawriadau addasrwydd i ymarfer. Mae adran 164 yn nodi ystyr person cofrestredig ac yn cadarnhau ei fod yn golygu person sydd wedi ei gofrestru yn y rhan gweithwyr cymdeithasol o'r gofrestr, mewn rhan ychwanegol neu yn y rhan i ymwelwyr Ewropeaidd o'r gofrestr. Felly, nid yw Rhan 6 o'r Ddeddf ond yn gymwys i weithwyr gofal cymdeithasol y mae'n ofynnol iddynt gofrestru, er enghraifft, gweithwyr cymdeithasol. Nid yw'n gymwys i weithwyr gofal cymdeithasol anghofrestredig.
169. Bydd paneli addasrwydd i ymarfer yn gwneud penderfyniadau ynghylch a oes amhariad ar addasrwydd person cofrestredig i ymarfer. Mae'r paneli hyn hefyd yn penderfynu ar ba sancsiynau sy'n briodol yn dilyn ystyriaeth o achos (gweler adran 174 am y ddarpariaeth sy'n ei gwneud yn ofynnol i GCC sefydlu paneli addasrwydd i ymarfer a'r nodyn esboniadol sy'n mynd gydag adrannau 174 a 175 am esboniad o gyfansoddiad a gweithdrefnau'r paneli).
170. Mae adran 117 yn darparu mai dim ond am un neu ragor o'r seiliau a bennir yn is-adran (1) y caniateir ystyried bod amhariad ar addasrwydd person i ymarfer.
171. Yn is-adran (1)(a), mae'n debygol y bydd tystiolaeth o "perfformiad diffygiol fel gweithiwr gofal cymdeithasol" yn cynnwys methiannau i gydymffurfio â'r safonau ymddygiad ac ymarfer y disgwylir i weithwyr gofal cymdeithasol eu cyrraedd, a nodir yn y codau ymarfer a ddyroddir gan GCC o dan adran 112, er na fydd personau sy'n gwerthuso perfformiad gweithiwr gofal cymdeithasol wedi eu cyfyngu i ystyried cydymffurfedd â'r codau yn unig. Bwriedir i'r sail hon ymwneud â methiannau difrifol neu fynych i ddilyn y safonau ymddygiad y disgwylir i weithwyr gofal cymdeithasol sy'n ymarfer eu cyrraedd. Felly, gallai un achos o driniaeth esgeulus fod yn gyfystyr â pherfformiad diffygiol, yn yr un modd ag y gallai methiannau technegol mynych neu wyro oddi wrth arferion da dro ar ôl tro fod yn gyfystyr ag ef.

Section 116 - Other functions of Social Care Wales in respect of education and training

167. Subsection (1) will allow SCW to make provision for the training of social care workers and prospective workers; that might be through it providing training itself, or by commissioning appropriate courses from another person. This situation could arise if SCW took the view that the number or quality of training courses available to student social care workers of a particular kind was having a detrimental effect on the quality of care and support being offered in Wales.

PART 6 -SOCIAL CARE WORKERS: FITNESS TO PRACTISE

Chapter 1 - Grounds of impairment

Section 117 - Fitness to practise

168. This Part sets out the framework for the investigation of allegations of impaired fitness to practise of registered persons and the framework governing fitness to practise hearings. Section 164 sets out the meaning of registered person and confirms that it means a person who is registered in the social worker part, an added part or the visiting European part of the registers. Part 6 of the Act therefore applies only to social care workers who are required to register, for example social workers. It does not apply to unregistered social care workers.
169. Fitness to practise panels will make decisions about whether a registered person's fitness to practise is impaired. These panels also decide what sanctions are appropriate following consideration of a case (see section 174 for provision requiring SCW to establish fitness to practise panels and the explanatory note which accompanies sections 174 and 175 for an explanation of the constitution and procedures of panels).
170. Section 117 provides that a person's fitness to practise is to be regarded as impaired by reason only of one or more of the grounds specified in subsection (1).
171. In subsection (1)(a), evidence of "deficient performance as a social care worker" is likely to include failures to comply with the standards of conduct and practice expected of social care workers set out in the codes of practice issued by SCW under section 112, although persons evaluating a social care worker's performance will not be limited to just considering compliance with codes. This ground is intended to capture serious or persistent failures to follow the standards of conduct expected of practising social care workers. Therefore a single instance of negligent treatment could constitute deficient performance, as could persistent technical failings or other repeated departures from good practice.

172. Yn is-adran (1)(b), mae camymddwyn difrifol yn cyfeirio at ymddygiad a all neu na all fod yn gysylltiedig ag arfer sgiliau proffesiynol, ond bod yr ymddygiad hwnnw yn dwyn gwarth ar y person cofrestredig ac felly yn gwneud niwed i allu'r person hwnnw i ymarfer yn ddiogel ac i enw da'r proffesiwn. Felly mae modd i ymddygiad gweithiwr gofal cymdeithasol y tu allan i'w waith proffesiynol arwain at gamau pan fo posibilrwydd y bydd hyder y cyhoedd mewn gweithwyr gofal cymdeithasol yn cael ei danseilio os na chymerir camau.
173. Yn is-adran (1)(c), mae "rhestr wahardd" yn cyfeirio at restr o unigolion y bernir eu bod yn anaddas i weithio gyda phlant neu oedolion hyglwyf. Mae'r rhestr yn cael ei chynnal yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd o dan Ddeddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf 2006. Yn yr Alban cynhelir y rhestr gan Disclosure Scotland o dan Ddeddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf (Yr Alban) 2007. Yn nodweddiadol mae personau wedi eu gwahardd oherwydd iddynt gyflawni troseddau sy'n ymwneud â cham-drin plant neu oedolion hyglwyf.
174. Mae dyfarniadau gan gorff perthnasol yn ddyfarniadau a wneir gan reoleiddwyr cyfatebol gweithwyr gofal cymdeithasol a rheoleiddiwr nyrsio a bydwreigiaeth y Deyrnas Unedig: yr NMC. Er enghraifft, pe bai rheoleiddiwr gweithwyr cymdeithasol yn Lloegr, sef y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal, yn penderfynu nad oedd gweithiwr cymdeithasol yn addas i ymarfer, gallai'r cofrestrydd ddibynnu ar y penderfyniad hwnnw i wrthod cais y gweithiwr cymdeithasol hwnnw i gofrestru â GCC. Bydd hyn yn atal personau rhag osgoi penderfyniad un rheoleiddiwr drwy gofrestru ag un arall. Yn yr un modd, caiff canfyddiadau a wneir yn y cyd-destun Cymreig ynghylch addasrwydd person i ymarfer lywio penderfyniadau mewn perthynas â chofrestrau sy'n cael eu cynnal gan reoleiddwyr eraill yn y Deyrnas Unedig a'r tu hwnt.
175. Mewn cysylltiad ag is-adran (1)(e), fel arfer, ni fydd angen i GCC gymryd rhan dim ond oherwydd bod gweithiwr gofal cymdeithasol yn sâl. Dim ond os oes gan weithiwr gofal cymdeithasol gyflwr meddygol (gan gynnwys bod yn gaeth i gyffuriau ac alcohol) sy'n cael effaith ar ei allu i ymarfer i safon dderbyniol y dylid dibynnu ar y sail hon.
176. Ni fydd pob canfyddiad o amhariad o dan is-adran (1) yn golygu'n awtomatig fod amhariad ar addasrwydd y person cofrestredig i ymarfer. Ystyrir ffactorau perthnasol eraill gan gynnwys, er enghraifft, mewn achos sy'n ymwneud â pherfformiad diffygiol, a oes modd datrys y problemau o dan sylw yn hawdd neu a oes camau wedi eu cymryd i fynd i'r afael â'r broblem.

Pennod 2: Gweithdrefnau rhagarweiniol

Adrannau 118 - 124 - Ystyriaeth ragarweiniol i honiadau etc.

177. Mae'r Bennod hon yn nodi'r fframwaith ar gyfer ymchwilio i honiadau o amhariad ar addasrwydd i ymarfer sy'n cael eu gwneud i GCC mewn cysylltiad â pherson cofrestredig; mae'r Bennod hefyd yn gymwys pan fo gan GCC seiliau eraill dros gredu y gall fod amhariad ar addasrwydd person (er enghraifft, os daw GCC i wybod drwy adroddiad yn y cyfryngau fod gweithiwr cymdeithasol wedi cael ei arestio neu ei ddiswyddo).

172. In subsection (1)(b), serious misconduct refers to conduct which may or may not be related to the exercise of professional skills, but which brings disgrace upon the registered person and thereby prejudices that person's ability to practise safely and the reputation of the profession. Therefore behaviour that takes place outside a social care worker's professional practice may lead to action where public confidence in social care workers might be undermined if action was not taken.
173. In subsection (1)(c), "barred list" refers to a list of individuals who have been deemed unsuitable to work with children or vulnerable adults. In England, Wales and Northern Ireland this list is maintained by the Disclosure and Barring Service under the Safeguarding Vulnerable Groups Act 2006. In Scotland the list is maintained by Disclosure Scotland under the Protection of Vulnerable Groups (Scotland) Act 2007. Typically persons are barred because they have committed criminal offences which relate to the ill-treatment or abuse of children or vulnerable adults.
174. Determinations by a relevant body are determinations made by equivalent regulators of social care workers and the nursing and midwifery regulator for the United Kingdom: the NMC. If for example the regulator for social workers in England, the Health and Care Professions Council, made a decision that a social worker is not fit to practise, the registrar could rely on that decision to refuse that social worker's application to register with SCW. This will prevent persons from circumventing the decision of one regulator by registering with another. Similarly, findings made in the Welsh context about a registered person's fitness to practise may inform decisions in relation to registers maintained by other regulators in the United Kingdom and further afield.
175. In respect of subsection (1)(e), SCW will not ordinarily need to be involved merely because a social care worker suffers from an illness. This ground should be relied upon only if a social care worker has a medical condition (including an addiction to drugs and alcohol) that is affecting his or her ability to practise to an acceptable standard.
176. Not every finding of impairment under subsection (1) will automatically mean the registered person's fitness to practise is impaired. Other relevant factors will be taken into account, including for example in a case involving deficient performance, whether the issues in question are easily remediable or whether action has been taken to address the problem.

Chapter 2 - Preliminary procedures

Sections 118 - 124 - Preliminary consideration of allegations etc.

177. This chapter sets out the framework for the investigation of allegations of impaired fitness to practise made to SCW in respect of a registered person; the chapter also applies where SCW has other grounds for believing that a person's fitness may be impaired (for example, if SCW became aware through a report in the media that a social worker had been arrested or sacked).

178. Mae ystyriaeth ragarweiniol yn cyfeirio at y broses o ystyried honiadau neu wybodaeth i ddyfarnu pa un a ddylid rhoi ystyriaeth bellach i achos ai peidio. Dyma fydd proses GCC ar gyfer sgrinio honiadau a gwybodaeth o'r fath; a gallai'r broses hon gael ei chynnal gan aelod neu aelodau o staff GCC neu gan bersonau eraill sydd wedi eu penodi at y diben hwnnw. Gall GCC drin unrhyw wybodaeth sy'n cael ei dwyn i'w sylw fel honiad posibl ac nid oes gofynion penodol ynghylch ffurf yr honiadau (adran 118).
179. Diben ystyriaeth ragarweiniol yw penderfynu a yw'r mater yn haeddu ymchwilio pellach, neu atgyfeiriad uniongyrchol i banel addasrwydd i ymarfer oherwydd ei ddifrifoldeb. Mae adran 120 yn nodi'r meini prawf cymhwysra ar gyfer atgyfeirio ymlaen ar gyfer ymchwiliad neu ystyriaeth panel ar unwaith.
180. Os oes mater sy'n gymwys i'w atgyfeirio ymlaen rhaid iddo gael ei atgyfeirio ar gyfer ymchwiliad neu'n uniongyrchol i banel addasrwydd i ymarfer. Rhaid i GCC atgyfeirio honiadau ynghylch collfarnau am droseddau y gosodwyd neu y gellid bod wedi gosod dedfryd o garchar mewn cysylltiad â hwy yn uniongyrchol i banel addasrwydd i ymarfer a bydd ganddo'r pwerau i bennu mewn rheolau unrhyw categorïau eraill o achosion y mae rhaid eu atgyfeirio'n uniongyrchol. Mae hyn oherwydd nad oes angen ymchwilio i'r ffeithiau sy'n arwain at gollfarnau fel hyn a bydd angen i GCC allu gweithredu'n gyflym i ymdrin â phersonau cofrestredig sydd wedi eu collfarnu o droseddau difrifol.
181. Ar unrhyw adeg yn y broses addasrwydd i ymarfer, gan gynnwys ystyriaeth ragarweiniol, gellir atgyfeirio achos person cofrestredig i banel gorchmynion interim. Mae paneli gorchmynion interim yn ystyried a oes angen unrhyw fesurau ar unwaith i amddiffyn y cyhoedd neu'r person cofrestredig tra bo'r materion yn cael eu hystyried neu tra ymchwilir iddynt. Gallai'r mesurau hyn gynnwys cyfyngu ar ystod y gweithgareddau y caniateir i'r person cofrestredig eu gwneud, neu atal dros dro gofrestrriad y person cofrestredig; mae'r darpariaethau manwl sy'n ymdrin â mesurau interim i'w gweld ym Mhennod 4 o'r Rhan hon ac maent yn cael eu hesbonio isod.

Adrannau 125 - 130 - Ymchwilio

182. Mae adrannau 125-130 yn darparu i GCC ymchwilio i honiadau o amhariad ar addasrwydd i ymarfer, neu i bersonau sy'n gweithredu ar ran GCC ymchwilio iddynt. Er enghraifft, gallai GCC ddarparu bod pob math o ymchwiliad neu fathau penodol o ymchwiliadau i'w cynnal gan aelodau o staff neu gan unigolion eraill sydd wedi eu penodi at y diben hwnnw. Fel arall, gallai sefydlu pwyllgor ymchwilio i gynnal ymchwiliadau. Bydd GCC hefyd yn gallu penodi cynghorwyr megis cynghorwyr ieched. Efallai y bydd angen hyn wrth ymchwilio i honiadau y gall fod amhariad ar addasrwydd person cofrestredig i ymarfer oherwydd cyflwr ieched a'i bod yn ofynnol deall y cyflwr neu asesu ei alluedd.

178. Preliminary consideration refers to the process of considering allegations or information to determine whether or not a case should proceed to be given further consideration. It will be SCW's process for screening such allegations and information; and this process could be carried out by a member or members of SCW's staff or by other persons appointed for that purpose. SCW can treat any information which comes to its attention as a potential allegation and there are no particular requirements as to the form of allegations (section 118).
179. The purpose of preliminary consideration is to decide whether the matter merits further investigation or, because of its severity, a direct referral to a fitness to practise panel. Section 120 sets out the criteria for eligibility for onward referral for investigation or immediate panel consideration.
180. If a matter is eligible for onward referral it must be referred for investigation or directly to a fitness to practise panel. SCW must refer allegations concerning convictions for offences in respect of which a custodial sentence was, or could have been, imposed directly to a fitness to practise panel and will have powers to specify in rules any other categories of cases that must be referred directly. This is because there is no need to investigate the facts giving rise to convictions of this nature and SCW will need to be able to act quickly to deal with registered persons convicted of serious offences.
181. At any stage in the fitness to practise process, including preliminary consideration, a registered person's case can be referred to an interim orders panel. Interim order panels consider if any immediate measures are needed to protect the public or the registered person while matters are being considered and investigated. These measures could include restricting the range of activities the registered person is permitted to carry out, or suspending the registered person's registration; the detailed provisions dealing with interim measures appear in Chapter 4 of this Part and are explained below.

Sections 125 - 130 - Investigation

182. Sections 125-130 provide for allegations of impaired fitness to practise to be investigated by SCW, or investigated by persons acting on SCW's behalf. SCW could for example provide that all or particular kinds of investigations are to be carried out by staff members or by other individuals appointed for that purpose. Alternatively, it could establish an investigation committee for conducting investigations. SCW will also be able to appoint advisors such as health advisors. This might be necessary when investigating allegations that a registered person's fitness to practise may be impaired due to a health condition and an understanding of the condition is required or an assessment of their capacity.

183. Ar ddiwedd yr ymchwiliad, rhaid i GCC atgyfeirio'r mater i banel addasrwydd i ymarfer os yw'r mater yn bodloni'r prawf rhagolwg realistig a geir yn adran 126(2)(a) a'i bod er budd y cyhoedd i atgyfeirio'r mater.
184. Pan na fo achos yn cael ei atgyfeirio i banel addasrwydd i ymarfer, bydd gan GCC ystod o opsiynau ar gael iddo i waredu'r achos; mae'r rhain wedi eu nodi yn adran 126. Pan fo GCC yn penderfynu y gall rhybuddio'r person cofrestredig am ei ymddygiad fod yn briodol, mae hawl gan y person cofrestredig i ofyn am wrandawriad llafar. Mae hyn i roi cyfle i'r person i gyflwyno sylwadau os yw'n teimlo nad yw rhybudd yn briodol: gall rhybudd sydd wedi ei ddyroddi gael ei gofnodi ar y cofnod yn y gofrestr sy'n ymwneud â'r person hwnnw. Gall GCC hefyd gytuno ar ymgymeriadau â phersonau cofrestredig. Er enghraifft, gallai hyn fod yn gytundeb bod rhaid i'r person cofrestredig gwblhau cwrs hyfforddi pan fo'r ymchwiliad wedi datgelu y gall gael budd o hyfforddiant ychwanegol.
185. Mae darpariaeth yn adran 130 ar gyfer cyflwyno cyfryngu fel ffordd o waredu achosion a atgyfeirir ar gyfer ymchwiliad. Dim ond os oes darpariaeth yn cael ei gwneud drwy reoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru y mae modd cyflwyno cyfryngu. Gallai cyfryngu, er enghraifft, fod yn fuddiol mewn achosion pan na fo'r honiadau yn gyfystyr ag amhariad ar addasrwydd i ymarfer ond bod angen datrys materion rhwng y person cofrestredig a'r achwynydd sy'n debygol o gael effaith niweidiol a pharhaus ar berthynas barhaus. Pe bai cyfryngu yn cael ei gyflwyno, byddai rhaid i'r Cynulliad Cenedlaethol gymeradwyo drafft o'r rheoliadau cyn iddynt gael eu gwneud (gweler adran 187(2)).

Adrannau 131 - 133 - Adolygu

186. Mae adran 131 yn darparu mecanwaith ar gyfer adolygu penderfyniadau penodol ar ddiwedd ystyriaeth ragarweiniol ac ymchwiliad. Mae hyn yn galluogi GCC i ailystyried penderfyniadau i sicrhau eu bod yn cael eu gwneud yn briodol neu i ailystyried penderfyniadau yng ngoleuni gwybodaeth newydd nad oedd ar gael pan wnaed y penderfyniad gwreiddiol. Gall unrhyw un sydd â buddiant yn y penderfyniad ym marn GCC wneud cais am adolygiad. Nid yw'r pŵer adolygu yn cynnwys penderfyniadau i atgyfeirio achosion i banel gorchmynion interim neu banel addasrwydd i ymarfer. Mae gan GCC bŵer ar wahân i ganslo atgyfeiriadau o'r fath yn adran 134.
187. Mae adran 131 yn ei gwneud yn ofynnol i GCC adolygu penderfyniad a grybwyllir yn is-adran (2) os ymddengys i GCC fod nam perthnasol ar y penderfyniad. Gallai hyn fod oherwydd gwall a wnaed gan GCC wrth weinyddu'r achos sy'n tanseilio'r penderfyniad, megis colli tystiolaeth berthnasol, neu gam-farn neu wall ymresymu ar ran gwneuthurwr y penderfyniad. Mae gan GCC bŵer eang i wneud rheolau i benderfynu ar y broses a fydd yn gymwys i adolygiadau o dan adran 131. Er enghraifft, gallai GCC ddarparu mai'r cofrestrydd sy'n gwneud y penderfyniad terfynol.

183. Upon the conclusion of the investigation, SCW must refer the matter to a fitness to practise panel if the matter satisfies the realistic prospect test in section 126(2)(a) and it is in the public interest to refer the matter.
184. Where a case is not referred to a fitness to practise panel, SCW will have a range of options available to it to dispose of the case; these are set out in section 126. Where SCW decides that warning the registered person about their behaviour may be appropriate, the registered person has a right to request an oral hearing. This is to provide the person with an opportunity to make representations if they feel that a warning is not appropriate: a warning that has been issued can be recorded on the entry in the register relating to that person. SCW can also agree undertakings with registered persons. This could be, for example, an agreement that the registered person must complete a training course where the investigation has revealed that he or she may benefit from additional training.
185. There is provision in section 130 for introducing mediation as a means of disposing of cases referred for investigation. Mediation can be introduced only if provision is made by regulations made by the Welsh Ministers. Mediation could, for example, be beneficial in cases where allegations do not amount to impaired fitness to practise but there is a need to resolve issues between the registered person and the complainant which are likely to have an ongoing and detrimental effect to an ongoing relationship. If mediation were to be introduced a draft of the regulations would need to be approved by the National Assembly before being made (see section 187(2)).

Sections 131 – 133 - Review

186. Section 131 provides a mechanism for reviewing certain decisions made upon conclusion of preliminary consideration and investigation. This enables SCW to reconsider decisions to ensure they are properly made or to reconsider decisions in light of new information which was not available at the time the original decision was made. Anyone SCW considers to have an interest in the decision can apply for a review. The review power does not include decisions to refer cases to an interim orders or fitness to practise panel. SCW has a separate power to cancel such referrals in section 134.
187. Section 131 requires SCW to review a decision mentioned in subsection (2) if it appears to SCW that the decision is materially flawed. This might be because of an error made by SCW in the administrative handling of the case which undermines the decision, such as the loss of relevant evidence, or an error of judgement or reasoning by the decision-maker. SCW has a broad rule-making power to determine the process that will apply to reviews under section 131. SCW could for example provide that the registrar makes the final decision.

188. Ar derfyn ymchwiliad neu yn dilyn ystyriaeth gan banel addasrwydd i ymarfer, gellir gosod sancsiynau ar berson cofrestredig. Mae'r rhain yn cynnwys gosod amodau ar gofrestrriad person cofrestredig, er enghraifft cyfyngu ar y meysydd y gall ymarfer ynddynt, atal dros dro'r person cofrestredig am gyfnod o amser neu ei gwneud yn ofynnol i'r person cofrestredig gytuno i ymgymeriad (gweler y nodyn esboniadol sy'n mynd gydag adrannau 126 ac adrannau 135-155). Bydd buddiant cyhoeddus sylweddol yn gysylltiedig ag adolygu sancsiynau er mwyn sicrhau cydymffurfedd â'r sancsiynau ac er mwyn asesu addasrwydd person cofrestredig i ymarfer yn sgil y sancsiynau sydd wedi eu gosod. Mae Pennod 5 yn nodi'r system ar gyfer adolygu gorchmynion cofrestru amodol, gorchmynion atal dros dro ac ymgymeriadau. Cynhelir gwrandawiadau adolygu gan baneli addasrwydd i ymarfer ac mae dwy ffordd y gellir cychwyn adolygiad.
189. Y ffordd gyntaf yw bod rhaid i adolygiad gael ei gynnal os oes cyfarwyddyd i wneud hynny yn y gorchymyn neu'r ymgymeriad gwreiddiol. Er enghraifft, mae ymgymeriad y cytunir arno rhwng person cofrestredig a phanel addasrwydd i ymarfer i gwblhau cwrs hyfforddi yn ei gwneud yn ofynnol i adolygiad gael ei gynnal ar ôl 6 mis i asesu cydymffurfedd â'r ymgymeriad. Mae is-adrannau (1)-(6) o adran 151 yn ei gwneud yn ofynnol i baneli addasrwydd i ymarfer gynnal adolygiadau pan fo hynny yn ofynnol gan yr ymgymeriad, y gorchymyn cofrestru amodol neu'r gorchymyn atal dros dro. Gweler y nodyn esboniadol sy'n mynd gyda Phennod 5.
190. Mae adran 133 yn nodi'r ail ffordd o gychwyn adolygiad. GCC sy'n gyfrifol am fonitro cydymffurfedd ag amodau, ataliadau dros dro ac ymgymeriadau. Mae adran 132(3) yn gosod dyletswydd ar GCC i atgyfeirio achosion i banel addasrwydd i ymarfer i gynnal adolygiad os oes ganddo reswm dros gredu bod person cofrestredig wedi torri ymgymeriad neu amod. Er enghraifft, os daw GCC yn ymwybodol bod person cofrestredig yn methu â chydymffurfio â gorchymyn cofrestru amodol a'i fod yn ymarfer mewn maes y mae wedi ei wahardd rhag ymarfer ynddo, byddai'n ofynnol i GCC atgyfeirio'r mater i'w adolygu. Ni fyddai'r wybodaeth hon yn cael ei thrin fel honiad newydd ac ymchwiliad iddi yn unol â hynny. Byddai'n cael ei atgyfeirio ar unwaith i banel addasrwydd i ymarfer i'w adolygu.
191. Mae GCC hefyd yn gallu atgyfeirio materion ar gyfer achosion adolygu ar unrhyw adeg os yw'n ystyried bod adolygiad yn ddymunol (adran 133(2)). Gallai hyn fod oherwydd bod GCC wedi cael honiad bod person cofrestredig sy'n ddarostyngedig i orchymyn cofrestru amodol yn ymddwyn mewn ffordd sy'n rhoi amheuaeth ar ei addasrwydd i ymarfer. Unwaith eto, ni fydd yr honiad hwn yn cael ei drin fel honiad newydd, yn hytrach fe'i hatgyfeirir ar unwaith i banel addasrwydd i ymarfer i'w adolygu.

Pennod 3: Adrannau 134 - 142 – Gwaredu achosion addasrwydd i ymarfer

192. Mae paneli addasrwydd i ymarfer yn ystyried honiadau bod amhariad ar addasrwydd person cofrestredig i ymarfer. Mae'r Bennod hon yn nodi'r amrywiol bwerau sydd gan y paneli i waredu achosion.

188. Upon conclusion of an investigation or following consideration by a fitness to practise panel, sanctions can be imposed on a registered person. These include imposing conditions on a registered person's registration, for example restricting the areas in which they can practise, suspending the registered person for a period of time or requiring the register person to agree to an undertaking (see explanatory note accompanying section 126 and sections 135-155). There is a significant public interest in reviewing sanctions to ensure compliance with sanctions and to assess a registered person's fitness to practise in light of sanctions imposed. Chapter 5 sets out the system for reviewing conditional registration orders, suspension orders and undertakings. Review hearings are undertaken by fitness to practise panels and there are two ways in which a review can be initiated.
189. The first is a review must take place if this has been directed in the original order or undertaking. For example an undertaking agreed between a registered person and fitness to practise panel to complete a training course requires a review to take place after 6 months to assess compliance with the undertaking. Section 151, subsections (1)-(6), requires fitness to practise panels to carry out reviews where it is a requirement of the undertaking, conditional registration order or suspension order. See the explanatory note which accompanies Chapter 5.
190. Section 133 sets out the second method of initiating a review. SCW is responsible for monitoring compliance with conditions, suspensions and undertakings. Section 132(3) places a duty on SCW to refer cases to a fitness to practise panel to carry out a review if it has reason to believe that a registered person has breached an undertaking or condition. If, for example, SCW became aware that a registered person was failing to comply with a conditional registration order and was practising in an area he or she was prohibited from practising, SCW would be required to refer the matter for review. This information would not be treated as a new allegation and investigated accordingly. It would be referred immediately to a fitness to practise panel to review.
191. SCW is also able to refer matters for review proceedings at any time if it considers that a review is desirable (section 133(2)). This might be because SCW has received an allegation that a registered person subject to a conditional registration order is acting in a way which calls into question their fitness to practise. Once again, this allegation would not be treated as a new allegation rather it would be referred immediately to a fitness to practise panel to review.

Chapter 3: Sections 134 - 142 - Disposal of fitness to practise cases

192. Fitness to practise panels consider allegations that a registered person's fitness to practise is impaired. This Chapter sets out the various powers the panels have to dispose of cases.

193. Rhaid i baneli addasrwydd i ymarfer ddyfarnu a oes amhariad ar addasrwydd person i ymarfer ar unrhyw un neu ragor o'r seiliau a restrir yn adran 117. Mae gan y panel y pŵer i osod sancsiynau yn dilyn canfyddiad o amhariad (gweler adran 138). Prif ddiben sancsiwn yw amddiffyn y cyhoedd yn hytrach na chosbi, er y gall gael effaith gosbi hefyd. Pan fo panel wedi canfod nad oes amhariad ar addasrwydd person cofrestredig i ymarfer, mae gan y panel ystod o opsiynau o ran sut i waredu'r achos; mae'r rhain yn cynnwys rhybuddio'r person cofrestredig am ei ymddygiad neu roi cyngor am newid ei ymddygiad yn y dyfodol (gweler adrannau 135 a 137). Gall GCC gyhoeddi canllawiau y bydd yn ofynnol i baneli addasrwydd i ymarfer eu hystyried wrth osod sancsiynau neu waredu achosion (gweler adran 162). Er enghraifft, gallai'r canllawiau nodi'r ffactorau y dylai'r panel eu hystyried wrth ystyried a ddylid dyroddi rhybudd.
194. Dim ond am gyfnod o 3 blynedd yn y lle cyntaf y gellir gosod unrhyw amodau a osodir ar gofrestrriad person cofrestredig gan banel addasrwydd i ymarfer a dim ond am 12 mis yn y lle cyntaf drwy orchymyn atal dros dro y gellir atal dros dro gofrestrriad person cofrestredig. Mae manylion am y broses adolygu ar gyfer adolygu amodau ac ataliadau dros dro i'w gweld ym Mhennod 5 ac mae'n cael ei hesbonio isod. Gall amodau ac ataliadau dros dro gael eu hestyn y tu hwnt i'r terfynau amser a osodir gan banel addasrwydd i ymarfer yn sgil adolygiad. Gallai gweithiwr cymdeithasol, er enghraifft, gael ei atal dros dro rhag ymarfer fel gweithiwr cymdeithasol am 12 mis gan banel addasrwydd i ymarfer; wrth wneud y gorchymyn atal dros dro perthnasol, gallai'r panel bennu y byddai'r gorchymyn atal dros dro yn cael ei adolygu gan banel addasrwydd i ymarfer arall fis cyn i'r gorchymyn ddod i ben. Pe bai'r panel a oedd yn cynnal yr adolygiad yn ystyried bod yr amhariad yn parhau i fod ar addasrwydd y person i ymarfer, gallai ddefnyddio adran 154 i estyn y gorchymyn atal dros dro am flwyddyn arall. Fodd bynnag, ni allai ddefnyddio adran 154 i estyn yr ataliad dros dro am gyfnod hwy na 12 mis. Yn yr un ffordd, ni allai estyn gorchymyn cofrestru amodol am gyfnod pellach sy'n hwy na 3 blynedd. Nid oes modd i estyniadau fod yn fwy na'r terfynau amser a osodir yn adran 139.
195. Fodd bynnag, mae amgylchiadau pan ellir estyn gorchymynion atal dros dro am gyfnod sy'n hwy na 12 mis. Gall personau cofrestredig y mae amhariad ar eu haddasrwydd i ymarfer ar seiliau iechyd gael eu hatal am gyfnod amhenodol ar ôl cael eu hatal dros dro am gyfnod o ddwy flynedd. Gweler y nodiadau esboniadol ar gyfer Pennod 5 am esboniad pellach.

193. Fitness to practise panels must determine whether a person's fitness to practise is impaired on any of the grounds listed in section 117. The panel has the power to impose sanctions following a finding of impairment (see section 138). The main purpose of a sanction is not punitive but to protect the public, although it may also have a punitive effect. Where a panel's finding is that a registered person's fitness to practise is not impaired, the panel has a range of options as to how to dispose of the case; these including warning the registered person about their behaviour or giving advice about changing their conduct in future (see sections 135 and 137). SCW can publish guidance which fitness to practise panels will be required to take into account when imposing sanctions or disposing of cases (see section 162). The guidance could set out for example, the factors the panel should take into account when considering whether to issue a warning.
194. Any conditions imposed on a registered person by a fitness to practise panel can only be imposed for a period of 3 years in the first instance and a registered person's registration can only be suspended by a suspension order for 12 months in the first instance. The review process for reviewing conditions and suspensions is set out in Chapter 5 and is explained below. Conditions and suspensions can be extended beyond time limits imposed by a fitness to practise panel on review. A social worker could, for example, be suspended from practising as a social worker for 12 months by a fitness to practise panel; in making the relevant suspension order the panel could specify that a review of the suspension order would be conducted by another fitness to practise panel a month before the expiry of the order. If the panel conducting the review considered that the person's fitness to practise remained impaired, it could use section 154 to extend the suspension order for another year. It could not, however use section 154 to extend the suspension for a period exceeding 12 months. In the same way it could not extend a conditional registration order for a further period exceeding 3 years. Extensions cannot exceed the time limits imposed in section 139.
195. There are however circumstances when suspension orders can be extended for longer than 12 months. Registered persons whose fitness to practise is impaired on health grounds can be suspended indefinitely following a two year period of suspension. See explanatory notes for Chapter 5 for further explanation.

196. Gall personau cofrestredig apelio i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf yn erbyn unrhyw sancsiwn a osodir gan banel addasrwydd i ymarfer yn dilyn canfyddiad o amhariad (adran 158). Mae adran 140 yn rhoi'r pŵer i baneli addasrwydd i ymarfer i ddyroddi gorchmynion amodol effaith ar unwaith a gorchmynion atal dros dro effaith ar unwaith wrth aros am ganlyniad unrhyw apêl i'r Tribiwnlys. Yr un diben sydd i orchmynion o'r fath ag sydd i orchmynion interim. Fodd bynnag, maent yn gweithredu mewn ffyrdd gwahanol. Nid yw gorchmynion effaith ar unwaith yn cael eu hadolygu'n gyfnodol fel gorchmynion interim ac mae eu cyfnod para yn gysylltiedig â'r broses apelio. (Gweler y nodyn esboniadol ar gyfer Pennod 4 o'r Rhan hon am ragor o wybodaeth am orchmynion interim.) Felly, gellid gosod gorchmyn atal dros dro effaith ar unwaith os yw panel addasrwydd i ymarfer wedi gorchymyn bod cofnod sy'n ymwneud â pherson cofrestredig yn cael ei ddileu o'r gofrestr. Ni fydd y dileu hwn yn dod i rym tan i'r cyfnod apelio fynd heibio neu fod apêl wedi dod i ben; felly byddai'r gorchmyn effaith ar unwaith yn gam a gymerir i amddiffyn y cyhoedd yn y cyfnod cyfamserol.

Pennod 4: Adrannau 143 - 149 - Gorchmynion interim ac adolygu gorchmynion interim

197. Diben gorchmynion interim yw galluogi gosod cyfyngiadau dros dro gael eu gosod mewn cysylltiad â pherson cofrestredig tra bo ymchwiliadau yn cael eu gwneud i honiadau a wneir yn erbyn y person.
198. Mae adran 174 yn ei gwneud yn ofynnol i GCC wneud rheolau ar gyfer sefydlu paneli gorchmynion interim; yn fras, rôl y paneli hyn fydd gosod ac adolygu gorchmynion interim. Mae dau fath o orchmynion interim; gorchmyn cofrestru amodol interim sy'n caniatáu i'r person cofrestredig barhau i ymarfer ond mewn cymhwyster cyfyngedig; a gorchmyn atal dros dro interim sy'n atal y person cofrestredig rhag ymarfer o gwbl hyd nes y ceir dyfarniad terfynol ar ei achos.
199. Nid yw'r panel sy'n gosod neu'n adolygu gorchmyn interim yn gyfrifol am wneud dyfarniad terfynol ynghylch a yw'r honiadau am anaddasrwydd person i ymarfer yn wir. Y prawf ar gyfer gosod, neu gadarnhau gorchmyn yn sgil adolygiad, yw a oes angen y gorchmyn er mwyn amddiffyn y cyhoedd neu a yw er budd y cyhoedd neu'r person cofrestredig fel arall.
200. Mae gorchmynion interim yn cymryd effaith ar unwaith a gellir eu gosod am hyd at 18 mis; mae gan berson y mae gorchmyn yn cael ei wneud mewn cysylltiad ag ef hawl i apelio o dan adran 145; byddai unrhyw apêl yn cael ei hystyried gan y Tribiwnlys Haen Gyntaf. Rhaid i banel gorchmynion interim adolygu'r gorchmynion sydd mewn grym yn unol â gofynion adran 146; gellir estyn gorchmynion os yw GCC yn credu bod angen hynny drwy wneud cais i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf.

196. Registered persons can appeal any sanction imposed by a fitness to practise panel following a finding of impairment to the First-Tier Tribunal (section 158). Section 140 gives fitness to practise panels the power to issue immediate conditional registration and suspension orders pending the outcome of any appeal to the Tribunal. Whilst the purpose of such orders is the same as interim orders, the ways in which they operate are different. Immediate orders are not reviewed periodically like interim orders and their duration is linked to the appeal process. (See the explanatory note for Chapter 4 of this Part for further details about interim orders.) Therefore an immediate suspension order might be imposed if a fitness to practise panel has ordered that an entry relating to a registered person be removed from the register. This removal will not come into effect until the period for appealing has passed or an appeal is concluded; therefore the immediate order would be a measure taken to protect the public in the intervening period.

Chapter 4: Sections 143 – 149 – Interim orders and review of interim orders

197. The purpose of interim orders is to enable temporary restrictions to be imposed in respect of a registered person while investigations are undertaken into allegations made against the person.
198. SCW is required by section 174 to make rules for the establishment of interim order panels; broadly, the role of these panels will be to impose and review interim orders. There are two types of interim orders: an order for interim conditional registration which allows the registered person to continue practising but in a limited capacity; and an interim suspension order which prevents the registered person from practising at all until there is a final determination of his or her case.
199. The panel imposing or reviewing an interim order is not charged with making a final determination about whether allegations concerning a person's unfitness to practise are true. The test for imposing or, on review, confirming an order is whether it is necessary for the protection of the public or it is otherwise in the public interest or the interests of the registered person.
200. Interim orders take effect immediately and can be imposed for up to 18 months; a person in respect of whom an order is made does have a right of appeal under section 145; any appeal would be considered by the First-tier tribunal. Orders which are in force must be reviewed by an interim orders panel in accordance with the requirements of section 146; orders can be extended if SCW considers that necessary on application to the First-tier Tribunal.

Pennod 5: Adrannau 150 - 157 – Achosion adolygu

201. Mae'r Bennod hon yn nodi'r system ar gyfer adolygu amodau ymarfer, gorchymynion atal dros dro ac ymgymeriadau. Bydd pob gwrandawriad adolygu o dan y Bennod hon yn cael ei gynnal gan baneli addasrwydd i ymarfer. Rhaid i wrandawriadau gael eu cynnal os yw hyn wedi cael ei gyfarwyddo gan y panel gwreiddiol, neu os cytunwyd arno yn achos ymgymeriad. Felly, gallai gorchymyn cofrestru amodol i gwblhau cwrs hyfforddi o fewn 6 mis ddarparu bod rhaid i adolygiad gael ei gynnal cyn i'r gorchymyn ddod i ben i sicrhau bod y person cofrestredig wedi cwblhau'r cwrs. Dylid cynnal gwrandawriadau hefyd os daw GCC i wybod am dystiolaeth newydd sy'n awgrymu y dylid adolygu sancsiwn a osodwyd ar berson. Er enghraifft, os daw GCC i wybod am honiad bod gweithiwr cymdeithasol sydd wedi ei atal dros dro yn ymarfer, dylid cynnal gwrandawriad adolygu. Gweler y nodyn esboniadol ar gyfer adrannau 131-133 am fanylion pellach.
202. Mae paneli yn gallu gwneud nifer o benderfyniadau ynghylch y gorchymyn gwreiddiol; (boed hwnnw yn orchymyn cofrestru amodol, gorchymyn atal dros dro, neu ymgymeriad). Caiff panel gadarnhau neu ddirymu gorchymyn; caiff estyn neu leihau cyfnod y gorchymyn; neu caiff addasu neu ddileu unrhyw un neu ragor o'r amodau. Gall y panel hefyd osod unrhyw sancsiwn neu ffurf arall ar warediad y mae'n ystyried ei fod yn fwy priodol. Er enghraifft, efallai y bydd torri'r amodau'n fynych ac yn ddifrifol yn golygu bod angen gorchymyn dileu.
203. Wrth adolygu gorchymyn atal dros dro, gall paneli estyn y gorchymyn am gyfnod amhenodol os yw person cofrestredig wedi cael ei atal dros dro am gyfnod o ddwy flynedd o leiaf ond dim ond oherwydd iechyd gwael. Gall y rheini sy'n ddarostyngedig i orchymynion atal dros dro amhenodol ofyn i banel addasrwydd i ymarfer adolygu'r gorchymyn. Ni ellir gwneud y cais cyntaf i adolygu hyd nes bod 2 flynedd wedi mynd heibio ers gwneud y gorchymyn; ac mae ceisiadau adolygu dilynol yn ddarostyngedig i gyfyngiadau tebyg: unwaith y mae cais aflwyddiannus wedi ei wneud, rhaid i berson aros am gyfnod o 2 flynedd cyn gwneud cais arall. Byddai hyn yn berthnasol i weithwyr a allai fod yn dioddef o salwch hirdymor ac na allant ymarfer am gyfnod sylweddol ac felly nad yw adolygiadau rheolaidd yn briodol yn eu hachos hwy.

Pennod 6: Apelau ac atgyfeiriadau i'r tribiwnlys

Adran 158 - Apelau yn erbyn penderfyniadau panel addasrwydd i ymarfer

204. Mae adran 158 yn darparu ar gyfer apelau yn erbyn penderfyniadau panel addasrwydd i ymarfer i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf. Felly, gallai personau cofrestredig sy'n anfodlon ar amod sydd wedi ei osod neu ar y ffaith eu bod wedi eu dileu o'r gofrestr, er enghraifft, ofyn i'r Tribiwnlys edrych ar y penderfyniad hwn.

Chapter 5: Sections 150 – 157 – Review proceedings

201. This Chapter sets out the system for reviewing conditions of practise, suspension orders and undertakings. All review hearings under this Chapter will be carried out by fitness to practise panels. Hearings must take place if this has been directed by the original panel, or agreed in the case of an undertaking. Therefore a conditional registration order to complete a training course within 6 months could provide that a review must take place before expiry of the order to ensure that the registered person has completed the course. Hearings should also take place if SCW becomes aware of new evidence suggesting that a sanction imposed on a person should be reviewed. For example if SCW was made aware of an allegation that a suspended social worker was practising, a review hearing should take place. See explanatory note to sections 131-133 for further detail.
202. Panels are able to take a number of decisions in relation to the original order; (whether that be a conditional registration order, a suspension order, or an undertaking). A panel may confirm or revoke the order; it may extend or reduce the period of the order; or it may adjust or remove any of the conditions. The panel can also impose any sanction or other form of disposal it considers more appropriate. For example, a persistent and serious breach of conditions may mean that a removal order is necessary.
203. Upon review of a suspension order, panels can extend the order indefinitely if a registered person has been suspended for at least two years for reason only of adverse health. Those subject to indefinite suspension orders can request that a fitness to practise panel review the order. A first application for review cannot be made until 2 years have passed since the order was made; and subsequent applications for review are subject to similar restrictions: once an unsuccessful application has been made, a person must wait for a period of 2 years before making another application. This would be relevant to workers who might be suffering from a long-term illness and cannot practise for a considerable period of time and therefore for whom regular reviews are not appropriate.

Chapter 6: Appeals and referrals to the tribunal

Section 158 - Appeals against decisions of a fitness to practise panel

204. Section 158 provides for appeals against decisions of a fitness to practise panel to the First-Tier Tribunal. Therefore registered persons who are dissatisfied with a condition that had been imposed or with the fact that they had been removed from the register for example could ask the Tribunal to look at this decision.

Pennod 7: Adrannau 159 - 164 - Cyffredinol ac atodol

205. Mae'n hanfodol bod gwybodaeth berthnasol yn cael ei rhoi mewn modd amserol er mwyn i'r broses addasrwydd i ymarfer weithio'n effeithlon ac yn effeithiol. Gallai achosion o bersonau cofrestredig neu eu cyflogwyr yn oedi neu'n gwrthod rhoi gwybodaeth olygu ei bod yn anodd parhau ag achosion a'u dirwyn i ben. Mae adran 160 yn galluogi GCC i'w gwneud yn ofynnol i bersonau gyflwyno gwybodaeth ac, mewn achos o ddiffyg cydymffurfedd, wneud cais i'r Tribiwnlys iddo ei gwneud yn ofynnol i'r wybodaeth a gedwir yn ôl gael ei datgelu. Fodd bynnag, ni all fod yn ofynnol i bersonau gyflwyno gwybodaeth sydd wedi ei diogelu rhag cael ei datgelu gan ddeddfwriaeth neu reol gyfreithiol arall. Ni allai cais am wybodaeth drechu unrhyw beth sy'n gwahardd datgelu yn Neddf Diogelu Data 1998, er enghraifft.
206. Mae adran 161 yn ei gwneud yn ofynnol i GCC gyhoeddi pob penderfyniad a wneir gan baneli addasrwydd i ymarfer a phaneli gorchmynion interim, ac eithrio penderfyniadau i beidio â chymryd camau pellach. Mae hyn hefyd yn gymwys i benderfyniadau a wneir yn sgil adolygiad. Mae hyn er mwyn sicrhau bod y broses yn dryloyw a bod yr wybodaeth ar gael i'r cyhoedd.
207. Mae adran 163 yn darparu, yn ddarostyngedig i'r eithriadau yn is-adran (3), nad yw person i gael ei drin fel person cofrestredig os yw'n ddarostyngedig i orchymyn atal dros dro er gwaethaf y ffaith bod ei enw yn parhau i fod ar y gofrestr. Bydd hyn yn sicrhau nad oes modd i weithwyr gofal cymdeithasol sy'n ddarostyngedig i orchymyn atal dros dro eu galw eu hunain yn weithwyr gofal cymdeithasol cofrestredig na honni eu bod wedi eu cofrestru.

RHAN 7 - GORCHMYNION SY'N GWAHARDD GWAITH MEWN GOFAL CYMDEITHASOL: PERSONAU ANGHOFRESTREDIG

Adrannau 165-173 - Gorchmynion sy'n gwahardd gwaith mewn gofal cymdeithasol: personau anghofrestredig

208. Mae darpariaethau o dan Ran 7 yn galluogi Gweinidogion Cymru i sefydlu cynllun gwahardd drwy reoliadau. O dan Ddeddf 2000, roedd y Cyngor yn cynnal cofrestr ar gyfer categorïau o weithwyr gofal cymdeithasol nad oedd gofyniad cyfreithiol arnynt i gofrestru. Felly, gallai gweithwyr gofal cymdeithasol o'r fath gofrestru'n wirfoddol. Mewn cyferbyniad, dim ond y gweithwyr gofal cymdeithasol hynny y mae'n ofynnol iddynt gofrestru y mae'n ofynnol i GCC gadw cofrestr ohonynt. Ni fydd gweithwyr gofal cymdeithasol yn gallu cofrestru'n wirfoddol â GCC. Mae cyflwyno cynllun gwahardd yn ffordd o reoleiddio'r gweithlu gofal cymdeithasol nad oes rhan iddo yn y gofrestr er mwyn sicrhau bod gweithwyr gofal cymdeithasol yn gymwys ac yn addas i ddarparu gofal i'r cyhoedd. Byddai paneli addasrwydd i ymarfer yn gwneud hyn drwy wneud gorchmynion sy'n gwahardd unigolion penodol rhag gwneud gweithgareddau a ddynodir drwy reoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru. Felly, ni fydd y cynllun yn cyfyngu ar fynediad i ymarfer ond bydd yn caniatáu i GCC gymryd camau yn erbyn person sy'n methu â chydymffurfio â'r safonau ymddygiad priodol.

Chapter 7: Sections 159 – 164 - General and supplementary

205. The timely supply of relevant information is essential for the efficient and effective functioning of the fitness to practise process. Delays or refusal from registered persons or their employers to supply information could result in difficulty progressing and concluding cases. Section 160 enables SCW to require persons to produce information and, in the event of non-compliance, apply to the Tribunal for it to require disclosure of the information being withheld. Persons cannot, however, be required to produce information that is protected from disclosure by other legislation or rule of law. A request for information could not override anything barring disclosure contained in the Data Protection Act 1998, for example.
206. Section 161 requires SCW to publish all decisions made by fitness to practise panels and interim order panels, except decisions to take no further action. This also applies to decisions made on review. This is to ensure that the process is transparent and that the information is available to the public.
207. Section 163 provides that subject to the exceptions in subsection (3), a person is not to be treated as a registered person if he or she is subject to a suspension order despite the fact that his or her name still appears on the register. This will ensure that social workers subject to a suspension order cannot call themselves registered social workers or hold themselves out as being registered.

PART 7 – ORDERS PROHIBITING WORK IN SOCIAL CARE: UNREGISTERED PERSONS

Sections 165-173 - Orders prohibiting work in social care: unregistered persons

208. Provisions under Part 7 enable the Welsh Ministers to establish a prohibition scheme by regulations. Under the 2000 Act the Council maintained a register for categories of social care workers who were not legally required to register. Such social care workers could therefore register on a voluntary basis.. In contrast SCW are only required to keep a register of those social care workers who are required to register. Social care workers will not be able to voluntarily register with SCW. The introduction of a prohibition scheme is a means of regulating the social care workforce for which a part of the register does not exist in order to ensure that social care workers are competent and fit to provide care to the public. This would be done by fitness to practise panels making orders prohibiting particular individuals from carrying out activities designated by regulations made by the Welsh Ministers. The scheme will therefore not restrict entry to practise but will allow SCW to take action against a person who fails to comply with proper standards of conduct.

209. Bwriedir i “gweithgareddau dynodedig” gynnwys y gweithgareddau hynny sydd fel arfer yn cael eu gwneud gan weithwyr gofal cymdeithasol anghofrestredig sy’n ymwneud â darparu gofal a chymorth i bersonau hyglwyf gan gynnwys plant. Gallai hyn, er enghraifft, gynnwys darparu cymorth eirioli i ddiwallu anghenion gofal a chymorth personau hyglwyf neu ddarparu gofal cartref i bersonau hyglwyf. Ni ellir gwneud rheoliadau sy’n dynodi gweithgareddau rheoleiddiedig at ddibenion gorchmynion gwahardd oni bai eu bod yn cael eu cymeradwyo ar ffurf ddrafft gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru (gweler adran 187(2)).
210. Gall rheoliadau nodi pa amodau y mae rhaid iddynt gael eu bodloni cyn y gall panel addasrwydd i ymarfer wneud gorchymyn gwahardd mewn cysylltiad â pherson. Er enghraifft, gallai hyn gynnwys bod y person wedi ei gollfarnu o drosedd o fath penodol. Fel gyda’r broses addasrwydd i ymarfer yn Rhan 7, mae darpariaeth ar gyfer gwneud gorchmynion gwahardd interim i amddiffyn y cyhoedd ar unwaith tra ymchwilir i achosion. Mae torri gorchymyn gwahardd neu orchymyn gwahardd interim yn drosedd a gwrandewir achos yn y llys ynadon yn unig. Y gosb ar gollfarn yw dirwy heb derfyn ar swm y ddirwy y caniateir i’r llys ei osod. Mae Gweinidogion Cymru hefyd yn gallu gwneud rheoliadau sy’n ei gwneud yn drosedd i bersonau gyflogi neu benodi personau sy’n ddarostyngedig i orchmynion gwahardd yn weithiwr gofal cymdeithasol. Bydd rhaid i unrhyw reoliadau o’r fath gael eu cymeradwyo ar ffurf ddrafft gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru cyn iddynt gael eu gwneud (gweler adran 187(2)).

RHAN 8 - GOFAL CYMDEITHASOL CYMRU: DYLETSWYDD I SEFYDLU PANELI ETC.

211. Mae adran 174 yn darparu bod rhaid i GCC drwy reolau wneud darpariaeth i gael paneli apelau cofrestru, paneli gorchmynion interim a phaneli addasrwydd i ymarfer. Mae adran 174 a rheolau a wneir odani yn nodi sut y mae pob un o’r paneli i’w gyfansoddi. Bwriedir i’r darpariaethau sicrhau bod mesurau diogelwch yn eu lle i sicrhau bod aelodau’r panel yn ddiduedd ac yn gallu gwneud penderfyniadau heb fod gwrthdaro buddiannau yn effeithio arnynt. Mae is-adran (5) yn rhestru’r mathau o berson sydd wedi eu gwahardd rhag bod yn aelodau o banel ac mae paragraff (b) yn rhoi’r pŵer i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy’n gwahardd personau ychwanegol. Er enghraifft, gallai hyn gynnwys person nad yw’n aelod o staff GCC (a fyddai wedi ei wahardd yn rhinwedd paragraff (a)) ond sydd wedi rhoi ystyriaeth ragarweiniol i fater, neu berson sydd wedi bod ar banel o fath tebyg.
212. Mae adran 175 yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau mewn cysylltiad ag achosion gerbron y paneli. Gallai’r rheoliadau, er enghraifft, nodi pwerau rheoli achosion GCC a materion gweithdrefnol eraill sy’n ymwneud â gwrandawriadau gerbron paneli. Gallai’r rheoliadau ddarparu bod gweithdrefnau gwahanol yn gymwys i baneli gwahanol fel bod rhai achosion, er enghraifft, pan fo rhaid i baneli gorchmynion interim glywed achosion yn breifat.

209. “Designated activities” is intended to capture those activities which are ordinarily carried out by unregistered social care workers which involve the provision of care and support to vulnerable persons including children. This could, for example, include providing advocacy support to meet the care and support needs of vulnerable persons, or providing domiciliary care to vulnerable persons. Regulations designating regulated activities for the purposes of prohibition orders cannot be made unless they are approved in draft by the National Assembly for Wales (see section 187(2)).
210. Regulations can set out what conditions must be met before a fitness to practise panel can make a prohibition order in respect of a person. This could include that the person has been convicted of a particular kind of criminal offence, for example. As with the fitness to practise process in Part 7, there is provision for interim prohibition orders to be made to provide immediate public protection whilst cases are investigated. Breach of a prohibition order or interim prohibition order is a criminal offence which would be tried in the magistrates’ court only. The penalty on conviction is a fine with no limit set on the amount of fine the court may impose. The Welsh Ministers are also able to make regulations making it a criminal offence for persons to employ or appoint persons subject to prohibition orders as a social care worker. Any such regulations must also be approved in draft by the National Assembly before being made (see section 187(2)).

PART 8 – SOCIAL CARE WALES: DUTY TO ESTABLISH PANELS ETC.

211. Section 174 provides that SCW must by rules make provision for there to be registration appeal panels, interim orders panels and fitness to practise panels. Section 174 and rules made under it set out how each of the panels are to be constituted. The provisions are intended to ensure that there are safeguards in place to ensure that panel members are impartial and can make decisions without being affected by conflicts of interest. Subsection (5) lists the types of person who are prohibited from being panel members and paragraph (b) provides the Welsh Ministers with the power to make regulations prohibiting additional persons.. This could include for example a person who is not a member of SCW’s staff (who would be prohibited by virtue of paragraph (a)) but has given preliminary consideration to a matter, or a person who has sat on another similar kind of panel.
212. Section 175 allows the Welsh Ministers to make regulations in respect of proceedings before the panels. The regulations could, for example, set out SCW’s case management powers and other procedural matters relating to hearings before panels. The regulations could provide that different procedures apply to different panels so for example that in some cases interim orders panels must hear cases in private.

213. Mae is-adran (4) o adran 175 yn darparu y bydd y safon brofi sifil yn gymwys i achosion pob panel a sefydlir o dan y Ddeddf hon. Felly, bydd yn ofynnol i baneli ddyfarnu ar gwestiynau ffeithiol yn ôl pwysau tebygolrwydd.

RHAN 9 - CYDWEITHREDU A CHYDWEITHIO GAN Y CYRFF RHEOLEIDDIOL ETC.

214. Mae adrannau 176 i 182 yn gymwys i Weinidogion Cymru wrth iddynt arfer eu swyddogaethau fel rheoleiddiwr gwasanaethau o dan y Ddeddf, ac i GCC. Mae'r adrannau hyn hefyd yn gymwys i Weinidogion Cymru wrth iddynt arfer eu swyddogaethau o dan adran 15 o Ddeddf Mabwysiadu a Phlant 2002 mewn cysylltiad ag arolygu mangreoedd sy'n ymwneud â gwasanaethau mabwysiadu, ac i rai o'u swyddogaethau o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Mae adran 178 hefyd yn gymwys i'r awdurdodau perthnasol a restrir yn adran 177. Nod y set hon o ddarpariaethau yw darparu sicrwydd cyfreithiol i'r rheoleiddiwr gwasanaethau (AGGCC fel adran o Lywodraeth Cymru sy'n gweithredu ar ran Gweinidogion Cymru), rheoleiddiwr y gweithlu (Gofal Cymdeithasol Cymru) a'r awdurdodau perthnasol mewn perthynas â graddau eu dyletswyddau i gydweithredu a gweithio gyda'i gilydd wrth arfer eu priod swyddogaethau.
215. Mae'r darpariaethau hyn yn ei gwneud yn glir bod hawlogaeth gyfreithiol gan yr awdurdodau cyhoeddus perthnasol i gydweithio ag awdurdodau cyhoeddus eraill ac yn wir, fod rhaid iddynt wneud hynny pan fo hynny'n gyson â'u priod swyddogaethau.
216. Rhaid i Weinidogion Cymru a GCC gydweithredu â'i gilydd bob amser wrth arfer y swyddogaethau a grybwyllir uchod os ydynt yn meddwl y bydd gwneud hynny yn dod â'r manteision a grybwyllir yn adran 178. Mae adran 177 yn cynnwys rhestr o awdurdodau perthnasol y mae'n ofynnol iddynt gydweithredu â'r rheoleiddwyr o dan adran 178, ond dim ond pan ofynnir iddynt wneud hynny. Ni chaniateir i gais o'r fath gael ei wneud oni bai bod y rheoleiddiwr o dan sylw yn meddwl y bydd y cydweithredu yn cael effaith gadarnhaol ar y modd y mae ei swyddogaethau yn cael eu harfer, neu y bydd yn ei helpu i gyflawni ei amcanion cyffredinol fel y'u nodir yn adrannau 4 a 68 o'r Ddeddf. Mae'r swyddogaethau a'r amcanion hynny yn gymwys o ran Cymru yn unig. Bydd dyletswydd o'r fath yn gymwys oni bai bod yr amgylchiadau a nodir yn adran 178(3) yn gymwys (gweler isod). Mae adran 178(4) yn ddyletswydd ddwyochrog ar y rheoleiddwyr i gydweithredu â'r awdurdodau perthnasol pan ofynnir iddynt wneud hynny.

213. Subsection (4) of section 175 provides that the civil standard of proof will apply to the proceedings of all panels established under this Act. Panels will be required therefore to determine questions of fact on the balance of probabilities.

PART 9 – CO-OPERATION AND JOINT WORKING BY THE REGULATORY BODIES ETC.

214. Sections 176 to 182 apply to the Welsh Ministers in the exercise of their functions as services regulator under the Act, and to SCW. These sections also apply to the Welsh Ministers in the exercise of their functions under section 15 of the Adoption and Children Act 2002 in connection with the inspection of premises relating to adoption services, and to certain of their functions under the Social Services and Well-being (Wales) Act 2014. Section 178 also applies to the relevant authorities listed in section 177. The aim of this set of provisions is to provide legal certainty to the services regulator (CSSIW as a department of the Welsh Government acting for the Welsh Ministers), the workforce regulator (Social Care Wales) and the relevant authorities in relation to the extent of their duties to co-operate and work with each other in exercising their respective functions.
215. These provisions make it clear that the relevant public authorities are legally entitled to work together with other public authorities and indeed that they must do so where that is consistent with their respective functions.
216. The Welsh Ministers and SCW must always co-operate with each other when exercising the functions mentioned above if they think that doing so will bring the benefits mentioned in section 178. Section 177 contains a list of relevant authorities who are required to co-operate with the regulators under section 178, but only when requested to do. Such a request may only be made if the regulator in question thinks that the co-operation will have a positive effect on the manner in which their functions are exercised or will assist them in achieving their general objectives as set out in sections 4 and 68 of the Act. Those functions and objectives apply only in relation to Wales. Such a duty will apply unless the circumstances set out in section 178(3) apply (see below). Section 178(4) is a reciprocal duty on the regulators to cooperate with the relevant authorities when requested to do so.

217. Nid yw adran 178 yn cyfyngu'n benodol ar yr hyn a olygir wrth gydweithredu. Mae wedi ei lunio i gynnwys unrhyw fath o gymorth y gall un sefydliad ei roi i un arall. Ymhlith yr enghreifftiau o'r math o gydweithredu y gallai'r adran roi hawlogaeth i gorff rheoleiddiol i ofyn amdano neu ei roi mae-
- cydgysylltu gweithgaredd gorfodi pan fo awdurdodaethau rheoleiddiol yn gorgyffwrdd;
 - trafod sut i ddelio â diddordeb y cyfryngau mewn perthynas â materion o bryder i'r ddau sefydliad;
 - cyfrannu at safonau, rheolau, gofynion addysgol etc.;
 - rhoi benthyg arbenigedd ar gyfer digwyddiadau hyfforddi staff;
 - rhannu dadansoddiadau ac asesiadau mewn perthynas â phatrymau neu dueddiadau sy'n berthnasol i'r ddau sefydliad.
218. Bydd gan gorff rheoleiddiol hawlogaeth i ofyn am gydweithrediad awdurdod a restrir yn adran 177 cyn belled â bod y corff rheoleiddiol yn penderfynu y bydd cydweithredu naill ai'n cael effaith gadarnhaol ar y ffordd y mae'n arfer ei swyddogaethau presennol neu y bydd y cydweithredu yn helpu'r rheoleiddiwr i gyflawni'r amcanion cyffredinol sydd ganddo o dan adran 4 neu 68.
219. Unwaith y bydd un o'r cyrff rheoleiddiol yn gofyn am gydweithrediad awdurdod, rhaid i'r awdurdod gydymffurfio â'r cais oni bai bod un o dri eithriad yn gymwys (gweler adran 178(3)(a), (b) ac (c)). Yr eithriadau yw fel a ganlyn –
- Mae'r gyfraith yn atal yr awdurdod rhag cydweithredu yn y ffordd y gofynnir amdani (gallai hyn fod yn gyfraith mewn darn arall o statud neu hyd yn oed mewn rheol o dan y gyfraith gyffredin);
 - Mae'r awdurdod yn meddwl yn rhesymol y byddai cydweithredu fel y gofynnir amdano yn anghydnaws â swyddogaethau'r awdurdod ei hun; neu
 - Mae'r awdurdod yn meddwl y byddai'r cydweithredu yn cael effaith andwyol ar ei swyddogaethau (er enghraifft, hyd yn oed mewn achos pan fo'r gyfraith yn caniatáu i'r awdurdod gydweithredu a bod yr awdurdod yn meddwl y byddai'n ategu ei swyddogaethau ei hun, efallai y byddai'n dal i wrthod cydweithredu oherwydd y gost o wneud hynny. Hynny yw, mae'r awdurdod yn ystyried yn rhesymol y byddai'r costau o gydweithredu yn arwain at effaith andwyol ar ei swyddogaethau ei hun).
220. Mae'r dull gweithredu yn y Ddeddf mewn perthynas â rheolwyr yn dangos pwysigrwydd y ffaith bod y ddau reoleiddiwr (h.y. Gweinidogion Cymru a GCC) yn cydweithio wrth arfer eu priod swyddogaethau. Roedd y system o dan Ddeddf 2000 yn ei gwneud yn ofynnol i reolwyr sefydliadau ac asiantaethau a oedd wedi eu cofrestru o dan Ran 2 o Ddeddf 2000 gofrestru â rheoleiddiwr y gwasanaeth a rheoleiddiwr y gweithlu. O ganlyniad i'r system reoleiddio o dan y Ddeddf, nid yw'n ofynnol i reolwyr gofrestru â rheoleiddiwr y gwasanaeth mwyach. Bydd rheoliadau a wneir o dan adrannau 27 ac 28 yn ei gwneud yn ofynnol i reolwyr gofrestru â rheoleiddiwr y gweithlu'n unig a gellid gwneud rheoliadau o dan adran 79(1)(b) i'w gwneud yn ofynnol i GCC gadw cofrestr mewn cysylltiad â rheolwyr gwasanaethau rheoleiddiedig.

217. Section 178 does not explicitly limit what is meant by co-operation. It is designed to capture any kind of assistance that one organisation can give to another. Examples of the kind of co-operation that the section could entitle a regulatory body to request or give, include-
- co-ordination of enforcement activity where regulatory jurisdictions overlap;
 - liaison on how media interest is to be handled in relation to matters of mutual concern;
 - input on standards, rules, educational requirements etc.
 - lending of expertise for staff training events;
 - sharing of analyses and assessments in relation to mutually relevant patterns or trends.
218. A regulatory body will be entitled to request the co-operation of an authority listed in section 177 so long as the regulatory body decides that co-operation will either have a positive effect on the way it exercises its existing functions or that the co-operation will help the regulator achieve the general objectives it has under section 4 or 68.
219. Once one of the regulatory bodies requests co-operation from an authority the authority has to comply with the request unless one of three exceptions apply (see section 178(3)(a), (b) and (c)). The exceptions are –
- The law prevents the authority from co-operating in the way that has been requested (this could be law in another piece of statute or even a common law rule);
 - The authority reasonably thinks that to co-operate as requested would not be compatible with the authority's own functions; or
 - The authority thinks that the co-operation would have an adverse effect on their functions (for example, even in a case where the law allowed the authority to co-operate and the authority thought it would complement its own functions it might still refuse to co-operate because of the cost of doing so. That is to say, the authority reasonably considers the costs of co-operating would lead to an adverse effect on its own functions.)
220. An illustration of the importance of the two regulators (i.e. the Welsh Ministers and SCW) working together in the exercise of their respective functions is the approach taken in the Act in relation to managers. The system under the 2000 Act required managers of establishments and agencies registered under Part 2 of the 2000 Act to register with both the service regulator and the workforce regulator. A consequence of the system of regulation under the Act is that managers are no longer required to register with the service regulator. Regulations made under sections 27 and 28 will require managers to register with the workforce regulator only and regulations could be made under section 79(1)(b) to require SCW to keep a register in respect of managers of regulated services.

221. Gallai rheoliadau o dan adran 28 ei gwneud yn ofynnol i'r unigolyn cyfrifol mewn perthynas â man y darperir gwasanaeth ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef fod yn gyfrifol am gyflogi rheolwr addas ac am oruchwylio'r rheoli. O dan yr amgylchiadau hynny bydd yn ofynnol i reoleiddiwr y gwasanaeth gymryd camau yn erbyn yr unigolyn cyfrifol (ac nid y rheolwr) pan fo methiannau yn y rheoli. O gofio ei bod yn debygol mai rheoleiddiwr y gwasanaeth fydd â'r cyswllt mwyaf â'r rheolwyr ac y bydd yn fwy ymwybodol o achos pan fo rheolwr yn tanberfformio, byddai rheoleiddiwr y gweithlu yn dibynnu ar reoleiddiwr y gwasanaeth i rannu gwybodaeth am reolwyr a chefnogi rheoleiddiwr y gweithlu, pan fo angen, wrth ddwyn achosion addasrwydd i ymarfer yn erbyn rheolwyr gwasanaethau.
222. Mae adran 179 yn caniatáu i'r ddau reoleiddiwr arfer ar y cyd swyddogaethau sydd gan y naill neu'r llall, h.y. mae gan Weinidogion Cymru swyddogaeth A, mae gan GCC swyddogaeth B, a phan fo Gweinidogion Cymru a GCC yn trefnu arfer swyddogaethau A a B ar y cyd o dan yr adran hon, bydd y ddau gorff yn atebol yn gyfreithiol am arfer swyddogaethau A a B. Golyga hyn y bydd y ddau gorff yn ymatebwyr i unrhyw her adolygiad barnwrol i arfer swyddogaethau y naill neu'r llall. Gellid defnyddio'r pŵer hwn, er enghraifft, i ganiatáu i'r cyrff sefydlu cyd-bwyllgor i arfer swyddogaeth Gweinidogion Cymru o adolygu astudiaethau ac ymchwil i swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol ac i adolygu'r swyddogaethau hynny (gweler adrannau 149A a 149B o Ddeddf 2014 fel y'u mewnosodir gan adran 56) ochr yn ochr â swyddogaeth GCC o gynnal astudiaethau cymharol neu astudiaethau eraill o dan adran 70.
223. Mae adran 180 yn caniatáu i'r rheoleiddwyr ddirprwyo unrhyw un neu ragor o'u swyddogaethau i'r llall. Gellid defnyddio hyn, er enghraifft, i ganiatáu i Weinidogion Cymru fel rheoleiddiwr gwasanaethau ddirprwyo eu swyddogaeth o awdurdodi personau i gynnal arolygiadau o dan adran 33(2) i GCC sydd â swyddogaethau sy'n ymwneud â phenodi personau i gynnal ymchwiliadau addasrwydd i ymarfer (gweler adran 125).
224. Mae adrannau 181 a 182 yn ddarpariaethau rhannu gwybodaeth sydd â'r nod o ddarparu sicrwydd i'r rheoleiddwyr am y graddau y maent yn meddu ar y pŵer i rannu gwybodaeth wrth fynd ati i arfer eu swyddogaethau.

221. Regulations under section 28 could require the responsible individual in relation to a place at, from or in relation to which a service is provided to be responsible for employing a fit manager and for the supervision of the management. In those circumstances, the service regulator will be required to take action against the responsible individual (and not the manager) where there are failings in the management. Given that it is the service regulator that is likely to have the most contact with managers and will be more aware of when a manager is under-performing, the workforce regulator would be reliant on the service regulator to share information about managers and, where necessary, to support the workforce regulator in bringing fitness to practise proceedings against managers of services.
222. Section 179 permits both regulators to jointly exercise functions that each has, i.e. the Welsh Ministers have function A, SCW has function B, and when the Welsh Ministers and SCW arrange to exercise functions A and B jointly under this section, both bodies will be legally accountable for the exercise of function A and B. This means that both bodies will be respondents to any judicial review challenge to the exercise of each other's function. This power could be used for example, to allow the bodies to establish a joint committee to exercise the Welsh Ministers function of reviewing studies and research into local authority social services functions and to review those functions (see sections 149A and 149B of the 2014 Act as inserted by section 56) alongside SCW's function of undertaking comparative or other studies under section 70.
223. Section 180 permits the regulators to delegate any of their functions to the other. This could be used, for example, to allow the Welsh Ministers as service regulator to delegate their function of authorising persons to carry out inspections under section 33 (2) to SCW who have functions relating to the appointment of persons to conduct fitness to practise investigations (see section 125).
224. Sections 181 and 182 are information sharing provisions that aim to provide certainty to the regulators about the extent to which they have the power to share information in the course of exercising their functions.

COFNOD Y TRAFODION YNG NGHYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU

225. Mae'r tabl a ganlyn yn nodi'r dyddiadau ar gyfer pob cyfnod o hynt y Ddeddf drwy Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Gellir cael Cofnod y Trafodion a rhagor o wybodaeth am hynt y Ddeddf hon ar wefan Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar: <http://www.senedd.cynulliad.cymru/mgIssueHistoryHome.aspx?IId=12110>

Cyfnod	Dyddiad
Cyflwyno	23 Chwefror 2015
Cyfnod 1 - Dadl	14 Gorffennaf 2015
Cyfnod 2 Pwyllgor Craffu - ystyried y gwelliannau	7 Hydref 2015 15 Hydref 2015
Cyfnod 3 Cyfarfod Llawn - ystyried y gwelliannau	17 Tachwedd 2015
Cyfnod 4 Cymeradwywyd gan y Cynulliad	24 Tachwedd 2015
Y Cydsyniad Brenhinol	18 Ionawr 2016

©Hawlfraint y Goron 2016

Argraffwyd a chyhoeddwyd yn y Deyrnas Unedig gan The Stationery Office Limited o dan awdurdod ac arolygiaeth Carol Tullo, Rheolwr Gwasg Ei Mawrhydi ac Argraffydd Deddfau Seneddol y Frenhines.

RECORD OF PROCEEDINGS IN NATIONAL ASSEMBLY FOR WALES

225. The following table sets out the dates for each stage of the Act's passage through the National Assembly for Wales. The Record of Proceedings and further information on the passage of this Act can be found on the National Assembly for Wales' website at: <http://senedd.assembly.wales/mgIssueHistoryHome.aspx?IId=12110>

Stage	Date
Introduced	23 February 2015
Stage 1 - Debate	14 July 2015
Stage 2 Scrutiny Committee - consideration of amendments	7 October 2015 15 October 2015
Stage 3 Plenary - consideration of amendments	17 November 2015
Stage 4 Approved by the Assembly	24 November 2015
Royal Assent	18 January 2016

© Crown copyright 2016

Printed and Published in the UK by The Stationery Office Limited under the authority and superintendence of Carol Tullo, Controller of Her Majesty's Stationery Office and Queen's Printer of Acts of Parliament.

Cyhoeddwyd gan TSO (Y Llyfrfa) ac ar gael o:

Ar-lein

www.tsoshop.co.uk

Post, Ffôn, Ffacs ac E-bost

TSO

Blwch Post 29, Norwich, NR3 1GN

Archebion ffôn/Ymholiadau cyffredinol 0333 202 5070

Archebion ffacs: 0333 202 5080

E-bost: customer.services@tso.co.uk

Ffôn Testun: 0333 202 5077

Y Llyfrfa

12 Bridge Street, Parliament Square,

Llundain SW1A 2JX

Archebion ffôn/Ymholiadau cyffredinol: 020 7219 3890

Archebion ffacs: 020 7219 3866

E-bost: bookshop@parliament.uk

Rhyngrwyd: <http://www.bookshop.parliament.uk>

TSO@Blackwell ac Asiantau Achrededig eraill

Published by TSO (The Stationery Office) and available from:

Online

www.tsoshop.co.uk

Mail, Telephone, Fax & E-mail

TSO

PO Box 29, Norwich NR3 1GN

General enquiries: 0333 202 5070

Fax orders: 0333 202 5080

Email: customer.services@tso.co.uk

Textphone: 0333 202 5077

The Houses of Parliament Shop

12 Bridge Street, Parliament Square

London SW1A 2JX

Telephone orders: 020 7219 3890

General enquiries: 020 7219 3890

Fax orders: 020 7219 3866

Email: bookshop@parliament.uk

Internet: <http://www.bookshop.parliament.uk>

TSO@Blackwell and other Accredited Agents

ISBN 978-0-348-11213-9

9 780348 112139